

Yeni Asır

Cumhuriyetin ve Cumhuriyet eserinin belçisi, sabahları çıkar siyasi gazetedir

Fuarımızı
30 günde gezenlerin sayısı
742,036 dır

YENİ ASIR Matbaasında basılmıştır

Londrada heyecanlı görüşmeler oldu

Parise döner dönmez

Fransız nazırları Elize sarayında mühim toplantı yaptılar..

Fransız hariciye nazırı Bonnenin iki enteresan pozı

Avrupa Meseleleri

Yeni bir zihniyetle yeniden mütalâa edilmeğe muhtaçtır

69 yaşındaki ihtiyar İngiliz diplomati, cihan sulhunu kurtarmak için, ömründe tayyareye binmemiş olmasına rağmen, hava yoluyla Hitlerin nezdine koştu. Hitler - Çemberlayn mülakatından beklenen netice şu idi:

Ya Avrupa âfakını saran kara bulutlar dağılacak ve yahut korkulan felâket gelip çatacaktı.

Dünya umumî efkârı günlerce endişeli dakikalar yaşadı. Çemberlayn Londra'ya döndü. Hitlerle yapılan görüşmeler hakkında en küçük bir haber sızmadı.

Kırk sekiz saat gazetelerin tahminleri ile geçti. Daladiye evvelki gün Londra'ya gitti. İngiliz başvekil ile Hitler mülakatının neticeleri beraberce mütalâa edildi.

İngiliz ve Fransız başvekillerinin görüşmelerinden sonra neşrolunan tebliğde kat'î bir sarahat mevcut değilse de tehlikeyi ifade edecek bir şey de yoktur.

Bu tebliğ Berlin gazeteleri tarafından çok müsait karşılanmıştır.

Pragda neşrolunan bir tebliğde de İngiltere ve Fransa tarafından gönderilen kombine anlaşma tekliflerinin samimiyetle tetkik ve mütalâa edileceği bildirilmektedir.

Havas Ajansının bir tebliğinde dünya barışının korunması fikrinin her şeyin üstünde tutulduğu tasrih olunmaktadır.

Son iki günün diplomatik faaliyeti etrafında muhtelif kaynaklardan verilen haberler, esen sert havanın biraz yumuşadığını göstermeğe kâfidir. Korkulan âkıbetin doğmayacağı kuvvetle ümit edilebilir.

Yeni bir harbin doğuracağı felâket o kadar müthiş ki bunun mesuliyetini hiç bir millet üzerine alamaz.

Bundan dolayıdır ki bütün meselelerin karşılıklı feragat ve fedakârlıklarla mütalâa edilmesi mecburiyeti vardır.

1914 ten evvel bugünün meselelerinin onda biri harp vesilesi olmağa kâfi gelirdi. Fakat milletler hâlâ 1914 fâciasının yaralarını saramadıklarından, her ne bahasına olursa olsun, barışa bağ kılmağı hayati bir zaruret saymaktadırlar.

Çünkü yeni bir harp galip veya mağlûbuna hiç bir şey kazandırmıyorsa...

Pragda resmî teşebbüs yapıldı

İngiliz - Fransız konferansında alınan kararlar tebliğ edildi

Paris, 19 (Ö.R) — Bu sabah saat 10 da, yani başvekil B. Daladiye ile hariciye nazırı B. Bonnenin Londradan dönerek tayyare ile Burje hava limanına indiklerinden bir saat sonra Elize sarayında Reisiicumhur B. Lebrünün riyaseti altında nazırlar konseyi toplanmıştır. On dakika sonra müzakerata başlanmış bulunuyordu. B. Lebrün bu maksatla Ramboya dönmüştü. Bu kabine içtiması saat ona kadar devam etti.

Paris, 19 (Ö.R) — Elize sarayından çıkarak dahiliye nezaretine dönen hariciye nazırı bay Alber Sarro gazetecilere hemen şu resmî tebliği okudu :

«Başvekil bay Daladiye ve hariciye nazırı bay Bonne dün Londrada İngiliz başvekil ve hariciye nazırlarıyla yaptıkları müzakerelerden ve İngiliz - Fransız hükümetleri arasında hâsıl olan anlaş-

manın dayandığı şartlardan tafsilâtiyle bahsederek izahat vermişlerdir. Konsey başvekilin beyanatını ve Londradaki hattı hareketini, İngiliz ve Fransız hükümetleri arasında anlaşma dahilinde Çek meselesinin halli için yapılan teklifleri ittifakla tasvip etmiştir.»

Öğrenildiğine göre konseyde izahatın — SONU 9 UNCÜ SAHİFEDE —

Bir aydır daimî hareket kaynağı olan

938 Fuarı

Bu akşam kapanıyor

Fuar gazinosunda fuarımıza iştirak edenler şerefine bir ziyafet verilecek

Orgeneral Fahrettin Altay ve Amiral Şükrü Okan Fuar gazinosunda Sekizinci İzmir Fuarı komitesi dün akşam saat 17,30 da, Fuar bürosunda reis Dr. Behçet Uz'un başkanlığında bir toplantı yaparak fuarın kapanma programı ve 939 fuarı etrafında görüşmelerde bulunmuştur.

Bugün fuarımızın sonuncu günüdür. Bir aydanberi her gün artan bir muvafakiyet içinde devam eden fuarımız bu gece saat ikide, gelecek sene açılmak üzere kapanacaktır.

İzmir şehri tam bir aydanberi daimî hareket halindedir. Fuarın şehir hayatına ilâve ettiği canlılık İzmir şehri için kazanç olduğu kadar, vevandurduğu...

BERLIN LONDRA ANLAŞMASINDAN MEMNUN

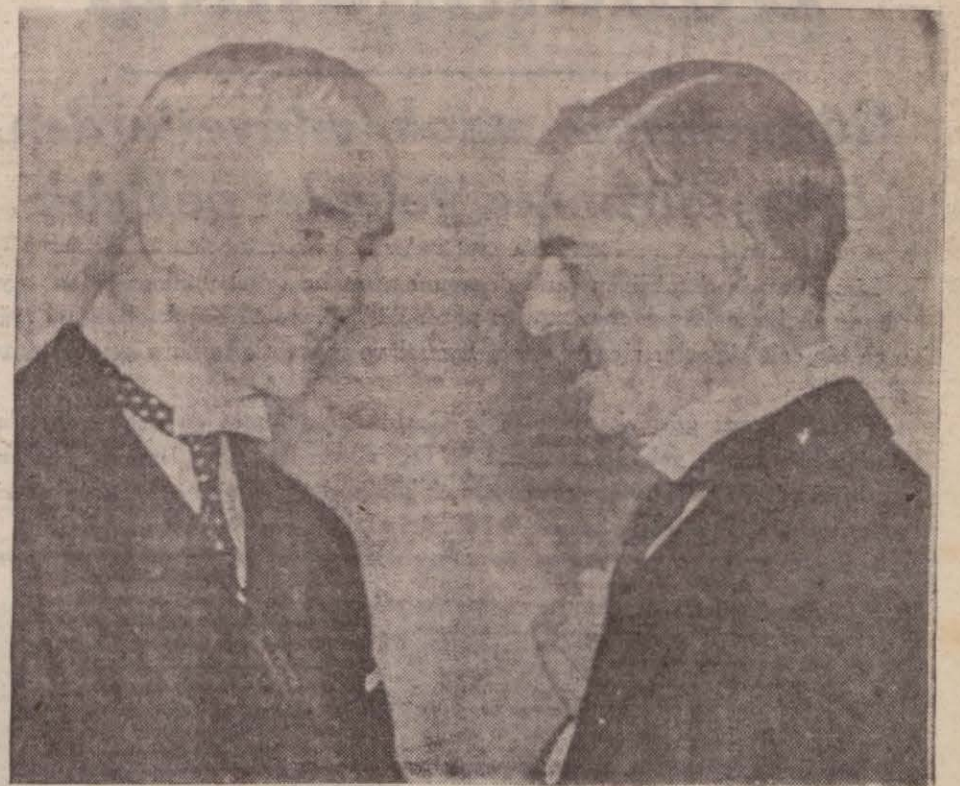
Versay tamamiye yıkılacak Vilsonun 14 prensibine dönülecekmiş Prag

Çek milletine bir beyanname neşretti

«Fransız - İngiliz tekliflerini soğuk kanlılıkla tetkik edeceğiz», diyor

Ruzveltin Avrupaya bir seyahat yapması isteniyor

— YAZISI 3 UNCÜ SAHİFEDE —

İngiliz başvekil Çemberlayn ve Amerika hariciye nazırı Cordell Hull

Alman İktisat nazırı Funk Ankaraya geliyor

Berlin radyosu, Alman nazırının ziyaretinin resmi bir davet üzerine olduğunu bildiriyor

Berlin, 19 (Ö.R) — Alman ekonomi nazırı dün Ankaraya hareket etmiştir. Bu seyahat Türk hükümetinin resmî bir daveti neticesidir. Nazır cennet bu şarki Avrupanın diğer hükümet merkezlerini de ziyaret edecektir.

Mumaleyle hükümetimiz erkânı ile temaslarda bulunmak üzere yarın şehrimize gelecektir.

Alman nazırı ile Türk-Alman ticaret ve clearing anlaşmalarının tatbikatta verdiği ilk neticeler üzerinde fikir teati edilmesi muhtemeldir.

Berlin, 19 (A.A) — Almanya ekonomî nazırı Funk Türk hükümetini ziyaret etmek üzere dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir.

Alman ekonomi nazırını Berlin garında Türkiye büyük elçisi ile Bulgaristan ve Yugoslavya elçileri selâmlamışlardır.

Kızılay

Gardenpartisi tehir edildi

İZMİR KIZILAY CEMİYETİNDEN :

Cemiyetimiz tarafından 20/9/938 gecesi fuar gazinosunda verilmesi mukarrer garden partisi (Havanın yağışlı ve serin gitmesi yüzünden) tehir edilmiştir.

Alman gönüllü kıt'aları

Çekoslovak topraklarında bir dahilî harbe hazırlanıyorlar

Almanların askerî hazırlıkları da hararetle devam ediyor

Fransız - İngiliz Nazırları bu vaziyeti gözden geçirdiler

Çekoslovakya Macar ve Polonya hudutlarında kontrolü sıklaştırmıştır

Edebî köşe:

HAYAL

Yazan: H. G

Hayal, hakikatler veya mevhumlardan daha fazla, her dış mevzudan daha ziyade olararak yaşayış ve emellerimizin temelini teşkil eder

Biz, hayat yolunda mehvule doğru, gözlerimizin karşısında bulunmayan, lâkin tahayyülâtımızda yaşayışımızı münalandıran onu aydınlatan bir zaman ve mekânla doğru yürüyoruz.

Kollarımız görünüşte mevcut olmayan, maddî varlığı bulunmayan, lâkin gözlerimizi kendisine doğru çevirdiğimiz bir şeye daima açıktır

Biz etrafımızı ihata eden şeylerden ziyade mevcut olmayan bir şeyin etrafımızı sarmasını isteriz. Ve mevcut olmayan o şey zevkine, aşkın, çalışmanın ve alâkanın bize telkin ettiği şeydir.

Tekemmülümüz, hayatımızdaki değişiklikler için daima mevcut olmayan bir şey üzerine kurulmuştur.

Yokluk kalbimizi dolduran ümid ve tesellilerin, emel hazinelerimizin, ruhi ve manevî sermayemizin en büyük kaynağıdır.

Hayal, duygularımız ve fikirlerimizin dolayıştığı en geniş meydana. Hayal ile bütün ufukları aşar, bütün kıvraklıklarını yazar. Fezayı bir lahza ayaklarımızın altından geçiririz. Kendimizi varlığımızdan çok uzak, ucsuz bucaksız bir yolluk içinde hiç sönmiyen tecelliyata, bütünlüğü ışıqlarının kaynağı olan bir nura, toprak kuvvetinin ve semaî kuvvetinin merkezi olan bir kudrete ulaştırmak isteriz...

Donanmamızı

Görmek için uzak vilâyetlerden bile şehrimize gelenler pek çok

Limanımızda demirliyen şanlı donanmamızın bu sabah limanımızdan ayrılması muhtemeldir. Donanmamızı pazar günü, havanın soğuk olmasına rağmen bir çok kimseler ziyaret etmiş, sandal ve motörlerle harp gemilerimize gitmiştir.

Donanmamızı görmek maksadıyla Garbî Anadolu'nun en uzak vilâyetlerinden bile İzmir'e gelenler vardır. Dün Denizliden Bn. Ayşe isminde doksanlık bir kadın, sırf donanmamızı görmek maksadıyla İzmir'e gelmiş, fakat ziyaret günü olmadığı için harp gemilerimizi uzaktan seyirle iktifa etmiştir.

Koşudan heyecanlı bir enstantane

Sonbahar koşusu

Serin bir havada çok zevkli ve heyecanlı oldu

Koşuyu heyecanlı seyredenler

Yarış ve ıslah encümeninin sonbahar at koşularına pazar günü Kızılçullu koşu sahasında, kalabalık bir seyirci kitlesi huzurunda başlanmış ve ilk hafta koşuları büyük bir intizam içinde geçmiştir. En tanınmış hayvanların koşularına girmesi rağbeti arttırmıştı. Seyirciler arasında bilhassa cenablar, şık spor kostümleriyle nazarı dikkati celbediyordu.

İlk koşu üç ve daha yukarı yaştaki halis kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustu. Mesafesi 2000 metre, ikramiyesi 225 lira idi. Bu koşuda Komisar, Springpot ve Baylan nefis bir mücadele verdik. Üç hayvan sonuna kadar cenkleştiler. Neticede birinciliği Baylan, ikinciliği Komisar, üçüncülüğü de Springbot almıştır.

İkinci koşu üç yaşındaki koşu kazanmamış yerli yarım kan İngiliz taylarına mahsustu. Mesafesi 1400 metre, ikramiyesi 120 lira idi. Beş ünlü hayvanın girdiği bu koşu için daha evvelinden tahminde bulunmak cidden müşküldü. Neticede birinciliği Kuştepe, ikinciliği Dağ...

ŞEHİR HABERLERİ

Yağmur

Mıntakamızda korkulduğu kadar zararlı olmamıştır

Yağmurun Ege mintakasındaki tahribatı, işaa edildiği kadar fazla değildir. Bu hususta şehrimizdeki alâkadarlara gelen resmî malûmat şöyledir:

Karaburun, Kuşadası, Kemalpaşa, Torbalı ve Tire kazalarında bol yağmur yağmıştır. Bu kazalarda sergilerde bulunan üzümler mahsulü yüzde 15 - 40 nisbetinde ıslanmıştır. Diğer kısımlar kurtarılmış ve kapalı yerlerde muhafaza altına alınmıştır. İzmir'in diğer kazalarında yağmur zararlı olmamış, hattâ bazı mahsuller için faydası görülmüştür.

Manisa ve havalisinde, üzüm mahsulünün yüzde sekseni sergilerden kaldırılmıştır. Kalan yüzde yirminin en mühim kısmı ıslanmıştır. Zarar, umumî rekolte yüzde on tahmin edilmektedir. Bu yüzde on, ıslanmış üzümler rakkamını ifade eder ki bunların kaliteleri düşmüştür. Bazı yerlerde pamuk mahsulü de zarar görmüştür. Yağmur Muğla'da serpinti halinde devam etmiş, zararlı olmamıştır.

Kozak

Mıntakasındaki halkıyat tetkikleri

Bergamanın Kozak mintakasındaki Halkıyat tetkikleri yapmak ve köylülerimizi faydalı bilgilerle irşat etmek üzere Halkevimizin üyelerinden müteşekkil bir heyet bugün seyahate çıkmışlardır.

Kız lisesi Felsefe ve içtimaiyat öğretmenî Kâzım Gürpınar, Kız enstitüsü Tarih, yurd bilgisi öğretmenî Vehvi Evinc, Sıhhat memuru Nuri, Ziraat memuru Ragıp baylardan müteşekkil olan bu heyete muvaffakiyetler dileriz.

İzmirle İstanbul arasında

Altı ihtiyat hava istasyonu yapılacak

Cumaovası sivil hava istasyonunun telefon tertibatı tamamlanmıştır. Telsiz istasyonu da yakında faaliyete geçecektir. Cumaovası meydanı asfaltlandıktan sonra seferlere ilkbaharda başlanacaktır.

Devlet hava yolları idaresi İzmirle İstanbul arasında altı ihtiyat istasyon meydana getirmeye karar vermiş ve bu istasyonların yerleri seçilmiştir. İhtiyat istasyon yerleri yakında tanzim edilecektir. İhtiyat istasyonlarda da birer hangar meydana getirilmesi derpi edilmektedir.

Kültür Bakanlığı müsteşarı geliyor

Kültür bakanlığı müsteşarı bay Ridvan Nafiz önümüzdeki hafta içinde şehrimize gelmesine intizar edilmektedir. B. Ridvan Nafiz Edgüer şehrimizde orta tahsil müesseselerini ve talebe vaziyetini tetkik edecektir.

Vilâyetimizde tabedilen kitaplar

Türk harflerinin kabulünden sonra vilâyetimizde tabedilen kitapların listesi dün Kültür direktörlüğüne gelmiştir. Cümhuriyetin on beşinci yıldönümü münasebetiyle Ankara'da açılacak sergide bu kitaplar teşhir edilecektir.

Kültür direktörlüğüne gelen listede eser hakkında şerh bulunmayanların eserlerini Kültür direktörlüğüne teslim etmeleri istenmektedir.

Gelenler, Gidenler

Malatya sayısları B. Hilmi, Kastamonu sayısları B. Sami, Çanakkale sayısları Dr. Mustafa, Ankara sayısları B. Ahmet Hulûsi, Ankara sayısları B. Eşref Demirel, Manisa sayısları B. Tahir şehrimize gelmişlerdir. B. Dr. Mustafa Ödemiş gitmiştir.

Şehrimize gelenler arasında Divani muhasebat mürakıbbı bay Fahri, Şâriy Devlet mürakıbbı B. Muhsin Sami de vardır.

Muğla mebusu B. Hüseyin Avni Muğla, İzmir mebusu B. Rahmi Köken Bergamaya, Trabzon sayısları B. Seniha ve Erzurum sayısları Bn. Nakiye İstanbul'a gitmişlerdir.

İhracatımız artıyor

Son altı senenin mukayesesinde yüzde 45 bir artış görülmektedir

İstatistik umum müdürlüğünün neşrettiği rakamlara göre, 938 yılının ilk beş ayında Türkiye'nin ihracatı, Son altı senenin ihracatı ile mukayesesinde yüzde kırk beş artmıştır. Beş aylık ihracatımız 49,580,068 liradır. Aynı aylar içinde Türkiye'ye vaki olan ithalat 64,208,230 liradır. Aradaki fark ithalat lehine 14 milyon 750 bin 162 liradır.

TÜRKİYE - AMERİKA TİCARETİ

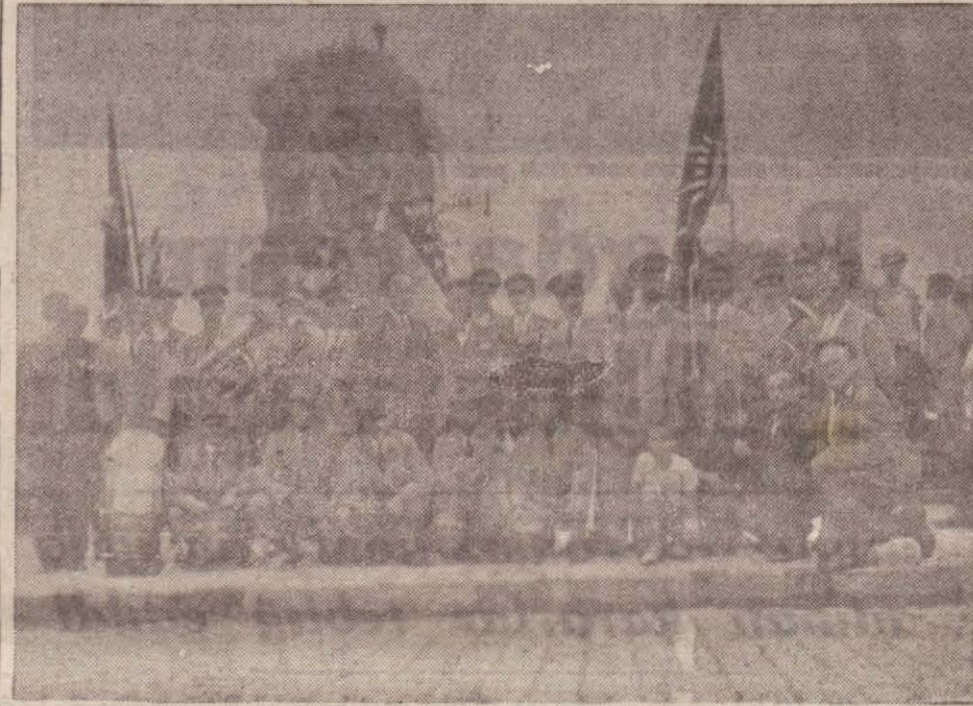
Türkiye - Amerika ticaret anlaşması müzakeratının hafta sonuna kadar ikmal

edileceği tahmin edilmektedir. Haber aldığı göre Amerika heyeti, yeni talimat almıştır. Amerikalılar, karşılıklı ticarete serbest döviz esasına istinad etmesini ve satış yapılan emtia yollarının serbest dövizle ödenmesini istemektedirler.

Türkiye - Amerika ticaret anlaşmasının imzasını müteakip Amerikadan ithalatın artacağı ve mukabilinde Amerikan ekalliyetleri için bir şey demez. Alman ekseriyetini hâiz şehirlerin vaziyeti gayri tabiidir. Buna binaen bulmak lazımdır.

Kuşadasında

Kermes Hazırlıkları son safhaya girdi

Kuşadası Ada kulübü gençleri dün Atatürk heykeline çelenk koyarken

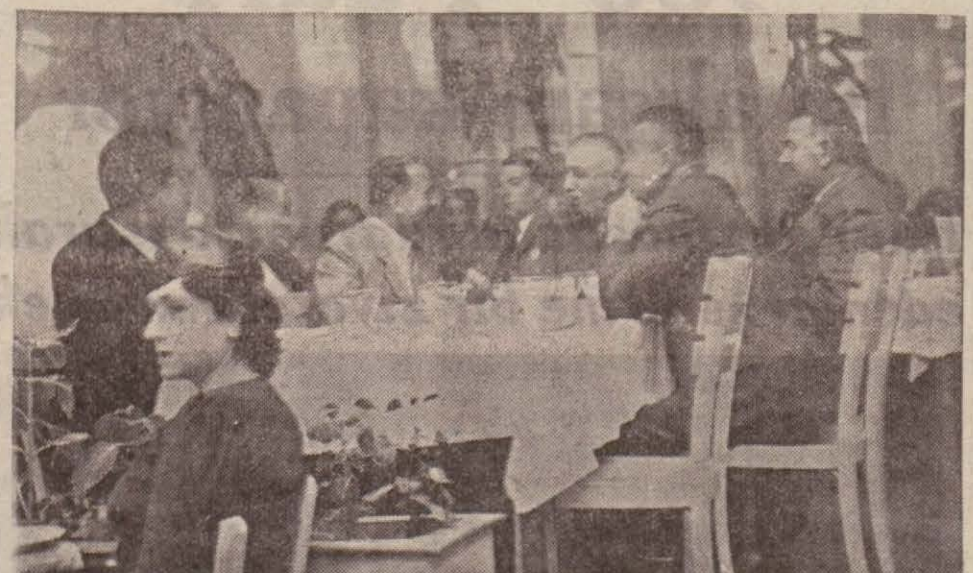
Kuşadası Kermesi hazırlıkları artık son safhaya gelmiştir. Vilâyetin üçüncü Kermesinin muvaffak olması için her türlü tedbirler alınmıştır. O gün İzmirden Selçuk'a hususî bir tren tahrik olunacaktır.

Perşembe günü saat on dörtte, davetlilerin huzurunda valinin bir nutku ile açılacak olan Kermes eğlencelerinin çok

güzel olacağı tahmin ediliyor. Kermes programına göre ilk gün açılma töreni Selçukta yapıldıktan sonra Efes harabeleri ziyaret olunacaktır. Cuma günü Çamlık istasyonuna yine trenle gidilecek ve çamlar altında halk eğlenceleri yapılacaktır. Cumartesi günü Kermesin son günüdür. O gün Kuşadası Ada kulübü gençleri arasında deniz müsabakaları ve eğlenceleri, Halk oyunları yapılacaktır.

Bir aydır daimî hareket kaynağı olan

938 Fuarı Bu akşam kapanıyor

Orgeneral ve Amiral şereflerine verilen ziyafette

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE —
get Uz tarafından, Fuara iştirak eden firmalar mümessillerine bir ziyafet verilecektir.

Sekizinci İzmir fuarı jüri heyeti, İzmir sayısları B. Rahmi Göken'in başkanlığında toplanarak fuardaki müesseseleri gezmiş ve her pavilyon için ayrı ayrı not vermiştir. Jüri heyeti, altın madalya kazanan firmaların ve mümessillerin adlarını tesbit etmiş ve raporunu fuar komitesine vermiştir. Altın madalyalar pek yakında verilecektir.

Cumartesi günü fuarı 12824 kişi, pazar günü 39222 kişi ziyarette bulunmuştur. Bu suretle ziyareti sayısı 742,036 ya bağlanmış. Yarın kat'î ziyareti rakamını vermek mümkün olacaktır.

1938 Enternasyonal fuarı bugün kapanıyor. Çok eğlenceli ve istifadeli günler

Avrupa Meseleleri

Yeni bir zihniyetle yeniden mütalâa edilmeğe muhtaçtır

— BAŞTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE —

yacak, büyük bir medeniyeti çökeceklerdir. Son harp tehlikesi Südetler yüzünden baş göstermiştir.

Südetler Almandırlar.

Versay muahedesi üç buçuk milyon Alman Çekoslovak tabiiyetini sokmuştur. Almanya mağlûp vâzide Versayda yer aldığı için o zaman bu haksızlığa boyun eğmiştir. Ekseriyeti Çek olan şehirlerdeki Alman ekalliyetleri için bir şey demez. Alman ekseriyetini hâiz şehirlerin vaziyeti gayri tabiidir. Buna binaen bulmak lazımdır.

Hiç bir kimsede Versay muahedesinin hak ve adaletine uygun olduğunu iddia edemez. Hattâ bizzat Klemanso bile bu muahedenin ömrünün yirmi beş seneden fazla olamayacağı bilerek ve buna inanarak bu eseri vücuda getirmiştir.

Versay muahedesi her yıl bu kesinden didiklenmiştir.

Hitler Almanyasının istiklâline istikbaline taallük eden maddelerin birer birer değiştirmektedir.

Gayri tabii vaziyetlerin uzun müddet ayakta duramayacağı aşkardır.

Çok ihtimal dahilindedir ki, bir defa da Çekoslovak işi, halkın reyine müracaat yoluyla bir hal çaresine bağlanacak korkunç tehlike atlatılacaktır.

Lâkin mesele burada bitecek midir?

Hiç zannetmiyoruz? Çünkü harp korkusu ile istiyerek halledilen bir mesele, halli lâzım diğer bir mesele takılıyor.

Alman kararlar, tedbirler umumî huzursuzluğu gidermeğe kâfi gelmiyor. Muvakkat ve mevzî kalmıyor. Barışı korumak ve umumî huzuru temin eylemek için bütün Avrupa meselelerini küll halinde hak ve adalet dayanan yepyeni bir düşünce ile yeniden mütalâa etmek lazımdır.

Bugün ortada 1914 mağlûpları yoktur. Bütün milletler silâhlannın seslerini duyuracak bir vaziyete gelmişlerdir.

Barışı ancak ve ancak hak ve adaletle uygun yeni bir zihniyet kurabiliriz. Yoksa dün Avusturya bugün Südetler için halledilmiş bir mesele bile kat'î bir şey ifade etmez. Zira daha geride hallini bekleyen bir çok meseleler vardır.

HAKKI OCAKOĞLU

Belediye seçim hazırlıkları

Vali B. Fazlı Güleğ belediye seçim hazırlıklarını teftiş etmektedir. Vali şimdiye kadar Seferihisar, Urla, Çeşme, Bergama ve Dikili kazaları ile Menemen de seçim hazırlıklarını teftiş etmiştir. Vali B. Fazlı Güleğ dün Kemalpaşa'ya gitmiştir. Yarın Kuşadası'na giderek seçim hazırlıklarını gözden geçirecektir. Bütün vilâyet içinde belediye seçim hazırlıkları ilerlemiştir. İzmirde de hazırlıklar son safhadadır.

Hilâl Eczanesinden bildiriliyor

Kemal K. Aktaş

Limon Çiçeği kolonyası

Kolonyacılık ve kokuculuk âleminde ni hayrette bırakmak rekabet sahnesinde en müşkülpeşend insanları taktirlerini kazanmak, zevk, beşeriyet ve sanatı bir araya toplamak bilâhilâ eczanesine mukadder imişti. Bu büyük nasibin verdiği gururu yaptığımız (90) derecelik limon çiçeği kolonyasını bir kere görülmüş, Kemal Kâmil Aktaş bilirsiniz, keşif beyenmeden ortaya eser çıkarılamaz...

Meşhur (Bahar Çiçeği) kolonyamızın zenginliği ile karşı karşıya gelirsiniz, eser bizim söz sizin saygı yurddas...

Fiat farkı yoktur, Bahar çiçeği ve diğer kolonyalarımızla aynı fiyattır...

TELGRAF HABERLERİ

İngiliz - Fransız teklifleri Praga bildirildi

B. Çemberlayn bugün tayyare ile tekrar Hitlerle görüşmeğe gidiyor

Çekoslovak hükümeti bir beyanname neşrederek efkârı umumiyeği sükûnete davet etti

Paris 19 (A.A.) — Hakkında kat'i bir karar verilmemiş olan İngiliz-Fransız anlaşmasının metni Prag hükümetine bildirilmiştir.

Yarın Çemberlayn tayyare ile tekrar Almanya'ya gidecek ve Hitlerle müzakerelere devam ve mümkünse merkezî Avrupa meselesini muahade bir şekilde halletmeğe çalışacaktır. Bu takdirde Avrupa'nın umumî sükûnetini tesis için daha geniş müzakerelere zemin hazırlanmış olacaktır.

Prag 19 (Ö.R.) — Öğleden sonra Fransız ve İngiliz temsilcileri reisleri B. Çemberlayn ziyaret ederek Londrada hazırlanan teklifleri tevdi etmişlerdir. Saat 18 da daimî parlamento komisyonu ikinci defa olarak toplanmıştır. Başvekil B. Hodza vaziyet hakkında izahat vermiş

tır. Pragda (Feci) diye gösterilen Londra teklifleri hakkında kabine kararına zaman davet edileceği henüz malûm değildir.

Paris 19 (Ö.R.) — Parlamento partisi reisleri konferansı saat 11 de toplanmıştır. Südet partisi reisi B. Kund konferans reisine şu mektubu göndermiştir:

Südet ve Karpat Almanları partisinin mümessilleri bu içtimaa iştirak etmeyeceklerdir. Zira Avrupa'nın vaziyeti dolayısıyla Berştesgaden'de başlayan müzakereler neticelenmeden evvel komisyonun kabul edeceği kararların hiç bir hükmü olmaz.

Prag 19 (Ö.R.) — Çekoslovak hükümeti memleket efkârı umumiyesine hitaben bir beyanname neşrederek İngiliz-Fran-

sız müzakereleri hakkında neşredilecek haberleri sükûnetle ve şuurlu olarak karşılamaya davet etmiştir.

Beyanname Çekoslovak devlet reisinin hükümetin ve mebusların dost hükümetlerle temas halinde bulunduklarını hatırlatarak Çekoslovak hükümetinin vaziyeti ve Fransız - İngiliz müzakerelerinin zarureti ve Çekoslovak devletinin hakiki ve hayatî menfaatleri vaziyetinden tetkik edileceği tasrih edilmekte ve şöyle denilmektedir

Cümhuriyetin ve başvekilin son beyanatları istikametinde devletin ve milletin selâmetine ve onun istikbalinin teminine tam bir şuurla ve tam bir ahenk içinde çalışmakta olan mesul ricale tam ve mutlak bir itimad göstermeğe vatan-dışları davet ederiz

Alman gönüllü kıt'aları

Çekoslovak topraklarında bir dahilî harbe hazırlanıyorlar

Berlin 19 (A.A.) — Alman istihbarat bürosu Drestden aldığı bir telgrafa atfen Südet Alman gönüllü kıtalarının şimdi artık tamamiye teşekkül etmiş bulunduğunu ve bu kıtaların dört gruba ayrılmış 45,000 kişiden mürekkep olduğunu bildirmektedir.

Diğer Cihetten Alman istihbarat bürosunun Berlin'den bildirdiğine göre Almanya'ya iltica eden Südetlerin miktarı 84,000 kişiyi bulmuştur.

Bu iki telgrafi birbirine yaklaştırsak Almanya'ya iltica eden bütün eli silâh tutan Südet olmanın anasırı da ihtiva ettiğini istinzaç etmek mümkündür.

Londra 18 (A.A.) — Paristen ve Londradan gelen malûmat Almanyanın ehemmiyetle askerî hazırlıklarına devam ettiğine şüphe bırakmamaktadır. Bu şe-

rait altında Fransa ve İngiltere hükümeti ne gibi bir hattı hareket itihaz edeceklerdir? Bu gün öğleden sonra iki memleket nazırlarının içtimaa esnasında bu mesele müzakerelerin mevzuunu teşkil etmiştir.

Bu sabah Daladiye, İngiliz başvekilini cesurane teşebbüsünden dolayı heyecanlı bir lisanla tebrik etmiş ve sulhu kurtarmak için sarfettiği gayretlere Fransa hükümetinin müttelifan müzaheret edeceği hakkında kendisine teminat vermiştir.

HUDUTLARDA KONTROL

Prag 19 (A.A.) — Memleketi terk etmek isteyen erkek Çekoslovak vatandaşlarının Çek-Macar hududundan geçmesinin menedildiği selâhiyetler bir men-badan teyid edilmektedir.

Çek-Polonya hududuna gelince, hükümet makamları buradaki kontrolü takviye etmekle iktifa etmişlerdir.

Rag-As-Da Südet arazisinde bir hudut hâdisesi vukubulduğu selâhiyetler bir men-badan bildirilmektedir. Alman malûmata göre el bombaları kullanan 150-200 kişi As şehrinin yeni mahallesinde gümrük binasına bir baskın yapmak teşebbüsünde bulunmuşlardır. Süretle talep edilen askerî kıtalarla polis müfrezeleri derhal zırlı otomobillerle vaka mahalline gelmişlerdir. İki gümrük memuru yaralanmıştır. Sahada Almanya'da yapılmış el bombası parçaları bulunmuştur.

Aynı haberlere göre mütecavizleri tamamiye teşhis etmek imkânı hâsıl olmuştur.

Gençlerimiz için

Çok güzel bir yuva kuruldu

Orta okullarla liselere vukubulan te-hacüm dolayısıyla Ege bölgesindeki bir çok gençler mekteplerin Leyli kadrolarının dolmuş bulunmasından dolayı müşkül vaziyete düşmektedirler.

Genç mekteplerinin otel ve pansiyon-larda barınabilmelerinin müşkülâtını ve terbiye bakımından mahzurlarını göz önünde tutan bazı muallim arkadaşlar yeni bir teşebbüs yapmışlardır.

Birinci kordonda 364 numaralı ha-neyi kiralamışlar «Lise yurdu» açmışlar-dır.

Buraya kaydedilecek talebe gündüz-leri mekteplerine gidecekler geceleri leyli talebe gibi muallimler nezaretinde çalıştırılacaktır. Bilhassa Amerikada tah-sillerini ikmal etmiş olan değerli mual-limlerimizden bayan Vedide ile B. Ke-mal kaydedilecek talebeyi daimî nezaretleri altında bulunduracak, lisan ders-lerinde daimî mükâleme yoluyla kend-i lerine yardımda bulunacaklardır.

Liseler yurdu, içtimaa bakımından bir aile ocağı, tahsil bakımından da bir ma-arif yurdu halinde idare edilecektir.

Memleketin çok mühim bir ihtiyacına cevap veren bir müesseseyi kurmağa muvaffak olan güzide gençlerimiz te-brik ederken çovuk babalarına bu irfan müessesesini tavsiye eylemekten en bü-yük zevki duyduğunu bilhassa kay-dederiz.

Öğretmen tayinleri

Erkek lisesi Türkçe öğretmeni Şakir Candoğan Karataş orta okulu Türkçe öğretmenliğine, Üniversite kimya mezunlarından bayan Melâhat Kız lisesi kimya sıtayerliğine, Karataş orta okulu tarih - Coğrafya öğretmeni Sıtkı Eral Uşak orta okulu müdür muavinliğine ve tarih - coğrafya muallimliğine, Karataş orta okulu Türkçe öğretmeni Nuri Kol-daş erkek lisesi Türkçe öğretmenliğine, Afyon lisesi İngilizce öğretmeni bayan Emine Leman Karataş orta okulu İngilizce öğretmenliğine, Buca orta okulu riyaziye yardımcı öğretmeni Bn. Fikret Akdura Karataş orta okulu riyaziye öğretmenliğine tayin edilmiştir.

Fransız

Eski muharıpleri

Belgrad, 19 (Ö.R.) — Burada bulun-makta olan Fransız eski muharıplerin-den iki yüz kişilik bir heyet memleket-lerine dönmüşlerdir.

Heyeti azasından bir grup Yugoslav bahriye nazırı ziyaret etmiştir.

Nazır, Yugoslav - Fransız hatırasını korumak ve bunu anane haline getirme-lerinden Fransız heyetine teşekkürleri-ni bildirmiştir.

Yugoslav Başvekil

Belgrad, 19 (Ö.R.) — Başvekil ve hariciye nazırı Doktor Milân Stoyadino-viçle münakalat nazırı Doktor B. Mehmet Spahu dün akşam saat 11.5 ta Bel-grada dönmüşlerdir.

Alman iktisat nazırı

Belgrad, 19 (Ö.R.) — Alman iktisat nazırı dün akşam Berlin'den Belgrada hareket etmiştir.

İktisat Vekilinin İs-tanbulda yapacağı tetkikler

İstanbul, 19 (Hususî) — İktisat vekili bay Şakir Kesebir bugün şehrimize gelecek bir hafta kalacak, ihracat ve ithalat tacirlerimizle temaslarda bulunacaktır.

Ana ve İlk

Yusuf Rıza Okulunda

Yeni öğrenci kaydına 15 eylül ve derslere de 1 birinci teşrin tarihinden itibaren başlanacaktır.

Kestelli Caddesi No. 76

TELEFON : 2914

SON HABER

Başvekil B. Celâl Bayar

Dahiliye Vekili B. Şükrü Kaya ile birlikte Yalovaya gittiler

İstanbul, 19 (Hususî) — Başvekil B. Celâl Bayar, Dahiliye vekili ve Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya, istirahat etmek üzere bugün saat bir buçukta Yalovaya gittiler. Maliye vekili bay Fuat Ağıralı da istirahat için bu akşamki ekspresle Fransaya hareket etti.

Nafia vekili Çetinkaya

İstanbulda tetkikatta bulunuyor

İstanbul, 19 (Hususî) — Ankaradan şehrimize dün gelmiş olan Nafia vekili bay Ali Çetinkaya bugün elektrik işleri umum müdürlüğüne giderek burada elektrik şebekesinin ıslâhı işleri ile tramvay ve tünel şirketlerinin satın alınması işi etrafında tetkiklerde bulunan komisyonun uzun boylu izahat almıştır.

Bir İngiliz filosu

Dün sabah İstanbula geldi

İstanbul, 19 (Hususî) — Akdeniz İngiliz filosuna mensup on bin tonluk Devonşin kruvazörü ile Afridi ve Cassak torpido muhripleri bu sabah sekiz buçukta İstanbul'a geldiler. Şehri ve Dolmabahçe önünde Atatürk toplar atarak selâmladılar. Selâm toplanına Hamidiye mektep kruvazörü mukabelede bulundu. İngiliz amiralı saat on birde karaya çıkarak valiyi ziyaret etti. Yarın Cümhuriyet âbidesine merasimle çelenk koyacaklardır.

Radikal sosyalistler Fransız Başvekiline tam itimatlarını bildirdiler

Paris, 19 (Ö.R.) — Radikal sosyalist partisi icra komitesi toplanarak İngiltere ile tam anlaşma dahilinde ve milletin müzaheretine dayanarak şimdiki vahim şartlar içinde Fransız siyasetini azim ve vakarla idare eden ve sulhu korumağa çalışan Daladiye kabinesine tam itimadını bildirmiştir. Fas sultanı ve Annam imparatoru da Fransaya bağlılıklarını bildirmişlerdir.

Taarruz kurbanı İspanya Milletler cemiyetinden yardım istiyor

Cenevre, 19 (Ö.R.) — Asamble bu sabah İrlanda başvekil B. Dö Valeranın riyasetinde toplanarak konsey intihabını çarşamba gününe talike karar verdi. Konsey saat 17 de toplandı. Komisyonlar yarın toplanacaklardır.

Asamblede Kolombiya delegesi demistir ki : Kolombiya milletler cemiyetini hürmetkâr bir samimiyetle telâkki eder. Yeni bir istifa ile cemiyetin otoritesini azaltmaktan sakınacaktır. İlk muvaffakiyetsizliklerine rağmen muhakkaktır ki kollektif emniyet sistemi sulhu organize etmek için biricik vasıttır.

İran delegesi B. Muzaffer İlam İranın Milletler cemiyeti idealine tamamiye sadık kaldığını temin etmiştir. İran hükümeti şimdiki vaziyetin paktın tadiline müsait olmadıgı fikrindedir.

İspanya hariciye nazırı B. Alvares Del Vayo kürsüye çıkarak demistir ki :

«İspanya üçüncü defa olarak asamble huzuruna taarruz kurbanı bir devlet vaziyetinde çıkıyor. Buradaki huzurumuz, paktı tatbik vazifesıyla mükellef iken milletler cemiyetini ölüme sürüklemegi tercih edeneler, taarruzlara ciddi surette karşı koymağa teşebbüs edecek yerde son senelerde ham hulyalara paktı ve beynelmilel ahlakı feda edenlere ve taarruz kuvvetlerine karşı tavizden tavize giderek Avrupa'nın şimdiki acınacak haline yol açanlara karşı bir ithamdır.

B. Del Vayo hükümetçi İspanyaya yardım edilmesini istemiştir.

Yugoslav Fuarında Türkiye

Pavyonumuzu Yugoslav nazırları ziyaret etti

Balkan müsabakalarında 4 cü geldik

Belgrad 19 (Ö.R.) — Dokuzuncu Belgrad enternasyonal fuarı her gün binlerce ziyaretçi tarafından gezilmektedir. Sergiyi ziyaret eden Yugoslav nazırları bugün Türkiye Pavyonunu gezmişlerdir.

Yugoslav bedeni terbiye nazırı bugün Belgrad'da, Balkan oyuncularını şerefine bir ziyafet vermiştir.

Ziyafette Türkiye elçisi Bay Haydar ile kral sarayı marşalı, Yunan elçisi, Arnavutluk iş güderi, Yugoslav spor teşekkülleri heyetleri hazır bulunmuşlardır.

Bedeni terbiye nazırı bu münasebetle bir nutuk söylemiş ve Balkan devletleri reisleri şerefine kadehini kaldırmıştır. Türkiye, Romanya, Yunanistan mümessilleri de birer nutuk söylemişlerdir.

Belgrad 19 (Ö.R.) — Yarın (Bugün) Türkiye saati ile 7.5 da Yugoslav saati ile 6.5 da Yugoslav fuarındaki Türkiye pavyonu ve Türk iktisadîyatı hakkında Belgrad radyosunda bir konferans verilecektir.

BERLIN LONDRA ANLAŞMASINDAN MEMNUN

Versay tamamiye yıkılacak Vilsonun 14 prensibine dönülecektir

Paris 19 (Ö.R.) — Radyo ajansının Berlin'den istihbarına göre Londrada İngiliz ve Fransız başvekil ve hariciye nazırları arasındaki anlaşma haberi Berlin'de çok iyi karşılanmıştır. Berlin gazeteleri şimdi Çek meselesinin sulh dairesinde halli imkânından bahsediyorlar. Bunlara göre Versay muahedesini hükümleri tamamiye ilga edilecek reisi cümhur Vilsonun 14 prensibine müsteniden hareket noktasına avdet edilecektir.

«Newyork Herald Tribune» gazetesi ırî harflerle neşrettiği baş makalesinde cümhur reisi Ruzvelt ilk vapurla Avrupaya gelerek sulhu daha kuvvetli esaslara dayanmak üzere Avrupa devlet reisleri arasında bir konferans toplanmasını tavsiye ediyor.

Prag 19 (Ö.R.) — Hükümet millete beyannamesinde diyor ki: Fransız - İngiliz teklifleri karşısındayız. Bunları sükûnet ve soğuk kanlılıkla tetkik edeceğiz. Her vakitki gibi Çekoslovak milletin hakiki ve hayatî menfaatlerini göz önünde tutuyoruz. Millet hükümete tamamiye emniyet edebilir.

Nevyork 19 (Ö.R.) — Birleşik Amerika cümhuriyetleri Avrupa buhranını büyük heyecanla takip ediyorlar. Hariciye nazırı Kordel Hull, bu günkü bitaraflik kanununun tahmil ettiği vaziyeti muhafaza etmektedir. Hariciye, ticaret, harbiye, bahriye nazırları Roçisterden dönen Ruzvelt ile görüşmek için beyaz saraya davet edilmişlerdir.

Miror gazetesi Ruzvelte Vilsonun misalinin takip etmemesini tavsiye ediyor. Deyli Niyuz, Birleşik Amerika cümhuriyetlerinin bir Avrupa harbi karşısında bitaraf kalacaklarını ve kalmaları lâzım geldiğini kaydediyor.

Paris 19 (Ö.R.) — Tan gazetesinin Berlin muhabiri telefonla bildiriyor: Almanlar BB. Daladiye ve Çemberlayn arasındaki anlaşmanın süratinden ve neticelerinden memnun görünüyorlar. Şimdiden zafer teranesi çıkarmamakla beraber bazı gazeteler tereddütsüz şunu kaydediyorlar ki bu meselede iki başvekil hastalığın esasına dokunmak suretile huluslu bir realizm göstermişlerdir. Londrada müzakeresi göstermiştir ki İngiltere ve Fransa nihayet ahvalın normal inkışafını göz önünde tutmağa karar vermişlerdir. Hareket noktası vaziyetin kat'i olarak hallidir. Bu vaziyet de reisi cümhur Vilsonun 14 şartını ilân ettiği sırada olduğu gibi ele alınmalıdır.

Yani, her ne kadar Prag hükümetinin alacağı veziyeti de hesaba katmak lâzımsa da, buhran artık sulh istikametinde inkışafa meyletmıştır.

BB. Hitler ve Çemberlayn arasında Grolenberg'de konferansın muahedelerinin araziye müteallik bütün hükümlerini tekrar tetkike bir mukaddeme olacağını Almanlar ümid ediyorlar. Buna Çekoslovakyanın ittifak siyasetine nihayet verilmesi şartı da ilâve edilirse Almanyanın istikbali için emniyetle telâkki etti-

gi anlaşılabilir.

Paris 19 (A.A.) — Fransız matbuatı bugün İngiliz - Fransız nazırlarının Londradaki mülâkatlarıyla meşgul olmakta ve Italyanın vaziyetini mevzuu bahis etmektedirler. Gazeteler dün geceki tebliğ resimde sarahaten beyan olunan Fransa ve İngiltere arasındaki tam anlaşmadan dolayı müttelifan beyanı memnuniyet eylemektedir. Ancak gazeteseler İngiltere'nin kendi hattı hareketini artık Fransanın ninkine uyduracağını söylemediğini ve daha ziyade Farnsa ile bir anlaşma zemini aradığını kaydediyorlar.

Populaire gazetesinde Blum bazı mülâhazalar serdederek başlıca alâkadar bulunan Prag hükümetinin Fransız - İngiliz anlaşmasını kabul edip etmeyeceğini soruyor ve Londrada hazırlanan teklifleri kabul edeceğinden şüphe ediyor.

Mussolini nutkuna gelince, Fransız matbuatı Mussolininin Südet Almanları meselesinde nihayet sarahaten vaziyet aldığını ve umumî bir ihtilâf takdirinde Almanyanın yanında olduğunu ilân ettiğini tebarüz ettirmektedir.

Liberte gazetesi şöyle diyor:

İşin asıl fenası Mussolini plebisit yalnız Südet Almanları için değil Çekoslovakıyı teşkil eden bütün milletler için tanıyor. Bu ise Çekoslovakyanın tamamiye izmihlâli ve büyük Cermen imparatorluğunun tahakkuku demek olur. Acaba bu takdirde Triyeste Alman tehdidinden masun kalabilir mi?

ŞEYTAN VE KUMPANYASI

Büyük aşk ve macera romanı

— 54 —

Lorans Lelia kendini tutamadı.

— Evet... dedi. İnanmamakla beraber onun maziinde hakikaten yüz kırtacak vakalar bile olsa, o hayatta her hangi bir talsizliğin kurbanı ise... neden kendini toplayabilmesi için ona yardım etmiyeyim?

Tatiano acı acı güldü:

— Çocuğun, dedi. Böyle düşmüş insanların ruhlarının ne kadar adı olduğunu bilmiyorsun. Bu gibilerde heyecan, fedakarlık bir saman alevi gibi gelir ve geçer. Bu gibilerde tehlikeye karşı ahlak gibi cinayet te bir zevktir. Bunların eline düşen kadın felâketin, bedbahtının çukuruna düşmüş sayılır.

— Beni korkutuyorsunuz?

— Ve.. ahlaklarını düzeltceklerini vadederek kendilerini kurtarmak isteyenleri de çukura... Ahlaksızlık çukuru- na sürüklerler... Bundan ayrı ve vahşi bir zevk te duyarlar. Ağlıyorsunuz mat- mazel... Ne eyi... Göz yaşarınızı tutma- yınız. Onlar size eyilik verecekler. His- lerinizin istikametini değiştirecekler ve.. sizi kurtaracaklar.

Lorans hincirdi:

— Zavallı... Zavallı Etyen... Diye inledi.

— Ona acımayın.. Çünkü o, size lâ- yık değildir.

— Fakat madam.. Siz onu tanımiyo- runuz ki...

Kontes cevap vermedi.

Genç kız, heyecan içinde:

— Rica ederim, söyleyin.. dedi. Onu tanımiyorsunuz. Onun hakkında fena birşey bilmiyorsunuz değil mi?

— Etyen Şovel sahte adı altında size kadar yaklaşmağa muvaffak olan bu adam hakkında کافی malumat edinmiş olmasa idim sözlerimde bu kadar ısrar eder miydim matmazel?

— Ne biliyorsunuz? Ne öğrendiniz?

— Tâliniz varmış ki sizi bu sefilin, bu serserinin tesirinden kurtarmak için yolunuz üzerine beni çıkardı.

— Fakat kimdir o? Ne kabahat yapı- mıştır?

— Onun hakkında söylenen sözleri size anlatmakla kalbinizi yeni bir işken- ceye sokmak istemiyorum. Fakat yalnız şunu biliniz ki bu adamın elinde insan kanı vardır.

Lorans Lelia yarım bir baygınlık ge- çirdi.

Tatiano, düşmemesi için hemen ko- luna girdi. Bir taraftan da içindeki kıs- kaçıklı hislerinin taşınmasına gayret ediyordu.

Ah.. O bu anda bu genç kızın yüzüne karşı (sen benim rakibimsin.. Senin ısrabın, teessürün bana zevk veriyor.. İkincinin arasında bir kalp rabıtası hâsıl olduğu için senden nefret ediyorum. Sen- den nefret ediyorum, çünkü sen ona yardım edebilirsin ve o da senin kendi- sine yardım ettiğini öğrenebilir. Halbu- ki.. Ben.. Ben onu herseyden kurtardı- ğım ve yine de kurtaracağım halde ona karşı düşman rolü oynamaya mecburum. Onu kurtarmağa mecburum. Fakat on- dan hiç... hiç birşey bekliyeceğim.. diye haykırmak istiyordu.

Lorans Lelia, dalgın bir halde:

— Madam.. dedi. Uykuda mıyım... Uyanık mıyım.. Duyduklarım hep rüya idi değil mi?

— Hayır matmazel.. Hakikatti.. Ha- yatı olduğu gibi kabule çalışın.. Onu bir daha görmek istemiyim.. Onu bir an ev- vel kalbinizden silin.. Böyle yapacağımıza vaadediyorsunuz değil mi?

— Hayır... Hayır... Yapmıyacağım. Zavallı.. Sonra ne olur?

— Ne olursa olsun... Onu mukadde- ratına terkediniz..

— Demek onun hayatı, tâli ile hiç.. hiç kimse meşgul olmayacak?

Tatiano, yarı alaylı yarı ciddi:

— O halde ona kendi gibi ahlaksız, serseri bir kadını karşılamasını, kendi- ne lâ-yık ve melun bir aşka tesadüf et- mesini temenni ediniz.

Yol açılmıştı..

Otomobillerin bindiler ve yerlerine dönünceye kadar ağızlarını açıp birbir- lerine tek bir söz söylemediler.

VII

PEÇELİ KADIN

—Matmazel Lelia Jan Lâ Helye hak- ında fazla hiç birşey bilmiyor.

— Şu halde o taraftaki teşebbüsleri- niz menfi netice verdi.

Kontes Tatiano, genç kızla olan gö- rüşmelerini bu suretle hulâsa edince Dr. Cemalyan da bu neticeye varmıştı.

Karjak:

— Biz, dedi. Böyle ne yapacağız, ne

— Biz, dedi. Böyle ne yapacağız, ne

— Biz, dedi. Böyle ne yapacağız, ne

— Biz, dedi. Böyle ne yapacağız, ne

— Biz, dedi. Böyle ne yapacağız, ne

Yakın şarkta yeni bir kuvvet doğmuş bulunuyor

Çanakkaleden Efganistana kadar uzanan bir saha dahilinde nasyonalizm büyük devletlere meydan okuyor

Newyork (M.H) — New-York Times Magazine'den:

Bu makalenin muharriri Amerikada Smith College'de tarih profesörü olan bay Hans Kohn bilhassa şark meseleleri üzerinde etüdler yapmış olan bir muta- hassıdır. Şimdiye kadar nesretmiş ol- duğu kitaplar arasında «Şarkta nasyo- nalizm tarihi» ve «yakın şarkta garp-kül- türü» adındaki eserleri İngilizce ve Al- manca olarak intisar etmiştir. 1933 senesi 1 inci tegrininde Türkiye cumhuriyetinin onuncu yıldönümü münasebetiyle Ame- rikada intisar eden Foreign Affairs mec- muasına memleketimiz hakkında en- teresan bir makale yazmış olan bay Kohn bu kere Newyork Times'e yazdığı aşağıdaki makede yakın şarkta Tür- kiyenin mevki vaziyetini etraflı bir su- rette izah etmektedir.

Sarkî Akdeniz kıyılarında, Arabistan çölllerinde ve Nil boyunda dünya işle- rinde her tarafa meydan okuyan yeni bir faktör zühur etmektedir ki bir da ya- kın şark milletlerinin nasyonalizmidir. Filistinde Araplarla yahudilerin çatış- ması devam ettikçe nasyonalizmin hara- ret derecesi yükseliyor. Daha şimalde, içinde binlerce Türkün yaşadığı İske- derun Sancağının Türkler tarafından askerî işgal altına alınması yeni Türkiye- nin günden güne artan kuvvetine dellî teşkil etmektedir. Yakın şark aleminin bir başından diğer başına kadar nasyo- nalizm entelektüel, sosyal ve politik ba- kımından büyük değişiklikler yaratmak- tadır.

Yirmi sene kadar evvel yakın şarkta nasyonalizm, vak'a başlangıcı farkedil- yorsa da, ehemmiyeti haiz bir hareket devletleri mahir politikaları ile ve kuv- vet tezahürleriyle yakın şarkta bu ha- reketi kolayca kontrol edebileceklerini zannetmişlerdi. Onlar şimdi yakın şark memleketlerine korku ile bakıyorlar, bu topraklarda ya- şayan insanların rüddetini ispat ettikleri- ni ve cihan haritası üzerinde mevkiilerini yine kendilerinin tayin etmeğe başladık- larını görüyorlar.

Cihanın sevkîleceği bakımından çok mühim bir noktası üzerine yerleşmiş bu- lanan yakın şark Çanakkaleden Hindis- tan hududları üzerinde Efgan dağlarına ve Hazer sahillerinde İran kıyılarından başlayarak Arabistan çölleri ve Kızıl de- niz üzerinden geçerek Nil vadilerine ka- dar uzanan bir sahadır. Bu saha içinde büyük ve küçük devletler vardır. Tür- kiye, İran, Efganistan, Irak, Suriye, Lüb- nan, Filistin, Arabistan ve Mısır. Tarih, ilk kayıtlarını bu havaleden itibaren, çöl- ler ve münbit vadiler arasında tesbit etti ve üç büyük din yine orada doğdu.

Yakın şarkın bir çok kısımlarında nü- fus kesafeti pek azdır. İrannı cennetü garbisî ile Iraktaki petrol istisna edile- cek olursa bu muntaka tabii menabî ba- kımından bir hayli fakirdir. Yakın şark- ın bir çok geniş sahaları kavurucu gü- neş altında yanan kum çölleri, Yal- nız Nil ve sair nehirler boyunca erva ve iska imkânı bulunan mahdut yerlerde münbit toprak ve bol mahsul bulmak imkânı vardır.

Büyük harpten sonra görülen de- ğişiklikler dünyanın hiç bir tarafında, ya- kın şarkta kadar büyük ve bariz ol- mamıştır. Bugünkü Türkiye Cümhuri- yetinin 1920 de parçalanmış eski Osmanlı imparatorluğuna benzer hiç bir tarafı kalmamıştır. Mısırdaki iki bin senedenberi ilk defa olarak firavunların tahtında, demokratik teşkilâtı esaslı kanunlarıy- la kuvvet ve kudretinin hudutları tayin edilmiş olan müstakil bir kral oturuyor. Yakın şarkın her tarafında nasyonalizm, laisizm ve endüstriyalizm eski hayat tar- zını değiştirmiştir. Bu değişikliğin en canlı sembolü, çölin hâkimî olan deve- nin bugün yerini tutmuş olan otomobil ve tayıyaredir.

Her tarafta gazeteler, umumî toplan- tılar, klüpler, parlamentolar, festivaller ve nümayişler vasıtasıyla halk yeni ve politik düşüncelere sevkediliyor ve on- ların gerçevesi içinde terbiye ediliyor. Eski pasif zihniyet ortadan kaldırılmış- tur; yeni bir teşebbüs kuvveti uyandı- rılmıştır.

İmar işinde Türkiye en başta gelmek- tedir. Fakat diğer memleketler de te- rakki yolunda onu takip etmektedir. Şehirler (Ankara olduğu gibi Kahire ve Bağdad) yeniden inşa ediliyor, otomo- bil yolları köylerden karga uzanıyor ve elektrik telleri ile fabrika bacaları se- malarla karga yükseliyor. Ticaret ve sa-

nayiye yerli sermaye akıyor, ilk defa olarak fabrikalar, bankalar, ve nakliyat şirketleri yerliler tarafından idare edi- liyor.

Umumî sıhhatin vikayesine ve ziraat- ın terakkiğine büyük itinalar gösteri- liyor. Köylerde su tesislerine ehemmiyet veriliyor, numune çiftlikleri ve kooperat- ifler çiftçilere mahsüllerinde tenevvü temin etmeyi öğretiyor. Bundan başka yakın şarkın her tarafında tahsil ve ter- biyeyi arttırmak maksadıyla mektepler kuruluyor.

Yeni nasyonalizmin yakın şarkta sok- tuğu en büyük yenilik ve değişiklik din sahasındadır. Dünyanın bu parça- sında bugün dine verilen kıymet ve ehemmiyet eskiye nazaran çok daha az- dır. Son senelere kadar yakın şark sa- kinlerinin içtimai hayatlarına hâkim olan kuvvet dindi, başka bir dinden olana kar- şı hasmane hisler eski nesli teşkil eden ihtiyarlar da uyuşuk bir halde dahi ola- hâlen rastlanan ve seziilen bir şey ise de genç nesilde çok şümüllü bir tahavvül vardır. Müsterek mektepler, müsterek siyasi idealer ve müsterek iktisat tegeb- büsleri, muhtelif gençlik gruplarını bir araya toplamaktadır. Din ölmüş de- ğildir, fakat o artık siyasi ve içtimai hayata hâkim olmaktan çıkarılmıştır. Bu işi nasyonalizm görüyor.

Türkiyede islamiyet devletin dini ol- maktan çıkmıştır. Samda olduğu kadar Kahirede de müslümanlarla Hristiyanlar her sahada tesriki mesalede bulunuyor- lar. Pek çok zamanlar nasyonalist ha- reketlerin başında Hristiyan liderlere rastlanıyor.

Siyasi ve içtimai hayatın lâ-yikleşmesi ile beraber kadının hayat tarzında da bü- yük bir değişiklik olmuştur. Peçe orta- dan kalkıyor. Türkiyede kadınlar tam bir hukuk misavafına nâfil olmuşlardır. Suriye ve Mısırdaki kuvvetli bir feminist hareketi kadımların serbestisini ve mü- savafatını temin için mücadele ediyor. Her tarafta yerli kadınlar erkek kardeşleri- nin politika mücadelelerine iştirak edi- yorlar.

Garp usulü spor da yakın şarkta ğir- mis ve şark hayatına yeni bir eleman sokulmuştur. Garptan alınan daha bir çok yenilikler eski şark âdetlerinin yer- lerini almaktadır. Şarkta hayat daimi bir tebeddül ameliyesine maruzdur.

Yakın şarkta ki değişikliğin ne derece- tam olduğunu anlamak için bir kaç nesil evvele bakmak icabeder. Ondokuzuncu asırda Türkiyeye «hastâ adam» adı ve- rilmişti; fakat bu isim İrana, Mısıra ve bütün yakın şarkta da verilebilirdi. Bu memleketlerin hasta yataklarının başı ucuunda Avrupalı büyük devletleri, birbirlerine karşı hased ve itimatsızlıkla dolu hislerle, ölen hastanın malikânele- rine tevârit etmek için bekliyorlardı. Yakın şark siyasi, içtimai ve iktisadi bakımdan çürüyor ve tefassül ediyordu.

Halk kütelleri büyük bir sefalet ve ce- halet içinde yaşıyor ve dini an'anelerin ezîf hâkimiyeti altında hayat sürüyor- lardı. Müslümanlarla Hristiyanlar bir- birlerinden ayrı, müteakib şüpheli ve nefret içinde yaşıyorlardı. Bir tarafta islamiyet kendi mukaddes âdetlerini ve ananelerini muhafazaya çalışırken öte yanda hristiyan kiliseleri ehli salib za- manlarını ihyaya çalışırdı.

Yüksek tabaka mensupları Avrupalı lüks içindeki zevahirini taklid ile iktifa ediyordular. Modern iktisadi hayat nâmi- na ne varsa ecnebilerin ellerinde idi. Ve bütün menfaat ve kâr da onlara gidiyo- ru. Halk kütelleri için ticaret, orta ça- ğlarda olduğu gibi, kalabalık pazarların dar sokakları içinde inhisar ediyordu. «Değışmiyen şark» da hayat tamamiyle durgun, geçip gidiyordu.

Bu asrın başlangıcında ilk değişikli- k izleri görülmeye başlandı.

Avrupâ düşüncelele temas haline gelmiş olan orta sınıftan üst tabakası bir nasyonalist hareket uyandırdı. Bu züm- re memleketin ecnebi nüfuzundan kur- tarılmasını ve garp usulü reformların tatbikini gaye edinmişti.

Dünyanın başka taraflarındaki hâdi- seler yakın şarkta akis buldu.

Bir şark devleti olan japonyanın Rus- yaya galebe çalması yakın şarkta nasyo- nalist harekete yeni bir hız verdi. Jap- onya gibi pek az tanınan küçük bir As- ya devletinin, modern metod ve tekniğin tatbiki sayesinde muazzam askerî kuv- vetlere sahip bir Avrupa devletini mağ- lûp etmesi Anadolu'da ve şimalî Afrika- da büyük tesirler icra etti

Japon zaferinin 1905 Rus ihtilâlinin tesirleri altında İranda bir isyan çıktı ve bunun neticesi olarak şah yeni teşkî- lâti esasıyeyi kabule mecbur oldu. 1908 de islâhatçı ve nasyonalist olan genç Türkler İstanbulu ellerine geçirdiler ve Abdülhamidin saltanatına nihayet ver- diler. Aynı sıralarda Mısırdaki Mustafa Kâmil mütefekkir zümreyi bir millî parti içinde topladı ve İngiliz boyunduru- ğundan sıyrılmak teşebbüsüne geçti. Arabistanda Arap liderleri Arap istik- lâli ve ittihadı gayesiyle ilk ihtilâl grup- larını teşkil giriştiler.

Umumî harpten evvelki senelerde bu nasyonalist hareketler küçük bir zabita avukat ve muharrir sınıfının faaliyetine inhisar ediyordu. Maamafih umumî harp büyük bir değişiklik yarattı. Hürriyet teşebbüslerine geniş halk kütelleri de iştirake başladılar.

Yakın şarkta ki halkı ittihadı sevkeden ve garbın taleplerine muhalefet gös- teren kuvvetli liderler çıktı. Türk or- dusunda eski bir zabıt olan Mustafa Ke- mal yüksek şahsiyetinin izlerini evvelâ kendi memleketinde ve daha sonra büt- tün yakın şarkta kökleştirdi. Atatürkten örnek alan Rıza Han da İran ordusunda bir asker payesinden eski bir imparator- luğun şahhına kadar yükseldi. Arabis- tında Faysal İbnî Hüseyin ile Abdülâziz İbnî Suud, aralarındaki hanedan rekab- etine rağmen, Arap topraklarının bir- leştirilmesi için lâzımgelen esasları koy- dular.

Türkiye kendisine zorla kabul ettiril- miş olan Sèvres muahedesi yırttı. Ve 1923 de Lozanda büyük devletlerle yeni bir sulh muahedesi akdetti. Türkiye bu muahedenin sonra 150 senedenberi ma- lik olmadığı bir kuvvete kavuşmuş oldu. Rıza Han da İngilizleri, İranın istiklâlini tanımayı mecbur etti. Mısır da istiklâli- ni ısrarla talep etti. Mısır Nasyonalist- ler birbirini takib eden saffahalar netice- sinde nihayet 1937 de gayelerine erdiler.

İngiltere ve Fransa mandaterliklerini tadil ve terk mecburiyetinde kaldılar. İngiliz mandası altında bulunan Irak 1932 de milletler cemiyetinin müstakil âzası arasına katıldı. 1936 da Fransa Su- riye'ye, üç senelik bir itikaf devresini müteakip tam istiklâlini vermek vaa- dinde bulundu. Bu gün ise İngiltere Filis- tinde Arap ve Yahudi nasyonalist ha- reketlerinin doğurduğu müşkülü dava kar- şısında bulunuyor.

Bu gün yakın şarkta yaşayan insanlar arasında bir menfaat birliği vardır. Ev- velâ bir yakın şark antantı vardır ki bu- nun âzaları Türkiye, İran, Efganistan ve Irak'tır. Mısırın, Suudi Arabistamın ve Suriyenin yakında bu antanta girme- leri beklenebilir.

Yakın şarkta nasyonalizm kemale er- mek için daha pek çok yol katmetmi- dir fakat bu hareketin canlı olduğu ve ilerlemekte olduğu bir hakikattir. Ve Avrupalı emperyalist devletleri bu ha- kikatı hesaba katmak mecburiyetinde- dirler.

Şeytan adasından kaçan mahkûm

Şeytan adasından kaçan kürek mah- kûmunun hürriyeti yarım (15 Eylül) sona ermektedir.

Rene Belbenue isimindeki bu mahkûm, bundan bir müddet evvel, Fransanın, kürek mahkûmlarını sürdüğü «Şeytan adası» ndan kaçmış ve Amerikaya iltica etmişti. Amerikan hükûmeti mahkûmu muvakkat bir müddet için hudutları da- hilinde serbest bırakmış, fakat ondan sonra teslim edeceğine bildirmişti. Bu müddet 15 eylûle bitmekte ve yarın- dan sonra Renenin Fransaya teslimi icab etmektedir.

Rene Belbenue Amerikada hatıralarını nesretmiş ve Şeytan adasındaki mah- kûmların çok acıklı ve işkenceli bir ha- yat yaşadıklarını yazmıştı. Mahkûmun, Fransaya iade edildiği zaman, gerek ka- çtığı, gerek Şeytan adası esrarını nesret- tiği için büyük bir ceza yiyeceği, hattâ idam edileceği zannolunuyor. Bunun için bir çok Amerikalılar, Cümhuriyet Ruzvelte istida göndererek, mahkûmun Amerikada oturmasına dair verilen mü- sadenin uzatılmasını istemiştir.

Romanyanın

Üssü bahriye ait projesi

Romanya hariciye nazırı Commen

Bükreş (M.H) — Romanya, harbi- umumiden evvel inşasını derpis ettiği üssü bahriye ait projesi, bu senenin ilk baharında tatbik sahasına koymuştur.

Ekspresler, hazerde bir liman olarak ve seferde de harp gemilerini barındı- rmak üzere yapılacak bu üssü bahri için, Taşagıl gölünü muvafık bulmuşlardır. Maçin kasabasına yakın bir mahalde Tunaya bir kanal ile raptedilecek olan işbu gölün denize bakan caphesine, li- man için zarurî görülen üç buçuk kilo- metre uzunluğundaki dalga kıranın yapı- lmasına başlanmıştır. Romanyanın ik- tisadi ve askerî bakımından, hazeri ve se- ferî hayatında pek mühim bir rol oyna- yacağı şüphesiz bulunan ve her cesamet- teki harp gemilerinin kolaylıkla girip çıkımlarına müsait bir şekilde yapıla- cak olan işbu üssü bahri hakkında Uni- versal gazetesi bir başmakale ile şöyle bir mütalâa yürütmektedir.

«Sulhun akdinden sonra, girip çıkan ticaret gemilerinin çoğalması yüzünden harp gemilerimiz için Köstence limanı- nın daha uzun müddet üssü bahri olarak kullanılmasına imkân görülme- didiğinden, yeni bir üssü bahrinin inşası tekrar mevzuubahs olmağa başlamıştı. Sırf ticarî bir maksatla, ticaret ve yolcu gemilerinin barınmaları için inşa edilen işbu limanda mevcut silolardan, am- barlardan, hangarlardan ve altı hatlı de- miyolu ve şösesi bulunan deniz garın- da ve petrol ihracatı için yapılan tes- sattan harp gemilerinin istifadelerine imkân görülmemektedir.

Köstence limanının ticarî faaliyeti sulhun akdinden sonra mütemadiyen te- ziyatı ederek, 1923 senesinde 610,904 tondan 1934 senesinde altı milyon ton- a yükselmiştir. İşbu faaliyet, yeni bir üssü bahri inşasını zarurî kılmaktadır. Harp gemilerinin barınmalarını temin edecek olan askerî liman, büyük, derin ve aynı zamanda bugüne kadar olduğu gibi ter- mir için gemilerimizi yabancı inşaat te- gâhlarına göndermeye ihtiyaç bırakmı- yacak şekilde modern tesisatla müce- hez olacaktır.

Yeni bir üssü bahrinin inşası için Man- galya, Tekirgöl, Taşagıl ve Razlem göl- leri tavsiye edilmiştir.

Mangalya ve Tekirgöl modern birer deniz sayfiye yerleri ve Razlem gölü de Tunanın ağızlarına yakın olduğundan, üssü bahri için her türlü şeraifi camı bu- lanan Taşagıl gölü kabul edilmiştir. İşbu gölün coğrafi vaziyeti ve her türlü inşaat- ta elverişli olması, Köstence limanından çok daha büyük bir limanın yapılmasına imkân vermektedir.

Son zamanlarda bahriyemize mensup ekspresler tarafından yapılan etüdler üzerine işbu muntakada bir üssü bahri inşasına ait projeler ihzar edilmiştir. Bu projede, bu hususta pek büyük bir ihtisas sahibi olduğu dünyaca meşhûr olan İngiliz amirali Hendersona teklif ettirilmiştir.

İngiliz amirali bu inşaatın, bahri ve teknik bakımından bilimum şartları ihtiva ettiğini tasdik etmiştir.

Taşagıda yapılacak olan liman, Kö- stence limanından on defa daha büyük olacak ve her cesamette bulunan harp gemilerinin barınmalarına da müsait olacaktır.

Yüksek ve millî menfaatlerimizin en- rettigi bu üssü bahri, Dobrica üzerindeki Romanyanın hâkimiyetine yeni ve kuv- vetli bir delil olacağı gibi medeniyete ve terakkiye kavuşturduğumuz bu eya- letin limanlarını ve sahillerini müdafaa etmeye de icbar edecektir.

Toprakofis İzmir şubesi faaliyete geçiyor

Yeni teşekkül eden Toprakofis İzmir şubesinin tesis ve burada şimdiye kadar Ziraat bankasınca idare edilmekte olan devlet buğday işlerini tesellüm etmek üzere dünkü İzmir vapuru ile İstanbul- dan sehirimize bir heyet gelmiştir.

Heyeti Ziraat bankası müdürü Bay Aşkı Eren karşılamıştır.

Bu heyet, Ofisin işi umumî müdür muavini olan B. Hâmit ve B. Şakirle idare meclisi âzasından B. Mahmut ve müşavir bay Atıfın mürekkaptir. Heyete iktisat vekâleti teşkilâtlandır- ma bürosu reisi B. Servet riyaset et- mektedir. İzmirde tesis edilecek şubeye müdür tayin edilen bay Cevat ta heyet- le birlikte gelmiştir.

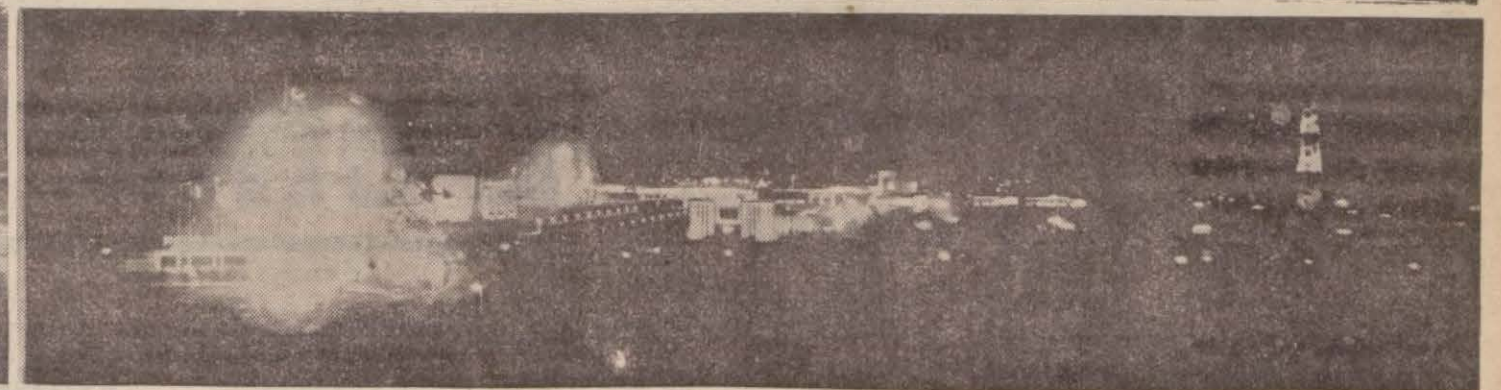
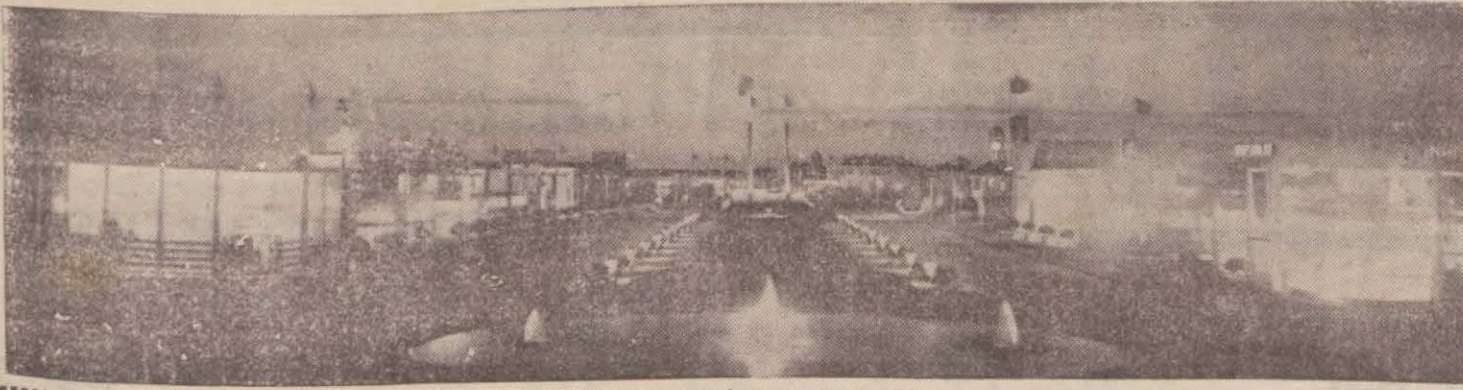
Teşkilâtlandırma bürosu reisi B. Ser- vet dün Üzümlü kurumu müdürü Sinop sayısları bay İsmail Hakkı Veral ile bir- likte Tanış müesseselerini ve şarap fab- rikasını ziyaret ederek tetkiklerde bu- lunmuştur.

Halkevi köşesi

1 — 22/9/938 perşembe günü saat 21 de evimiz salonunda Karagöz oyunu vardır. Bütün yurddaşlar davetlidir.

2 — 21/9/938 çarşamba günü saat 17 de Halk dersaneleri ve kurslar, saat 18 de Sosyal yardım komitelerinin haf-

— Okadık beğendi ki tarif edile-

Bir dâvanın zaferi

Gösterilen devamlı gayret ve alâka sayesinde İnhisarlar idaresinin varidatı iki misli arttı

«İnhisarlar idaresi» maneti bize, istismarcı bir idareden millî halk ekonomisine ve muvaffak (Devletçilik) davasına geçişin tertemiz heyecanını verir. Eski Rejiden İnhisarlar idaresine geçiş, şüphe edilemez ki büyük bir merhaleyi katedmiştir. Bu idarenin başında ve şubelerinde bulunan yüksek kaliteli, seçkin idare ve teknik elemanlarının muvaffakiyetlerini hatırlatır.

Sayın ve çok muvaffak inhisarlar vekili B. Ali Râna Tarhan bu yüksek varifenin başına gelince ilk yaptığı iş, İnhisarlar idaresi içinde rasyonel bir çalışmanın vücudunu hâkim yapmak, elde edilen randıman nispetini iki misline çıkarmak, vazife arkadaşlarını daha çok çalışmaya sevk etmek olmuştur. Her sene devlet bütçesine kabarıp bir yekûna ilâhak eden İnhisarlar idaresinin, şu veya bu müessese gibi sönük kalması, şu veya bu müessese gibi yalnız kazanma işine önem vermesi bir kıymet ifade edemezdi. Netekim sayın İnhisarlar vekilimiz, İnhisarlar idaresini millî halk ekonomisinin ve köylü davasının çalışkan bir müessesesi haline getirmiştir.

İnhisarlar idaresi bugün, yalnız memleketimizin değil, Avrupanın en modern tesislerine malik olan bir idaredir. Çalışmada büyük bir bankanın intizamı, tahsilâtta uyanık bir idarenin muvaffakiyeti, imalâtta en modern bir müessesenin ticarî zihniyeti hâkimdir.

İnhisarlar idaresinin başında bulunan değerli idare elemanlarının gövvelerinde, daimî surette bir millet endişesi yer alır. Hepsî de şuna kanidirler ki bu çalışmalar, her şeyin fevkinde, milletin ve devlet bütçesinin istinatgâhidir. Bu idarenin tahsisatta ve varidatta göstereceği gayretin, bütün bir milletin millî dâvalarını muvaffakiyete getireceği daima düşünülmüş ve çalışmada daimî surette bu millet ve memleket endişesi yer almıştır.

İnhisarlar idaresi neden ve nasıl çalışır?

1 — İdare, bütün Türk müstahsilini alâkadâr eden büyük tütün davasının başlıca idare makinesini elinde tutuyor. Türkiye'de mamûl tütünün sigara haline getirmek bu idareye verilmiştir. İdare, her sene mühim bir yekûna baliğ olan mübayaatıyla, tütün piyasasında nazım bir rol oynamakta ve mübayaatını ticarî bir zihniyetle değil tam bir devletçilik zihniyetiyle, köylüyü himaye ederek yapar.

Türk köylüsünün başı ağrıdığı anda bag vurduğu müessesesi inhisardır. İdare, tütün müstahsilini müşkülde gördüğü dakikada bütün işlerini terkederek, en büyük yardımcısı olan köylünün yardımına koşar. Tütününü en iyi fiatle, hattâ piyasasının fevkinde mütaale edilecek fiatle satın alır, tediyatta bulunur ve köylünün yarasına müşfik bir baba gibi tesirli bir merhem verir.

2 — İnhisarlar idaresi, çalışma branşlarından en mühimmini teşkil edecek mülakrat şubesinde, en büyük inkılâbı başarmıştır.

Yakın senelere kadar Türkiye'de hal-

kın kullandığı içkilerin kalitesi gayet düşüktü. İçki çıkarmak serbest olduğu zamanlarda halkın sıhhati, zehirli içkilerle cidden acınacak bir hale gelmişti. Bu sırada bandrol usulünün ikamesi, bazı işten anlamayanlar tarafından müdafaa edilmişse de, Cümhuriyet hükümetinin derin görüşü burada da imdada yetişti. Halkın sıhhatini alâkadâr eden alkollü içkiler davasını bu uyanık idareye, İnhisarlar idaresine terketti.

Bugün İnhisarlar idaresi, en yüksek kaliteli rakıyı ucuz bir fiatle piyasaya çıkarıyor. Dünyanın meyva deposu olan Türkiye'de yetişen en nadide meyvadan imal edilen likörler, yalnız memleketimizde değil, bütün Avrupada «Türk Likörü» diye aranılmaktadır. İnhisarlar idaresinin nefis şaraplarını halkımız kapışırasına kullanıyor. İnhisarın kanyığı, bu branş üzerinde yapılan mamûlâtın en değerli bir devasıdır.

İçki bahsini tetkik ederken, burada bir noktaya işaretî faydalı buluyoruz:

Bazı kimseler, neden İnhisarlar idaresinin alkol nisbeti daha yüksek rakı çıkarmadıklarını hayretle karşıladıklarını söylüyorlar. Böyle düşünenlere şöyle bir cevap vermek mümkündür:

— Çünkü İnhisarlar idaresi istismarcı, yalnız kazancını düşünen bir idare değildir. Onun hedefi, kazanmak değil, halkın çok mühim olan sıhhatini düşündürmektir. İnhisar içkilerini meydana getiren kimyahaneler, halkın içkiye tahammül kudretini iyi hesapharak bu mamûlâtın formülleri üzerinde uğraşmışlar ve bu neticeye varmışlardır.

3 — İnhisarlar idaresi köylünün yetiştirdiği Anasonu iyi fiatle satın alır. Anason mühim bir maddedir. Rakı imalinde kullanılır. Çesme müstahsilinin, Urla müstahsilinin mühim bir kısmı anasonla çenginir. İdare her sene iyi fiatle bu anasonu köylüden alır ve parasını öder.

4 — İnhisarlar idaresi köylünün yetiştirdiği üzüm ve hurda incirini satın alır.

A) İzmir mintakasından inhisarın satın aldığı şaraplık üzümler, muayyen bir plân dahilinde satın alınır. Burnavanan meşhur mîsket üzümlerinin tamamını inhisar aldığı gibi borsadan da kuru üzüm mübayaatında bulunur. Bu suretle idare köylüye bu sahada da yardımını gösterir.

B) — İnhisarlar idaresi incir mevsiminde muayyen üç istasyonda, köylüden hurda incir mübayaat eder ve köylüye iyi para öder.

C) — İnhisarlar idaresi tuz davasında da büyük bir muvaffakiyet göstermiş ve tuz servetini memleketin övüneceği bir hale getirmiştir. Bugün İzmirin Çamaltı tuzları en iyi sofra tuzunu ve diğer tuzları meydana getirmekte ve İtalyanların Voltera tuz memleahalarına rekabet edecek bir canlılık göstermektedir.

Görülüyor ki İnhisarlar idaresi muvaffak bir yolun üzerindedir. Bu idare sayesinde, her sene devlet bütçesindeki İnhisarlar tahsisatı artmaktadır.

ADNAN BİLGET

Inhisarlar Pavyonu

Sayın Başvekilin bile takdirlerine mazhar oldu
Idarenin teşhirde gösterdiği
parlak muvaffakiyeti 700,000 kişi takdir etti

İZMİR Fuarı Jüri Heyeti bu pavyona altın madalya veriyor

Her sene Türk müstahsilinin tütününü, üzümünü, anasonunu, hurda incirini değer fiatıyla satın alan bu idare işletmede de büyük başarılar elde etmiş, randımanı artırmıştır. Bugün Türk likörleri, Türk şarap ve sigaraları dünyanın en nefis mamulâtı arasında yer alıyor ve her yerde kapışılırcasına satılıyor

Inhisarlar idaresi pavyonu gece ışıkları altında

Sayın İzmir sayılavı B. Rahmi Gökenin başkanlığında teşekkül eden sekizinci İzmir fuarı jüri heyeti bir haftadanberi faaliyettedir. Jüri heyeti fuardaki pavyonları gezerken İnhisarlar idaresi pavyonunu önünde ehemmiyetle duraklatmış, pavyonun mimarî tarzı, yapılışı, tanzimi, vitrin ve teşhir işleri üzerinde notunu vermiştir.

Sekizinci İzmir fuarı jüri heyeti İnhisarlar pavyonunun mükemmeliyetini ittifakla tasdik etmiş ve idareyi Altın madalya ile taltife karar vermiştir. Bu güzel neticeyi tebşir ederken, sayın Başvekil B. Celâl Bayarın bu pavyon hakkında İzmir fuarını açtıkları gece söyledikleri cümleleri burada tebarüz ettirmekten zevk duyarız:

«İnhisarlar vekili arkadaşım cidden güzel bir iş yapmış. Pavyon her bakımdan mükemmeldir. Teşhirde ve İnhisarlar mamullerini ziyaretçilerin önüne sermek hususunda muvaffak olunmuştur. Teşekkür ederim.»

PAVYONU GEZERKEN

Sekizinci İzmir fuarının Lozan kapısından içeri girince geniş yolun sol tarafında, beyaz camedândan yapılmış bir bina, cazip stili ve güzel görünüşüyle gözlerimizi oğşar. Şunu katıyetle iddia edebiliriz ki sekizinci İzmir fuarında bu kadar güzel bir bina, bu kadar muvaffakiyetli bir müessese yoktur. 938 senesinin muvaffakiyet rekoru İnhisarlar pavyonundadır.

Inhisarlar pavyonu heyeti umumiyesi itibariyle mükemmel bir tesis ifade eder. Pavyonun üzerinde modern bir teras vardır ki, bu terasın bir eşi de 937 Paris sergisindeki Belçika pavyonunda mevcuttu. Bu terasın üzerinde mükemmel bir gazino kurularak İnhisarlar içkilerini satışa arz hususunda kullanılmıştır. İdare acaba bu terası ve gazinoyu kazanç maksadiyle mi meydana getirdi?

Şüphe edilemez ki hayır..

Inhisarlar idaresi, pavyonunu gezmek zahmetine katlanan yüz binlerce ziyaretçiyi ağırlamak için terasında böyle bir gazino meydana getirmiştir. İnhisar maddelerini gayet ucuz fiatle ziyaretçilere vermek suretiyle gayet müspet bir reklâm şekli ihtiyar edilmiştir. İnhisar içkilerini tanımayanlar burada uzun müddet

başlarını dinlendirmişlerdir.

ZENGİN BİR PAVYON

Pavyonda beni, İnhisarlar idaresi memurlarından gayet nazik bir zat karşılayarak uzun uzadıya malûmat verdi. Pavyonun hazırlanışı ve teşhir edilen maddeleri etrafında tenvir etti. Her şeyden önce bu zata teşekkür vazifemi burada eda etmek isterim.

Memura sordum:

— Pavyonunuzu şimdiye kadar kaç kişi ziyaret etti?

— Fuarı ziyaret eden ve fuar kapısından girenlerin hepsi..

— Yani 750,000 kişi, değil mi?

— Evet..

Bir ay içinde 750.000 kişiye İnhisarlar mamullerini gayet cazip bir şekilde tanıtan fuarın hazırladığı vesileyi övmek isterim. Ben pavyonda gördüklerimi ayrı ayrı mütaalea edeceğim.

TÜTÜN FABRİKALARI

Türkiye halkının mamûl tütün ihtiyacını temin eden tütün fabrikaları, şüphe edilemez ki büyük bir dâvanın başarcılarıdır. Bunlar arasında Cibali tütün fabrikasının maketi, İnhisarlar pavyonunda gözlerimizi oğşıyor.

Tütün Türkiye için, İnhisarlar idaresi için başlı başına bir dâvadır. Bu münasebetle tütünün menşinden de bahsetmek isteriz.

TÜTÜNÜN MENŞEI

Dünyada tütünün ilk defa kullandığı bilinen kimse, on altıncı asır ortalarında Portekiz sarayı kralisinde Fransa elçisi sıfatıyla bulunan Jan Nicot'un maiyetinde çalışmış bir usaktır. Bu adam, kendisine çok zahmet veren bir ülserin tütün sayesinde tamamen iyileştiğini söyledi. Tütünün şifasından başka şekillerde de istifade edilmesi üzerine keyfiyet gerek Nikonun, gerek saray mensuplarının nazarlarını çekti. Nikonun tütün yetiştiren bahçesi, zamanın şifa yurdu gibi bir çok kimseler tarafından ziyaret edildi ve tütünün şifalı tesirlerinden istifade edildi.

Bu vaziyet üzerine Fransa elçisi bir miktar tütün tohumunu valide kraliçe Katerin Dö Mediciye ve kral ikinci Fransuvaya gönderdi. Elçi mektubunda şöyle yazıyordu:

«Hekimlerin şifa bulmaz dedikleri

Tütünün

İlk def'a Avrupaya
Anadoluya girişi,
istimali hakkındaki
malûmatı bu sütun-
larda bulacaksınız

Bugün dünyada en nefis tütün yetiştiren ülke Türkiye'dir. Şark tütünü adı ile maruf olan Türk tütünlerini bütün dünya beğenmiştir. Bugün vasatî 65 milyon kilo tütünle dünya tütün istihsalâtı arasında büyük bir yer işgal eder.

1894 yılında Türkiye 23 milyon, 1900 yılında 28 milyon, 1911 de 63 milyon, 1922 de 20 milyon, 1930 da 47 milyon, 1937 de de 69 milyon tütün istihsal etmiştir. Muntazam ecnebi istatistiklerine göre Türkiye'nin tütün ihracatı daima büyük bir yekûna dahil olmuştur. 932 yılında tütün ihracatımız 41 milyon kiloya kadar yükselmiş ve o sene memlekete yalnız tütünden 67 milyon Türk lirası girmiştir.

NELER YAPILIYOR?

Inhisarlar idaresi yaprak tütün davasını ele aldığı zaman tütünün iç istihlâkâtta kalitesi iyi değildi. Açılan fabrikalarda tütünün nikotin derecesi üzerinde çalışarak halkın sıhhati gözetilmiştir. Bugün nikotin derecesi en müsait tütünü yetiştiren ülke Türkiye'dir. Türk sigaraları bütün dünyada rağbet kazanmıştır. Bizim tütün ve sigaralarımıza verdiğimiz çeşniyi bugün hiç bir memleket verememektedir. Amerikalılar, harman yapraklardan mutlaka Türk tütününü ilâve etmeyi unutmazlar.

Inhisarlar pavyonunda, memleketimizde imal edilen bütün sigara nevelerini hazırlanışları itibariyle etüd etmek mümkündür. Burasını ziyaret eden bir insan, göğsü gururla kabarak aynılır. Bundan anlıyoruz ki tütün davasında tam bir muvaffakiyet vardır.

Genç kızlar bu müessesenin içinde Türk işçiliğinin en güzel nümunesini veyyorlar.

— SONU 6 İNCİ SAHİFEDE —

Inhisarlar pavyonunun güzel bir görünüşü

Tarihî macera ve esrar romanı

Demir Maske

— 9 —

Fransa tarihinin kördüğüm noktası

— Sahi mi mösyö? dedi. O halde işte sizin hakkınızdaki emirlerim. Marki dö Luvuvol bu adamı muhafızlarına teslim ediniz.. Bastil zindanına götürsünler. Bastil kumandanına da söylesinler.. Bir daha ondan bahsedildiğini işitmek istemiyorum.

Kont dö Brevan bu sözler karşısında kılını bile kıpırdatmadı.

Kral alaylı bir tavırla devam etti: — Madam ki size terbiyesi tevdi edilen çocukla bu kadar alâkadar olunuz, memnun olmanız için monsenyör Luinin âkıbeti hakkında da sizi tenvir edeyim. Marki.. Kont dö Brevandan daha emin, daha sadık ve daha fedakâr aynı zaman.. gözü pek bir kimse tanıyor musunuz?

Marki, kısa bir düşünceden sonra cevap verdi:

— Evet, Sir.. Muhafız silâhşöhrerinin zabiti olan Sen-Mars sizin tam istediğiniz adamdır.

— Ondan emin misiniz?

— Kendim kadar..

— Şimdi nerededir?

— Bölüğü ile beraber valide kraliçenin odasının kapısı önünde vazifededir.

— Pekâlâ.. Onun rütbesini yüzbaşı

lığa çıkardım ve Pinyerol kalesi kumandanlığına tayin ettim. Yeni vazifesi başına hemen bu gece gidecek ve giderken de dilediği, istediği gibi bir maiyet te teşkil edecek. Giderken de her tarafı sımsıkı kapalı bir araba içinde monsenyör Luiyi de beraber götürülecek. Monsenyör butrada mevkuf tutulacak ama kendisine karşı en ufak bir hürmet kusurunda bulunulmayacak. Ona karşı daima monsenyör.. diye hitap edilecek. Önünde daima baş açık konuşulacak. Sıhhatine çok dikkat edilecek. Kale dahilinde ve mevkufiyet hududu içinde bütün istekleri yerine getirilecek. Ve nihayet son, kat'i iradem şudur ki, her ne olursa olsun onun tek bir kılma bile hata gelmeyecektir. Anladınız değil mi Marki..

Şimdi emirlerimin tabikine Konta ait olanlarından başlayınız.. Nasıl Kont.. Kararlarınızı beğendiniz mi?

İhtiyar kont bir dizini yere koydu.

— Haşmetmeap.. dedi. Benim günlerim esasen sayılı. Fakat yirmi sekiz yaşında bir delikanlının.. kardeşinizin bu ebedî zindan hayatı içinde çekeceği büyük azabı düşününüz.

On dördüncü Lui, onu dinlemek istemiyerek kapıya doğru yürüdü.

Kont dö Brevan derin bir ümitsizlik içinde arkasından haykırdı:

— Sir.. Sir.. Yer yüzünde haklı hak-sız insanları cezalandırmak hakkı sizin.. Fakat unutmayın ki insanları cezalandıran insanlardan daha büyük bir kuvvet var.. Allah var!..

Kral, başını bile çevirmeden Markiye seslendi:

— Marki.. Bir saat sonra gelip emirlerimin tamamen ve harfiyen tatbik edildiğini bana haber vereceksiniz, ha.. eyi ki hatırıma geldi. Valide kraliçenin odasındaki iki serseri yakalayıp derhal ipe çekiniz. Eğer kolay yakalanmazlarsa üzerlerine silâhşöhrer yayılım ateş açsınlar..

Genç hükümdar bunları söyledikten sonra uzaklaştı.

Kont dö Brevan, arkasından koşmak ve tekrar, son defa olarak Monsenyör Lui için yalvarmak istedi. Fakat omuzuna basan bir el onu olduğu yere mihladi:

Markinin sert sesi yükseldi:

— Kont dö Brevan.. Mervufsunuz.. Beni takip ediniz.

Kont, mağlup ve âciz başını önüne eğdi. Ağlıyordu..

Monsenyör Lui, annesinin aradığını dibinde, ölinün elini elleri arasında tutmuş, diz çökmüş.. Hâlâ dua ediyordu.

Birdenbire odanın kapısı açıldı:

Kralın silâhşöhrerinin zabiti üniformasını taşıyan biri şapkası elinde içeri girdi.

Bir köşede oturmuş beklemekte olan Faribol ve Mistufle aynı hareketle sıyrarak ayağa kalktılar.

Zabit:

— Majeste kral monsenyör Lui ile görüşmek istiyor, dedi.

Faribol göz ucu ile bu adamı süzdükten sonra kendi kendine:

— İşte surati hiç te hoşuma gitmeyen bir herif.. diye söylendi. Sonra zabitin sözlerini içinde bulunduğu dua hüvûsü içinde duymamış olan delikanlıya doğru yaklaştı.

— Monsenyör.. dedi. Kral sizi yanına çağtırmak için bir adam göndermiş..

Monsenyör Lui başını kaldırdı:

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

— Ne dedim.. Kim dedim?

Delikanlı zabiti gördü. Ayağa kalktı.

— Annemin ölüsünün baş ucunda sabaha kadar kalmama neden mâni oluyorsunuz.. dedi. Bir dakika.. şimdi geliyorum..

Monsenyör Lui eğildi. Dindarane bir hürmetle ve büyük bir ihtimamla Ann d'Otrisin gözlerini kapattı. Ölünün ellerini göğsü üzerine haçvari koydu. Mermer gibi buzlaşmış alına derin ve sıcak bir buse kondurdu..

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

— Hazırım mösyö.. dedi.

— Anneciğim.. Sevgili anneciğim.. Son ve ebedî uykunu rahat uyu..

Diye mırıldandı. Zabit döndü.

Nakleden Kemaleddin Şükrü Orbay

Faribol:

— Mistufle.. dedi. Bu melun sarayın içinde silâhşöhrer mantar gibi peyda oluyor. Ayağını bastığın yerden bir muhafız fırlıyor. Hani buradan postekimizi deldirmeden bir çıkarsak ve ondan sonra monsenyörü bu melunların pençesinde bırakırsam bana da Faribol demesinler.

Mistufle kulak kabartarak Faribola

Faribol..

— Alâ.. dedi.. Boşa gitmedi. İşte bu da varan üç..

Üçüncü feryat silâhşöhreri hidetten kurtuttu.

Hepsi birden hücum ettiler..

Birkaç dakika içinde kapının arkasındaki mâniler kaldırıldı ve hepsi odaya girdiler.

Girer girmez de hayretten birbirleri-

bile etmeden ok gibi önderinden geçip gittiler.

Hiç biri aradıkları iki adamın orada olduğunu fark bile etmemişti.

Faribol:

— Mistufle.. dedi. Tehlikeyi atlattık.

— Evet patron.. Atlattık..

— Şimdi ne yapacağız biliyor musun?

Mistufle?

— Hayır patron..

— Ettğimiz yemini hatırlıyor musun?

— Evet patron..

— O yeminde duruyor musun?

— Evet..

— Şu halde monsenyör Luiyi kurtarmak için benimle beraber ve seve seve canını fedaaya hazırım..

— Hazırım..

— Mükemmel.. Şimdi asıl mesele canımızı feda etmeden monsenyörü kurtarmamız en güzel yolu hangisi, onu arıyalım.

Bu sırada kulaklarına arkadan bir ses geldi.

Bu sesler:

— Mösyöler.. diyordu. Müsaade ederseniz bu hususta ben de size yardım edeyim..

Faribol ve Mistufle arkalarından gelen bu sesi duyar duymaz derhal kılıçlarını çekerek yana sıçradılar.

Karşılarında matruş simalı, kısa boylu, çocuk yüzü ve zayıf bir delikanlı duruyordu.

İri, siyah gözlerinde çok canlı ve ateşli bakışları vardı.

Taflan kümesi arkasında saklı bulunduğu iki arkadaşın kendilerini yalnız zannederek söylediklerini duymuştu.

Faribol:

— Küçük adam.. dedi. Kuyruğun kopsun senin.. Demek gizli yerlere saklanıp başkalarının sözlerini dinlemek gibi kötü bir huyun var senin. Bu, çok fena bir hastalıktır delikanlı.. Bu hastalıktan şimdi ben seni tedavi edeceğim..

Haydi.. Çabuk.. Çek kılıncını ve.. ölüme hazır ol..

İnce, tatlı, titrek, fakat aynı zamanda çok metin bir ses:

— Kendinizi boş yere üzüyorsunuz.. dedi. Sizi temin ederim ki ben düşman değilim.. dostum..

— Evet.. dost.. Şimdiye kadar suratını bir kerre bile görmediğim bir dost.. Haydi küçük.. Böyle dolmalar yutmam

ben..

Çabuk ol.. Çek kılıncını.. Yoksa alimallah piliç keser gibi gırtlığını koparıyorum senin..

— Sizi yemin ile temin edeyim ki..

— Bak daha hâlâ söyleniyor.. Kuyruğu koparsa.. Çabuk ol.. Gevezelik yeter..

Tüysüz delikanlı kılıncını istemeye istemeye çekti.

— Ama da inatçı.. dedi. Fakat madam ki istiyorsunuz.. pekâlâ.. Cezasını ben değil, siz çekeceksiniz..

Daha ilk saniyelerde Faribol karşındakinin kılıncı kullanmakta hiç te acemî olmadığını anladı.

Disleri arasından:

— Vay canına.. dedi. Bu küçük çok sağlam bir ayakkabı.. Fakat burada onunla fazla uğraşmak tehlikeli. İşini bir ân evvel bitirmek en doğru iş..

Faribol sadece kılıncı sallamakta mahir bir adam değildi, o aynı zamanda oldukça şiddetli bir kılıncı hocası idi de.. Sarayın karşısında uzun sürecek bir çarpışmanın kendileri için ne kadar tehlikeli olduğunu bildiği için yalnız kendine mahsus usta hücumlarından birini yapma karar vermişti.

Delikanlının tam kalbini gözü ile nişan aldıktan sonra büyük bir emniyetle kılıncını ileriye, delikanlıya doğru şiddet ve süratle havale etti, aynı anda kılıncı elinden fırladı.

Hasmı ondan daha usta çıkmış, hamı lesini çelmiş, üstelik elinden silâhını düşürmüştü.

Faribol şaşkınlığından aptala dönmüş bir halde iken delikanlı yere düşen kılıncı aldı, kendi kılıncı ile birlikte Faribola uzattı.

— Alınız mösyö.. dedi. İkisini de alınız. Size biraz evvel kendimi müdafaa etmesini bildiğimi ispat ettim. Şimdi de yalan söylemediğimi ispat etmek istiyorum. Eğer sözlerimi dinledikten sonra beni monsenyör Luiye ihanet edebileceği vaziyette görür ve telâkki ederseniz derhal öldürebilirsiniz.

Bu büyük iltimaz ve safiyet Faribolu mütehassis etti.

— Küçük delikanlı.. dedi. Sen hakikaten gözü pek, sözü tok ve özü doğru bir adama benziyorsun. Dost olduk artık. Sık elimi..

Birbirlerinin ellerini sıcak bir dostluk ile sıkıldılar.

— BİTMEDİ —

Inhisarlar Pavyonu

— BAŞTARAFI 5 İNCİ SAHİFEDE —

Inhisarlar idaresi pavyonunda hayret ve sevinçle duruyoruz. Bu başı başına bir dava ifade ediyor. Puro imâline memleketimizde başlanması ve kısa bir zamanda müsbet neticeler alınması bizi sevinçle üzerinde meşgul olmaya sevk ediyor.

TUZ DAVASI

Pavyonda tuz bahsi de bizi meşgul eden bir kısımdır. Türk tuzları son zamanlarda her yerde aranmaktadır. Teşhir cidden güzeldir. Bugün Voltera tuz memlehasına rekabet eden Türk tuzları, dünyanın en mükemmel tesili müesseseleri olmuştur. Meselâ Çamaltı tuzları muazzam bir tuzla köyü olmuş, mektebiyle ve her cins teşkilâtıyla nazarı dikkati celbetmiştir.

Geçen sene bir kimyager Türk tuzlarından bahsederken şöyle söylemiştir:

— Yakın senelerde bütün alıcılar Türk tuzlarını, bilhassa Çamaltı tuzlarını tercihe mecbur olacaktır. Çünkü Çamaltı tuzlarının tuzları, kostik soda itibarıyla çok üstündür. Bu harp maddesi her türlü sanayie elverişlidir.

Buna neden hak vermemeli. Tuz davamızın yürüdüğünü, ihracatın artmasıyla, memlekette tuz fiatlarının daimi surette ucuzlatılmasıyla anlıyoruz. Meselâ Japonya tuz ihtiyacını memleketimizden temin etmektedir.

PAVYONDAN AYRILIRKEN

Nefs ambalajlı Türk şaraplarını, Türk likörlerini ve diğer alkol mamullerini büyük bir hayranlıkla müteale ve seyrediyoruz. Anlıyoruz ki çalışma yerindedir. İdare muvaffak olmak için çok çalışmıştır. Inhisarlar idaresinin bu başarısını hepimizi arkasından sürüklemeye müstaitir.

Inhisarlar idaresini ve bu müesseseyi idare edenlerle, fuardaki pavyonu muvaffakiyetle 'dare edenleri tebrik etmek isteriz.

BORSA

2733 Alyoti 10 16 50

1852 M. j. Taranto 9 25 16 25

989 Tarm şirketi 9 25 17

846 K. Taner 9 15 12 50

974 Y. f. Talât 9 50 12

439 Inhisar 9 50 10 25

425 A. R. Özümcü 9 17

422 A. H. Nazlı 10 25 12

325 Ş. Remzi 9 50 14 50

290 S. Erkin 10 12

283 P. Mihalef 9 10

178 A. Rekonyo 9 75 10

174 j. Taranto 9 10 25

114 P. Klark 9 50 16 50

118 D. Arditi 9 25 16 25

103 Esnaf Bank 11 125 16

75 Öz. Türk 12 25 12 25

71 Hilmi Uyar 10 50 11 50

52 Hasan Çol. oğlu 9 25 10 75

50 M. Beşikçi 10 25 10 37

49 Ş. Rıza 10 10

39 Paterson 10 11 50

37 Akseki bank. 19 75 10 25

31 Halim Alanyalı 8 50 11 50

27 j. Kohen 9 50 9 50

6 Şınlak oğlu 10 75 11

10531 Yekân

176755 Dünkü yekân

187286 Umumi Yekân

İNCİR

5263 Ş. Remzi 7 16

1000 Alyoti Bi H vadedi 5 5

915 F. Solari 9 50 12 50

919 A. H. Nazlı 7 15

4 KARILI IMPARATOR

— 55 —

Yazan: Kemalettin Şükrü

BIZANS SARAYININ İÇ YUZU

Fakat siz... Siz kimsiniz Mösyö...

Kim olduğumu söylersem benden korkarsınız. Ben yalnız sizi değil, sizinle alâkası olanların da bütün sırlarını biliyorum Haşmetmeap!..

Sebastiyano, imparatorun yanından çıktuktan sonra daha sabahatıberi merak ettiği Teofanoyu, imparatoriçeyi görmek, ne olduğunu anlamak üzere hemen Prenses Teklanın odasına koştu. Acaba imparatoriçe ne olmuştu? Panzehir tesirini göstermiş miydi? Kapıdan içeri telâşla girdiği zaman imparatoriçe Teofanoyu ayakta.. Oda- nın ortasında, masanın yanbaşı ve tekrar zehirli şarap şişesinin başında gördü.

Kendini tutamıyarak haykırdı: — Dokunmayın.. O şişeye dokunmayın!..

Teofano hayretle odaya giren adama, tanımadığı bu adama baktı.

Sebastiyano, imparator Vasilin ölü- münden evvel adada bulunmakta idi.

Av eğlenceleri için saraya gelmiş, im- peratorun hayatına mal olan kazadan sonra sarayda kalmıştı. Bu müddet için- de de Teofano onu görmeye ve tanıma- ğa fırsat bulmamıştı. Bu itibarla impara- toriçe tanımadığı Sebastyanoyu odaya girer görünce ve onun telâşlı bir sesle: — Dokunmayın!

İhtarını karşılığınca hayrete düşmüş- tü.

Hafif, titriyen ve fakat tatlı bir sesle: — Neden bu şişeye dokunmıyayım mösyö.. dedi. Siz kimsiniz? Bana neden böyle hitap ediyorsunuz? Bu şişeden be- nim için ne gibi bir tehlike tasavvur edi- yorsunuz? Daha sonra.. Daha sonra bu- rada, bu sarayda hiç kimsenin alâkadar olmadığı, alâkadar olmak istemediği be- nimle neden meşgul oluyorsunuz?

Teofanonun bu sözü söyleyen kuvvetli sesi Sebastyanoyu gözlerini yaşartacak kadar müteessir etmişti.

İki büküm oluncaya kadar eğildi.

— Majeste.. dedi. Ben bu sarayın yabancıları değilim. Hattâ diyebilirim ki diğili erkekli bu koskoca binayı doldu- ranların içinde ve hattâ başta müteveffa- valide imparatoriçe olduğu halde hepsin- den eski sayılırım.

Teofano, bunları söyleyen adama hay- retle bakıyordu.

— Sizi.. dedi. Hiç görmemişim.

Sebastiyano devam etti:

— Ben de sizi hiç görmemişim. Fa- kat şimdi ilk defa yüzünüzü görüyorum.

Fakat sesinizi.. ve.. dualarınızı çok ya- kından duydum.. Büyük dert ve keder- lerinize sanki içinizde inmiş gibi vaki- m..

Teofano bu sözleri bir küstahlık telâki etti. Karşındaki adamı da her hangi bir suretle kendisine bir tecavüzde bu- lunmak isteyen ve yahut imparator Leon tarafından bir tuzağa düşürülmek için gönderilmiş biri sandı.

— Mösyö.. dedi. Çıkınız dışarıya.. Sizi fazla dinlemek istemiyorum. Sizi ta-

nımadığım gibi sizinle de hiç bir alâkam yok. Yardıma da muhtaç olacak va- ziyette değilim. Hemen derhal impara- torun yanına gideceğim ve ne zamandan- beri usaklarının, başında imparatoriçelik taşınmakta olan bir kadına karşı böyle küstahça hitap etmelerine müsaade etti- ğini soracağım..

Bu asabiyet sözleri Sebastyanoyu mü- teessir etmedi.

Bir daha hürmetle eğildi.

— Majestelerinin her sözlerine karşı boyun eğmek vazifem.. dedi. Yalnız tek bir sözüne itiraz edeceğim. Unvanı ister Majeste olsun.. ister imparator.. Adı ister Vasil olsun.. ister Leon.. Koca gö- bek Sebastiyano hiç ama hiç kimsenin uşağı değildir ve uşağı olmaz.. Ben sade ve sade kendi kafamın ve kendi kalbi- min, vicdanımın uşağıyım.. Bu kopası kafam, bu çürüye kalbim beni istediği- ne kul köle eder. Sizin, zati haşmetane- lerinin benimle hiç bir alâkası mevcut olmayabilir. Fakat benim.. size alâkam var. Beni karşınızda düşman olarak de- ğil.. Dost olarak görün.. Karanlık bir odada.. çullar içinde ve kuru tahtalar üs- tünde cenabıhaka yükselttiğiniz duala- rınıza ben de ve içimden iştirak ederim.

Teofano devam etti:

— Fakat.. Mösyö.. siz neler söyli- yorsunuz?

— BITMEDİ—

Bulgaristan yeni ordusu nasıl teşkilâtlandırılacak

Varşova 19 (Ö.R.) — Polonya askerî gazetelerinden Polska Zbrojna 'Bulgar ordusunun tensiki hakkında şu malû- matı veriyor:

Bulgar ordusu yeni teşkilâtı mucibin- ce dört kolorduya ayrılmıştır. On piyade, bir tank, bir motorize kuvvetler fırkası ile üç süvari lirasından ibarettir.

Piyade fırkaları haricinde büyük ağır topçu alayı, istihkâm, şimendifer, muha- bere alayları vardır. Motorize kuvvetler fırkası eski Avusturyanın steyer 40 D tipinde 300 nakliye arabasını, Fiat An- saldo 33 sisteminde zirhlî otomobilleri ihtiva ediyor. Süvari kuvveti üç süvari alayı ile bir süvari topçu kuvvetinden müteşekkildir.

Bu suretle Bulgar ordusu 108 piyade 30 süvari, 78 hafif ve 25 ağır topçu ta- buru olmak üzere 80 bin kişiyi bulacak- tır. Şimdiye kadar talim görmüş efrad 170 bin kişidir. Önümüzdeki yıllarda daha 250 bin kişi talim görmüş efrad ka- drosuna gireceklerdir.

Bulgar Kralı ve Kraliçesi son seyahatlerinde

Halk masalları

Cinli Kaya

— 9 —

— Haydi bu bir tesadüftü diyelim, fak- kat senin geceleri uyurken söylediğin bir takım sözleri ne diyelim?

— Tuhaf şey! Ben rüyada birşeyler mi söylüyorum? Ne gibi sözler söyledim?

— Bazen evet şahzadem, evet sulta- nım diyorsun.

— Bu olabilir. Çünkü sarayda terzi başı olduğum cihetle şahzade, sultanlarla münasebetim vardır.

— Sonra bir kayadan, bahçeden, sa- raydan bahsediyorsun. Behzad diye bir isim söylüyorsun? Bunlar ne demek?

— Şimdi ben sana birşey söyleyeceğim doğru cevap vereceğine yemin et.

— A! bu nasıl söz? Ben sana ne vakti yalan söyledim.

— Şimdiye kadar söylemedin. Fakat vereceğin cevabın doğru olduğuna emin olmak için bu defa yemin etmelisin.

— Yemin ederim ki doğru söylerim.

— Ben uyukda söylenmem. Buna

eminim. Şimdi bu bana sorduğun bu şey- leri sana kim öğretti?

— Kimse öğretmedi. Senin sözlerin- den halinden şüphelendim de sordum.

— Hayır! Bu senin kendi şüphen de- ğil. Mutlaka bunları sana biri öğretti.

Kocandan sor dedi.

Kadın büyük bir kabahat işlemiş gibi kıpkırmızı oldu. Birkaç kerre yutkun- duktan sonra dedi ki:

— Doğrusunu söyleyeyim. Dün sen burada yok iken bir misafir geldi. Ko- nustuk. Sonra bana bunları söyledi. Sen- den sormaklağımı tenbih etti.

— Şimdi sen beni dikkatle dinle. Böy- le cadı karıların sözlerine bakıp ta ben- den üstüne lâzım olmyan şeyleri sorma.

Sonra beni gücendirsin.

— Peki ama senin benden gizli bir işin yoktu. Şimdi mi bu çıktı?

— İşte ben sana bu kadar söylüyorum.

Senden birşey gizliyen yoktur. Lâkin

üstüne lâzım olmyan şeylere karışmanı katiyen kabul etmem.

Kadın zevcinin hiddet etmesi üzerine güphesi bütün bütün arttı.

Bir başka vakıfta anlamak maksadıyla şimdi sükût etti.

Bir hafta sonra terzi başının kerime- siyle şahzadenin düğünü icra edildi. Tek- mil şehrin eşraf ve âyanı, müteberanı, ulema ve dervişanı, fukara ve esnafı sa- rayda davet olunarak mükemmel ziyafet- ler verildi.

Padişah ertesi gün terzi başıya küçük kerimesinin başvezerin oğluna tevizini teklif eylediğinden Ali usta buna da mu- vafakat ile bir ay sonra onun da düğünü icra olundu.

Bu vakayiden beş sene geçti. Altmış beş yaşını tecavüz eden terzibaşı Ali us- ta bir gün hasta olup yatağa düştü. Ba- basının irtihali üzerine şahzade padişah olmuştur. Kaimpederinin hastalığını ha- ber alınca en hazik hekimleri tedavisi için gönderdi ise de bunlar hiç birşeye muvaffak olamayacaklarını beyan eyle- diler. Hasta son bir çare olmak üzere «Behzad» ı çağırdı.

Köle derhal geldi ve hastanın yanına oturdu. Onu burada yalnız Ali usta gö- rüyordu. Terzi dedi ki:

— Kardeşim Behzat, görüyorsun ya- hastayım. Bütün hekimler benden ka-

— Ümit ettiler. Bu illetin beni öteki dünya- ya götürmesinden korkuyorum. Acaba ilacı yok mudur?

— Vallah Ali usta benim bu gibi şeylerden haberim yoktur, böyle şey- leri şahzade bilir. Ciddip ona sorayım sa- na cevabını getireyim.

— Pek memnun olurum. Rica ede- rim geç kalmaz.

— Merak etme, şimdi gelirim.

Behzat gitti ve biraz sonra avdet ede- rek hastanın yanına oturdu.

Ve dedi ki:

— Usta Ali şahzadeye sordum. Sa- na selâm söylüyor ve diyor ki: Artık onun defter ömrü tutulmuştur. Bu hastalık son demi hayatıdır. Ecel geldiğinden çaresi yoktur.

— Yal öyle mi? demek ki kurtulmak imkânsızdır.

— Evet. Şahzade bundan başka de- di ki: Ali ustaya istediğini söylemeye mezuhiyet verdim. Beş sene evvel zev- cesi ondan birşey sormuştu ve o gün- denberi bu mesele kadının yüreğinde bir ukte olarak kalmıştır. Zevcesini ya- nına çağırarak ona o sorduğu meselenin esasını nakletsin. Çünkü eğer bunu söy- lemeden evvel vefat edecek olursa ka- dın da o merak ile ölecektir.

— Sen de benim tarafımdan şahza- deye selâm söyle bana artık eciğ be-

Izmitte sağnaklı yağmurun tahribatı

Şehirde ve köylerde sellerin yaptığı tahribat mühimdir

Izmit, 16 Nisan (Muhabir mektubu).

Dün, gece yarısından sonra, İzmit ve bütün vilâyet mintakası büyük bir tehli- ke ve felâket savuşturmuştur. Saat 21 de başlayan şiddetli bir sağnak lâhzada tufan şekline almıştır. O kadar ki İzmit- te tavani akmyan hiç bir ev kalmamış ve gece yarısından sonra bir çok evler halkı paniğe uğramış bir çokları sokağa fırlamış ve yağmur olanca şiddetli ile sa- bah saat beşe kadar devam etmiştir.

Izmit rasat merkezinden aldığımız malûmata göre, Kocaeli mintakasına 99 milimetre yağmur düşmüştür ki bu rak- kam fevkalâdedir. Ve Türkiyenin hiç bir yerine bu kadar şiddetli yağmur düş- memiştir.

Bu sağnağın tahribatı çok heybedli olmuştur.

Paj, Veli Ahmet, Taşçılarbaşı mahal- le ve semtleri azgın seller içinde kalmış, bir çok evleri, dükkânları fırınları ve kahveleri su basmış, duvarları yıkılmış bir çok yeyecek maddelerini alıp götürmüştür. Paj mahallesinde sellerden bir ev çökmüştür ve bu mahalle sokakları kâ- milen su içinde kalmış, evlerin içine de su dolmuştur.

Seller bilhassa yeni yapılan rıhtımda mühim hasar husule getirmiştir. İnşaâtı devam etmekte olan rıhtımın büyük bir kısmı çökmüştür. Yine rıhtım sahasında inşaâtı başlamış olan yeni Halkevi bina- sının temelleri de su içinde kalmıştır. Bu taraflarda bulunan zahire, kereste, mal- zeme ve bir çok depoları da seller bas- mış, tahribat yapmıştır.

Taşçılar başına karşı dağlardan eti- riklenip gelen büyük taş, kum, ağaç ve kütükler, buradaki fırını, kahveyi, dük- kânları doldurmuştur. Çocuk bahçesi su- lar altında kalmış, vilâyet nümune fi- danlığı bilhassa hasara uğramış ve mü-

him tahribata uğramıştır.

Kâğıt fabrikası ile ikinci kâğıt, sellü- loz ve klor fabrikaları sahaları da ta- mamıyla suların istilâsına maruz kalmış ve kâğıt fabrikasındaki taş değirmen dairesine dolan seller, burada ârizalar husule getirmiştir. Fabrikaya dolan su- lar tulumlarla boşaltılmıştır. Fabrika- yı tehdit eden sular, güçlükle bertaraf edilebilmiştir.

Bir çok bağ ve bostanlar, tarlalarda sellerin altında kalarak harap olmuşlar- dır. Bilhassa bağlardaki zayıt mühim- dir.

Izmit ovası kâmilan su altındadır.

Dece yolunda, dere istikametinde- ki hat boyunu da seller tahrip etmiş ve hemen tamir edilmiştir.

İstanbul - Ankara arası ikinci fizik devresi telefon hattı da ârizalanmış ve telefon mükâlemesi bu devrede dur- muştur. Hat bugün saat 13 te işlemeğe başlamıştır.

Izmit köyleri de büyük tehlike geçir- miş ve değirmenler, duvarlar yıkılmış tarlalar su içinde kalmıştır.

Adapazarı ile Hendek ovasını da su- lar basmış, Sudurnu çayı taşmıştır.

Sakarya nehrinin de taşıdığı, Kive ta- raflarında mühim zayıt olduğu söylen- mektedir.

Izmitte bir çok yıldırımlar düşmüştür. İnsanca bir zayıt olmamıştır.

Izmit şimdiye kadar bu şekilde bir seylâba uğramış olmadığı için halk kor- ku içinde kalmıştır. Vilâyet ve alâka- darlar derhal lâzım gelen tedabiri itti- haz etmiş ve halkın endişesini önlemeğe çalışmıştır. Hava hâlâ bulutludur. Bu fırtınalı yağmurun yegâne faydası baş- tan başa bütün İzmit sokaklarını ayna gibi temizlemiş olmasındır. Körfez hara- ret derecesi de birden bire on dörde düşmüştür. Şehirde kış manzarası var.

Nazillide Belediye intihabatı hazırlığı

Nazilli, 18 (Hususi) — Nazillinin sıhhi ve temiz su projesi vekâletçe tas- dik edilmiştir.

250 bin lira keşif bedelli olan ve ka- sabanın imar edilmiyen semtleri şimdi- lik geri bırakılmak suretiyle 175 bin li- rayı indirilmiş ve kasabanın manur semtlerine su tesisatının hemen yapıl- ması kararlaştırılmıştır.

175 bin lira mahallî idareler banka- sından temin edilmiştir.

H. TURAN

Nazilli Elektrik tesisatı

Nazilli, 18 (Hususi) — Nazilli bele- diyesi, vekâletçe tasdik edilen elektrik projesini bu yıl içinde kendi bütçesin- den yaptırmaya karar vermiştir.

Cereyan, Sümerbank fabrikasından alınmak için alâkadar makamlarla te- masa girilmiştir.

H. TURAN

Çinede Belediye intihabatı

Çine, 17 (Hususi) — Çine belediye âzalarının seçimi İlyönkurulu tarafından yoklamaya memur edilen avukat Neşet Akkorun riyasetinde yapılmıştır.

Belediye âzası seçiminin evsafını hâ- iz bulunan zevatın listesi İlçe yön kuru- lunca tesbit edilerek ilân olunduğu müstahberatın cümlesindendir.

Partice tesbit edilen namzetlerin isim- leri şunlardır :

- 1 — Fatma Özel
- 2 — Ahmet Akman
- 3 — Cafer Uygur
- 4 — İbrahim Omur
- 5 — Hüseyin
- 6 — Kâmil Tanışık
- 7 — İsmail Tarhan
- 8 — Mustafa Anbarcı
- 9 — Nihat Erol
- 10 — Nuri Güngör
- 11 — Necip Güney
- 12 — Osman Cerit
- 13 — Sadık Vural

ÇINEDE SU SIKINTISI KALMADI

Senelerden beri yazın su sıkıntısı çe- ken Çine halkı bu sıkıntısından kurtul- mak üzeredir.

Belediyenin su yollarına ferşetmek üzere satın aldığı demir boruların dö- ğenmesi ikmal edilmek üzere olduğun- dan kaza halkı yakında bol suya kavu- şacaktır.

H. TURAN

Nazilli suyu

Mehalli idareler banka- sından alınacak para ile yapılacak

Nazilli (Hususi) — Nazilli belediye meclisi âza namzetlerinin seçimi için dün Nazilli ilçe yönkurulu, İlyönkurul üyesinden Raif Aydoğdu ve avukat Neşet Akkorun iştirakiyle toplanmıştır.

Toplantıda Nazilli ilçeyönkurulu ve Sümer ocak yönkurul üyeleriyle diğer ilçeye bağlı ocaklar üyeleri de iştirak et- mişlerdir.

Bu toplantıda belediye âzalığı yapı- bilecek evsafı hâiz bulunan zevat ilçe yönkurulunca tesbit edilerek ilân edil- miştir. Namzetler avukat, tüccar ve Sü- merbank fabrikası erkânından mürek- keptir.

Aydında yağmur başladı

Aydın, 18 (Hususi) — İki günden beri kapalı giden hava nihayet dün ak- şam üzeri yağmura tahavvül etti.

Dün saat beşte başlayan yağmur gece- saat on bire kadar devam etmiş bundan incircilerimiz haklı müteessir olmuş ise de çiftçilerimiz sevinmişlerdir.

8 Yaşında bir gangster Dehşetile Alkapona taş çıkartmış

Amerikanın 8 yaşındaki Al Kaponu, kendisinden en aşağı beş misli büyük çete arkadaşlarıyla beraber tevkif edil- miştir.

« Kırmızı kafatası gangsterleri » ismle meşhur olan bu haydut çetesi uzun müd- det bir çok Amerikan şehirlerini kasıp kavurduktan, etrafa dehşet saçtıktan sonra nihayet yakalanmıştır.

Haydutlar arasındaki çocuk yaşma rağmen en azılı bir gangster olarak gö- rülmektedir. Meşhur haydut Al Kaponun ismini verdikleri bu küçük gangster, arkadaşlarına gerek silâhiyle, gerek ze- kâsiyle suç ortaklığı etmiştir.

Kırmızı kafatası haydutlarının büyük bir teşkilâtı vardır. Çete efradının hep- sinin elinde silâh bulunmaktadır ve bun- lar çalınmış silâhlardır. Kırmızı kafatası haydutları bir çok köylerde metruk ev- leri ılgal etmişler ve karargâhları haline koymuşlardır.

Çete efradının muhakemesine yakında başlanılacaktır.

Liseliler yurdu

Çocukların liseye veya orta mek- tebe leyli yazdıramıyan ailelere

Izmirde Birinci Kordonda Alsancak Vapur iskelesi karşısında 364 numarada Lise ve Orta mektep talebeleri için gayet sıhhi ve ciddiyeti hâiz bir TALEBE YURDU açılmıştır. Yurd Lise muallimleri idaresi altındadır. İnzibata son derece ehemmiyet verilir. Şerait lise şeraiti- nin aynidir. Her gün yurda kayıt muamelesi yapılır.

1 — 6

S.6

Bir sinema diktatörü

Istedığı bir yıldızı dilediği anda söndürebilecek olan bu adam

80 Tiyatro sahibi 240 sinema ve tiyatro direktörüdür

Dünyanın sinema paytahtı olan Hollivuda, sinema dünyasının üzerinde tam bir diktatörlük tesisine muvaffak olan meşhur organizatör B. Harry Brandt gazete raporörlerine bir davet yapmıştır. Bu davete iştirak eden gazeteciler, sinema dünyasının tanınmış yıldızlarıyla tanışmak, konuşmak fırsatından azami surette istifade etmişlerdir.

Sinema diktatörü Harry Brandt Amerikada 80 tiyatroya sahip ve 240 tiyatro ve sinemanın direktörüdür. O istese, bütün Amerikayı günlerce sinemasız ve tiyatrosuz bırakabilir. Binlerce yıldızı bir anda söndürür ve hüviyetli birer insan haline getirir. Bu itibarla-

dır ki kendisinden her yıldız korkar. Kendisi daveti sırasında gazetecilerle görüşürken:

— Biz sinema işinde âdeti kendimizi unutmuş bulunuyoruz. Dünyada neler oluyor, halkın sinema zevklerinde nasıl değişiklikler vardır. Ben şahsen haftada ancak bir gün gazete okuyor ve hakımda yazılanları dinliyorum.

Hollivuda gelen her yıldız bir Greta Garbo olmak ister. Ben size burada, aramızda bulunan Greta Garbonun bir iş portresini çizebilirim. Çok takdir ettiğim bu yıldız, her şeyden önce meslekinin ehli ve âşığı bir sanat âşığıdır. Onun, hüviyetine esrarengizlik hissi

veren hali, bence muvaffakiyetinin sırrıdır. Bu sır onu muvaffakiyete, şerefe ve servete yakınlıktır. Hollivuda gelen yıldızlar arasında onun kadar ebedi olan, onun kadar sevileni yoktur, diyebilirim. O, sanat ömrünü hiç tüketmeye niyeti olmayan bir insandır. Ve bence, asıl büyük filmlerini bundan sonra vermeye namzettir.

Ben Garboya tiyatroya vazife almasını geçen sene teklif ettiğim zaman bana bir endişesinden bahsederek itiraz etti. Kendisine hak veririm. Çünkü o, kendisini kabil olduğu kadar az göstermek ve tanıtmakla bu büyük ragbete kavuşmuştur.

Kolleksiyon merakı

Sinema yıldızlarının da yakasını bırakmayan bir meraktır

Yıldızlardan pek çoğu, kolleksiyon meraklısıdır; hem de buna hararetle merak sardırılmışlardır. Kendileri, kendilerinin hayranları gibi yıldız el yazılarına ve resimlerine karşı alâkalı değillerdir; eğer öyle olsaydı, bu kendileri için gayetle kolaydı! Fakat, hele kolay olduğu için, böyle şeylerden kolleksiyon yapmanın, onların nazarında hiç bir cazibesi yoktur; kaldı ki başka sebeplerle de birbirlerinin resimlerine ve el yazılarına ehemmiyet vermezler; rekabet kıskançlığı!

Diğer taraftan pul ve keleşek de onları alâkadar etmez; bunlarla uğraşanlar; alelâdelerdir; onlarsa... Yıldız! Ve bu yıldızlardan çoğunun en ziyade alâka gösterdikleri şeyler, kendi faaliyetlerine ait türlü hatıralardır; bu şeyleri,

kusmen muvaffak olanlarında âmil, uğur getirici sayarlar.... Ve onun için bilhassa tercih temayülü gösterirler.

Klodet Kolbert, filmlerde giymek üzere kendisi için dikilen bütün kostümleri, tuvaletleri filmi çevirdikten sonra edinir. Silviya Sidney'nin tercihi, eşyadır; yazlık evi, bir mobilya müzesi halindedir. Şu sandık, bu masa yahut da iskemle.... Hepsî, hepsî birer film hatırasıdır ve hepsî de evvelce mutlaka herhangi bir film Stüdyosunda durmuşlar, Silviya Lidyenin oynadığı sahnelere dekor teşkil etmişlerdir; ve etmemiş olsalar bile.. Mademki onun ayak bastığı bir yerde, onun etrafında bulunmuşlardır; bu tipik yıldız onları benimser!

Yıldız değil, fakat yıldızlar rejisörü

Sesil de Mil, alaca bulaca veya parıl parıl göz alıcı şeylerden hoşlanır. İdare ettiği 64 filmde kullanılan bütün bayraklarla silâhları kolleksiyonuna katmıştır. Bunların hepsinin değeri. Yarım milyon dolar tahmin edilmektedir. Dolayısıyla maddî kıymeti en fazla kolleksiyona sahip olarak, yıldızlar değil de, onların bu rejisörü sayılmaktadır.

Bing Krosbi, kendisinin oynadığı filmlerdeki sahneleri gösteren bütün resimleri satın alır ve bu filmlerin senaryoları yazılı kitapları veya defterleri de alıp bir sandıkta saklar. Sonra, en küçük yaşta en sevimli yıldız.... Şörlü Templ!

Şörlü Templ de, ister istemez bir kolleksiyoncudur. Çünkü, çevirdiği filmlerde giydiği esvaplarla oynadığı oyuncaklar sonradan kendisine hediye olarak verilir ve bunlar evindeki kocaman bir odada yığınlar halinde yükselmiş, onu bekler. Fakat, boşuna; yıldızlık, bunları elden geçirmeğe, bunlarla oyalanmağa vakit bulamaz, ki! Neye yarar!

Gerçi filmlerinde giyinip kuşatılıyor ve bebekleriyle oynatılıyorsa da, bu sahada dalma rolüne ve senaryoya uygun kimildanacak, istediği gibi yapamıyacak.. Giyin, soyun; oyna, oynama! Hep talimatla! Buna da çocuğun eğlenerek boş vakit geçirmesi mi denir!.....

Küçük haberler

★ Danyel Daryönün kocası Hanri Dekuen yakında yeni bir film çevirecektir: «Son talih limanı» isimindeki bu filmin mevzuu en fazla Şanghayda geçmektedir. Fakat, bu filmde Danyel Daryönün rol alıp almayacağı henüz malûm değildir.

★ Erih fon Ştrohaym «Demir taç» isminde yeni bir film hazırlamaktadır. Teyrini evvel içinde başlanacak olan bu filmin henüz baş artistleri tayin edilmiş değildir. Artist bulunamazsa filmin geri kalması muhtemeldir.

★ Evvelce Jan Gabenin çevirdiği «Cezair batakhaneleri» filmini Amerikalılar tekrar çevirmeye karar vermişlerdir. Mevzu Amerikalıların elinde şüphesiz biraz değişecektir. Fakat baş rolü yine bir Fransız artisti: Şar Buaye olacaktır. Amerikalılar filme sadece «Ce-

Yıldızlara gıpta etmeyin!

Senede 4 milyon lira kazanırlar amma bunun 3,5 milyonu vergiye gider

Sinema yıldızlarından Karol Lombard bir senede bizim paramızla dört milyon lira kadar bir para kazanmış, fakat bunun üç buçuk milyon lirasını vergi olarak vermiş.

Artistin şikâyeti hakikaten sinema yıldızlarının hemen hepsinin derdidir.

Karol Lombard bu hususta bulunduğu bir beyanatta diyor ki:

«Davulun sesi uzaktan güzel gelir derlerse, bu söz bizim için doğrudur. Her kesin gıpta ettiği bizler hiç de görünüşümüz gibi mesud değiliz. Evvelâ, şunu hatırla bulundurmak lâzımdır ki, bizim kazancımız, etmek mecburiyetinde bulunduğumuz masrafa nisbetle pek azdır. Meselâ, senede dört milyon lira kazanmak nedir, bunun üç buçuk milyon lirasını vergi olarak verdikten sonra!..

«Görüyorsunuz ki, adımız senede 4 milyon lira kazanıyor, ooluyor. Halbuki kazandığımız beş yüz bin liradan ibarettir

«Bunu halk bilmez. Bizim hakkımızda reklâm yaptıkları zaman da hep, bu vergi çıkmadan kazandığımız paradan bahsederler. Meselâ:

«Falanca sinema şirketi filânca artistle bir milyon liralık bir mukavele imzalamış, derler.

«Siz de:

«Artist, filmi bitirdikten sonra bir milyon lira sahibi olacak! diye düşünürsünüz.

«Halbuki nerede! Öyle olsaydı bütün sinema artistleri milyoner olurdu! İşin içyüzü şudur ki: Bir milyon kazandığı söylenen artis hakikatte ancak 125 bin lira almaktadır.

«Sonra, gizlenen bir şey daha vardır. Sinema şirketi artist bir milyon liralık mukaveleyi kaç film için imzalamıştır? Size bunu söylemezler Okuduğunuz haberde belki şu şekilde bir cümle vardır: «... Stüdyosu meşhur artist ... ile 1 milyon liralık bir mukavele imzalamıştır. Artist yakında ... ismindeki filmi çevirmeye başlayacaktır.»

«Zannedersiniz ki artist bu milyon lırayı çevirdiği bir tek film için alacaktır! Hayır! Hayır! Nerede o bolluk! Artist bu paraya mukabil stüdyoya dört veya beş sene müddetle bağlanmıştır. Ve bu müddet zarfında yedi sekiz film çevirecektir. O zaman, bir filmin kaç paraya geleceğini, artistin senelik gelirinin ne olacağını siz hesap edebilirsiniz...»

★ Piyer Kak Orhanın eserinden alınan «hususî mahalle» ismindeki filmde baş rolü Mari Düba oynayacaktır.

Mari Glori Parise döndü

Mari Glori İtalyada çevirdiği son filminde

Mari Glori, Marsel Lerbiyenin idaresinde olarak film çevirmek üzere gittiği Romadan Parise avdet etmiştir.

Genç ve güzel yıldız, beyanatında:

— Bu sefer beni beyaz perde çok namuslu bir kadın, bir anne rolünde göreceksiniz. Artık beyaz perdenin şımarık, oynak ve hoppa kızı rollerini yapmaktan usandım..

Demistir...

İtalya bir filmi protesto etti

İspanya harbi hakkında çevrilen «Ab-loka» ismindeki filmin general Franko tarafından ve Almanya ile İtalyanın Amerika sefirleri vasıtasıyla protesto edildiği malûmdur. Frankocuların aleyhinde olduğu ileri sürülen bu film bugün yalnız İngilterede gösterilmektedir.

Bu gibi filmlerin diktatörlü memleketlerinde gösterilemeyeceği korkusu sinemacıları biraz düşündürmektedir. Harp aleyhinde bir film hazırlanırken stüdyo sahipleri bunu İtalyaya danışmışlar, senaryonun evvelâ İtalya tarafından muvafık görülmesini istemişlerdi.

Son defa diktatörlüklerin filmlere müdahalesini gösteren diğer bir hâdise daha olmuştur. İtalya hükûmeti «Silâhlara veda» ismindeki filminden dolayı eseri çeviren Paramount film şirketini protesto et-

miştir. Sebep olarak ta filmin İtalyayı tahkir ettiği ileri sürülmektedir.

«Silâhlara veda» meşhur Amerikalı romancı Ernest Hemingveyin eseridir ve umumi harpte İtalyanın Kaporetto'daki muharebelerinden bahsetmektedir.. Film bundan beş sene evvel çevrilmiş ve şimdiye kadar hemen bütün dünyada gösterilmiştir. Filminde baş rolleri Carl Kuperle Helen Hayes almışlardır.

İtalya o zaman hiç bir protestoda bulunmamış, fakat bugün şiddetle itiraz etmiştir. Roma hükûmeti filmin derhal bütün dünya memleketlerinden toplatılmasını, aksi takdirde Paramount şirketinin bütün filmlerine boykot ilân edeceğini bildirmiştir.

1938 - 1939

Sonbahar mevsiminin
En güzel moda
Neşriyatı
Paristen gelmiştir

Prestij - Perfeksiyon - Primöroz
Revü parizyen - Gran revü parizyen - Sezon parizyen - Süprem - La parizyen - Votr gü - Jarden dö Mod - Mod travo -

Kostüm, Manto, Şık ve Zarif iç çamaşırları modalarını bu neşriyatta takip edebilirsiniz.

Bütün bu son moda neşriyat

Izmir Saman Iskelesinde

Abajoli kitap

Evinde

Satılmaktadır.

Bütün siparişler posta tediyeli olarak

Doroti Lamur'un yeni bir filmi

Doroti Lamur... Tura filminde..

İki genç tayyareci (bir tanesi çok komik) unutulmuş bir adaya mecburî iniş yapıyorlar. Adanın vahşi ve fakat çok güzel bir tabiat manzarası var. Hindistan cevizi ağaçları arasında arslanlar kuzu gibi dolaşıyorlar. Serhoş maymunlar, tenbel ve zarar vermeyen timsahlara rastlıyorlar ve bunların arasında temiz göl sularında yıkanan mükemmel kitaralar çalan vahşi bir peri kızı da var. Bu peri kızı.. Doroti Lamur'dur. Son çevirdiği ve «Cengel perisi Tura» adını alan filmi de bu defa izledi.

ÇOCUK MASALI İKİ KARDEŞ

Bir zamanlar, bir köyde iki kardeş yaşıyordu. Bunlardan biri son derece hodgâm, diğeri ise iyi kalpli âlicenaptı. Hodgâm kardeş zengindi, âlicenap kardeş ise, dünyada, küçük bir atından başka bir şeyi yoktu.

Bir gün Hodgâm kardeş şöyle dedi:

— Hazırlan, bir yere gideceğiz!

Âlicenap kardeş atına bindi. Ötekisi de yaya olarak yola koyuldu. Bir müddet gittikten sonra Hodgâm kardeş kardeşinin atına binerek ondan uzaklaştı. Âlicenap kardeş de onun izi üzerinde bir hayli yürüdüktan sonra, geceyi bir mağara da geçirmeye karar verdi.

Gece yarısı bu mağaraya tilki, kurt ve ayı geldiler. Adamcağız bunları görünce, mağaranın en uzak bir köşesine saklandı ve üç hayvanın mükâlemesini dinlemeye başladı.

Ayı tilkiye şöyle dedi:

— Vaktini nasıl geçiriyorsun, tilki kardeş?

Tilki de şu cevabı verdi:

— Gündüzleri kurt ve böcek yakalıyorum, geceleri ise, altın bir çemberim var, onunla oynuyorum.

Ayı bu defa da, aynı sualı kurda sordu:

— Ya sen ne yapıyorsun?

Kurt ta şu cevabı verdi:

— Bir yerde, kör bir çoban var, her gün bu çobana gidiyor ve kuzularından birini kaparak yiyorum. Bu zavallı çoban bilmiyor ki, sürüsündeki boz kuzuyu kesip, yağını gözlerine sürerse, gözleri açılacak.

Bu cevap üzerine ayı da şöyle dedi:

— Buraya yakın bir yerde bir köy var ki, suyu gayet uzaktadır; hergün kadınlar suya gelirler ben de onlardan birini yakalayıp yiyorum. Halbuki bu köyün ortasında bir çukur var, bu çukur kazıldı mı oradan su çıkar, köylüler de uzaklardan su arayıp kendilerini tehlikeye atmadan kurtarırlar. Fakat bu tabii benim işime gelmez.

Fakir kardeş, köşesinden bütün bu sözleri duymuştu. Sabah şafakla beraber ayı, kurt ve tilki çıkıp gittiler.

Bunun üzerine adamcağız da mağaradan çıktı ve çobana giderek ona şöyle dedi:

— Çoban kardeş gözlerini iyi edersen bana ne verirsin?

Çoban da şu cevabı verdi:

— Başka bir şeyim yok.. Eğer istersen, kuzularımın yarısını veririm.

Fakir adam, sürüdeki boz kuzuyu aldı,

kesti, yağın çobanın gözlerine sürdü ve körükten kurtardı.

Çoban çılgın bir sevinç içinde sürüsünü ikiye böldü ve yarısını ona verdi:

Adamcağız kuzuları alarak suyun bulunduğu mevzuubahs köye geldi ve köy halkını toplayarak:

— Bana bakın, dedi, köyün ortasında, size su temin eder ve böylelikle sizi zahmet ve tehlikeden kurtarırsam bana ne verirsiniz.

Köy halkı şu cevabı verdi:

— Ne kadar para istersen veririm.

Fakir kardeş köyün ortasında çukur açarak köylülere su temin etti, sonra aldığı bir çok parayı yüklenerek, kuzularıyla beraber evine döndü.

Hodgâm kardeş onu bu vaziyette görünce, kıskançlığından titriyerek sordu:

— Bu kadar serveti nereden buldun?

Bunun üzerine fakir kardeş, ona her şeyi olduğu gibi anlattı.

Hodgâm kardeş bunları duyunca, o da bazı haberler öğrenmek üzere mevzuubahs mağaraya gitti.

Gece, mağarada uyurken, aynı kurt ve tilki tekrar geldiler.

Tilki ayıya şöyle dedi:

— Ayı kardeş, birisi benim altın çemberimi çalmış.

Kurt da söze karışarak:

— Benim kör çobanın gözleri açılmış dedi; sürüsüne sokulduğum zaman, tüfengile beni kovaladı. Az daha öldürcekti.

Bu defa da ayı, içini çekerek:

— Sormayın ben de her zamanki yere gittiğim zaman, köyün ortasında su çıktığını gördüm; tabii kadınlar, su almak için artık köyden uzaklaşmadıklarından ben de kimseyi yiyemedim. Bu gidile halimiz ne olacak bilmem. Herhalde konuştuklarımızı birisi duymuş olacak. Tilki kardeş, mağaraya bir göz gezdir bakalım, yabancı var mı?

Tilki, etrafa bir nazar fırlattıktan sonra:

— Hayır, dedi, kimsecikler yok!

Bunun üzerine ayı, mağarayı araştırmasını kurda söyledi, kurt da bakarak şöyle dedi:

— Şu köşede bir şeyler görüyorum, galiba!

Ayı ayağa kalktı, dehşet içinde köşesine bütülmüş olan Hodgâm kardeşini gördü. Ve onu yakaladı.

Üç hayvan, onu bir anda parça parça ettiler.

Ege liki kupasını Doğanspor kazandı

Pazar günü yapılan çetin maçta Aydınspor çok güzel bir oyun oynadı

Galip gelen Yavuz takımı

Egenin beş vilayeti şampiyon takımları arasında altı haftadır devam eden (Ege Liki) kupası maçları geçen hafta sona erecek iken İzmir namına bu maçlara iştirak eden Doğanspor ile Aydın şampiyonu Aydınsporun beraber kalması yüzünden bu haftaya kalmıştı.

Bu iki takım Pazar günü tekrar karşılaştılar. Saha beklenildiği gibi kalabalık değildi. Örgeneral Fahreddin Altay sahaya şeref vermişlerdi. Maçı antrenör idare etti. Aydın takımı geçen haftaki kadrosıyla:

Fikret, Ragıp, Zihni, Hüsnü, Nurullah, İsmail, Sungur, Osman, Ulvi, Ali, Durgut.

Doğanspor, Sabri ile İrfanı oynatmayarak şu kadro ile:

Mahmut, Fethi, Reşat, Sait, Macit, Abdullah, Sami, Mehmet, Fuat, Alâeddin, Abbas.

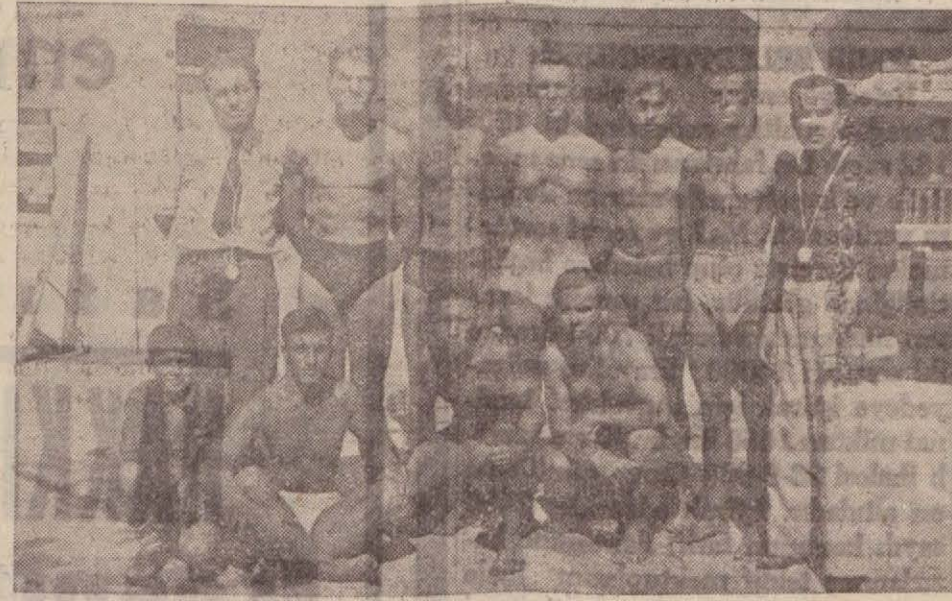
Geçen hafta olduğu gibi bu defa da Aydınlar rüzgâr ve güneşi arkalarına alarak oyuna canlı ve seri bir şekilde başladılar. İlk dakikada Doğanspor kalesine dayandılar ve bir köner kazandılar. Kale önüne düşen topu Ali isabetli bir kafa vuruşu ile Doğanspor ağlarına taktı. Daha ilk dakikada Aydın'ın gol atması oyunu derhal hararetle bir safhaya soktu.

Seri oyun. Karşılıklı hücumlar başladı. Doğansporun tehlikeli bir hücumunu görüyoruz. Top Alâeddinde. Sut. Top sol köşeden Aydın kalesine girdi.

Mehmet 22 inci dakikada kalenin pek yakınında ayağına gelen topu Aydın kalesine soktu. Doğanspor rüzgâr altında olduğu halde Aydın'dan eyi oynamakta devam ederek devreyi 1-2 galip bitirdi.

İKİNCİ DEVRE:

Rüzgâr altına düşen Aydın takımı rakibinden üstün bir oyun tutturarak 12

Dün Karşıyakada yüzme havuzunda yüzme birincilikleri yapıldı. Bu müsabakalarda kazanılanların fotoğraflarını neşrediyoruz...

Sürgün kral şantaj yapıyor!

Hatıralarını neşretmek tehdidiyle koğulduğu memleketten para kopartıyormuş

«Sandeý Piktoria» gazetesinin yazdığına göre, «bir Avrupa hükümetinin sürgün kralı eline para geçirmek için güzel bir çare bulmuştur.

Kral, elindeki serveti tükenince hususî hatıralarını yazmağa karar verdiğini bildirmektedir. Halbuki, bu hatıraların neşredilmesi o hükümetin aleyhinedir ve o memleketin bu günkü hükümeti buna mâni olmak için derhal eski kralına

Pragda resmî teşebbüs yapıldı

BAŞTARAFI 1 İNCİ SAHİFEDE

en büyük kısmını başvekil bay Daladiye yapmıştır. Londra müzakere ve münakaşaları hakkındaki bu görüşme çok tam, sarıh ve belîğ oldu. Hattâ bazı ânlarda heyecan verici bir şekil aldı.

PRAGDA RESMÎ BİR TEŞEBBÜS

Derin bir münakaşadan sonra teferrüata ait noktalar hakkında başvekil bazı sualler verildi ve celse ittifaka müstenit bir fikir mutabakatıyla neticelendi. Fransanın İngiltere ile hâsıl olan anlaşmasına müsteniden Pragda resmî bir teşebbüs yapılmıştır.

ÇEK SEFİRİYLE GÖRÜŞMELER

Nazırlar konseyinden sonra derhal hariciye nezaretine giden bay Bonne burda Çekoslovak sefiri bay Oziskiye kabul ederek kendisiyle yarım saat görüşmüştür. Hariciye nazırı Çekoslovak sefirine dün Londradaki İngiliz - Fransız konferansı neticesinde tesbit edilen ve Fransız nazırlar konseyi tarafından ittifakla tasvip olunan kararlar hakkında izahat vermiş ve bu kararları bildirerek Çekoslovak meselesinin sulh yoluyla halini kolaylaştırmak gayesine matuf olduğunu bildirmiştir.

PRAGDA

Diğer taraftan Prag Fransız sefiri B. Dölsknâ Çekoslovak hariciye nazırı B. Krofta ile görüşmüştür. Zannedildiğine göre bu mülâkat umumî olarak Stüdet meselesiyle alakadar olan meseleler üzerinde coreyan etmişse de Berstegaden'de İngiliz başvekil ile Alman devlet reisinin mülâkâtı ve Fransız - İngiliz konferansı hususî olarak bahis mevzuu olmamıştır. Fakat İngiliz ve Fransız sefirlerinin sulh baharî birlikte hariciye nezaretine giderek bay Kroftayı ziyaret ettikleri haberi doğrudur.

İNGİLİZ KABİNESİ TOPLANDI

Londra, 19 (Ö.R) — İngiliz kabinesi bu sabah saat 11 de içtimaa davet edilmiştir. İçtimain hedefi Çekoslovak meselesinin sulh havası içinde halini kolaylaştırmak üzere İngiliz - Fransız başvekil ve hariciye nazırların dünki konferanslarında hâsıl olan neticeleri kabineye tasvip ettirmekti. İçtima saat 13 ten az sonra nihayet başlamıştır. Zannedildiğine göre İngiliz nazırları dünki İngiliz - Fransız konferansının neticelerini tasvip etmişlerdir. B. Çemberlayn önmümüzdeki çarşamba günü Godelbergte tekrar bay Hitlerle görüşecek ve dönüşünde parlamento huzuruna çıkacaktır.

Nazırların içtimaidan az sonra Lord Runsiman beraberinde Sir Aston Godkin olduğu halde Foraynofise gitmişse de çok kalmamış, hemen çıkmıştır.

PRAGDA BİR TOPLANTI

Prag, 19 (Ö.R) — Saat 11 de reisicumhur B. Beneşin riyasetinde siyasi nazırlar konseyi toplanmıştır. Malûm olduğu üzere ancak istisnai vaziyetlerde reisicumhur siyasi nazırlar komitesinin müzakerelerine riyaset eder.

LONDRA KONFERANSININ NETİCELERİ

Başvekil ve hariciye nazırının da iştirak ettikleri bu celse oldukça uzun sürmüş ve komite âzaları şimdiki vaziyeti

ve bundan çıkan neticeleri uzun uzadıya tetkik etmişlerdir. Hükümet Çekoslovakya'da mevsimsiz her umumî efkâr hareketinin önüne geçmek hususunda kaygı gösteriyor. Bu maksatla radyo vasıtasıyla millete yeni bir hitapta bulunmuş ve Londra konferansının neticesi hakkında gazetelerde çıkan haberleri ihtirazla kabule ahalîyi davet etmiştir. Z. bu haberlerin hakikate uygun olmadığı bellidir. Bu nesriyat, şümülî henüz tamamiyle malûm olmayan Londra kararlarının tam muhtevasını gösteremez.

BİR MERHALE

Bu hitabe göre: Londra müzakereleri buhranın dramatik inkişafında ancak bir merhaleden ve en son kelime değildir.. Ahalî adalet ve hakkaniyet dahilinde Çekoslovak hukukunu müteber kılmak hususunda hükümetin kararından emin olmalıdır.

Halk gazetelerinin muhteviyatını heyecanla tefsir etmektedir.

LEHİSTANIN MÜDEİYATI

Varşova, 19 (Ö.R) — Pat Ajansı Çekoslovakya'daki Lehler birliği tarafından ahalîye hitaben nesredilen bir beyannameyi neşrediyor, birliğin takip ettiği gaye meşru Leh millî haklarının tatmini için mücadeledir. Beyannamenin muharirleri Çekoslovakya'daki Lehler meselesinin halini mümkün kılmak için mümkün olan her şeyi yapacaklarını bildiriyorlar.

Diğer taraftan Çekoslovakya'daki Leh ekalliyetlerinin haklarını teyit için Lehistanda bir çok içtimalar olmuştur. Bunların arasında Çekoslovakya'daki Lehler birliği, Leh sendika hareketi, harp malûlleri cemiyetinin Varşova şubesi tarafından yapılan içtimalar zikre şayandır. Leh gazeteleri Çekoslovakya Lehleri tarafından ileri sürülen taleplerin tatmini lehinde makaleler neşrediyorlar. Sosyalist Robotnik gazetesi de bu ekalliyet lehinde sosyalist partisi liderinin bir makalesini neşretmiştir.

LONDRA ZİYARETİ NASIL OLDU?

Paris, 19 (Ö.R) — Başvekil Daladiye ve Bonnenin dünki pazar günü Londra'yı ziyareti hakkında aşağıdaki malûmat verilmektedir:

Nazırlar 9.20 de Kröydon hava istasyonuna gelmişler, 9.50 da Dovning Steete gitmişlerdir. İngiliz başvekiline önünde büyük bir kalabalık mevcuttu.

Londra, 18 (A.A) — Fransız nazırları başvekilatten gece yarısından sonra tam saat biri on geçe çıkmışlardır. Saat 1.15 te aşağıdaki tebliğ verilmiştir:

İngiliz ve Fransız hükümetlerinin şimdiki beynelmilel vaziyetin tam müzakeresinden sonra Çekoslovakya meselesinde muslihane bir tarzı halle varılması için tatbik edilecek politika hakkında tamamen mutabaklırlar. İki hükümet bunu müteakip Avrupa barışı nefine olarak umumî bir sureti tesviyenin tatbiki mümkün olacağını ümit etmektedirler. İngiliz Fransız planı hakkında Londra resmî mahfellerinde hiç bir malûmat verilmemektedir.

Fransız delegeleri Pariste kabine toplantısında hazır bulunmak üzere sabahleyin tayyare ile hareket edeceklerdir.

Her işe elverişli satılık banka binası ve depoları

Akşehir Bankasından:

İkinci Kordonda kâin Banka binasıyla Kasap hıızr mahallesi Arap hanı ve Ütücüler sokağında 19, 25, 27 numaralı ev ve iki dükkânın mülkiyeti satılığa çıkarılmış olduğundan binayı görmek ve tekliflerini dermeyer etmek için İzmirde Gazi bulvarında 16 numarada Akşehir Ticaret evi müdürü bay Halil Akkade müracaat etmeleri ilân olunur.

1 — 25 (2858)

RADYO

ANKARA RADYOSU

Öğle Neşriyatı

Saat 14.30 Karışık plâk neşriyatı.

14.50 Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları. 15.15 Ajans haberleri.

Akşam Neşriyatı:

Saat 18.30 Karışık plâk neşriyatı.

19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları. (Hikmet Rıza) 20 Saat ayarı ve Arapça neşriyat. 20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları. (Muzaffer İlkar ve Semahat Uzun ses) 21 Keman solo: Pr. Needet Atak. Piyanoda: Pr. George Markovitz. 21.15 Stüdyo salon orkestrası. 22 Ajans haberleri ve hava raporu. 22.15 Yarınki program ve son.

İSTANBUL RADYOSU

Akşam neşriyatı

Saat 18.30 Dans musikisi (Plâk)

19.00 Konferans: Eminönü Halkevi namına, Nakil. Tezel (Türk halk edebiyatı)

19.30 Keman konseri: Ali Sezin konservatuar profesörlerinden, piyanoda Rana Seven. 19.55 Borsa haberleri.

20 Saat ayarı: Grenvich rasathanesinden naklen: Nihal Asım ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.40 Ajans haberleri. 20.47 Ömer Rıza Doğrul tarafından Arapça söylev.

21 Saat ayarı: Orkestra:

Vilyam Pavel ağır hasta

Meşhur sinema artisti Vilyam Pavel ağır hastadır ve ameliyat yapılmak üzere hastahaneye kaldırılmıştır. Nevyorktan bildirildiğine göre artistin vaziyeti çok endişe vermektedir.

Vilyam Pavelin bu hastalığı büyük bir merak ve alâka ile karışlanmıştır. Çünkü esasen, Cin Harloun ölümünden sonra Vilyam Pavel herkesi alâkadar ediyordu. İki artistin sevgiliğini ve yıldızın ölümüne en fazla annesiyle Pavelin ağladığını herkes biliyordu.

Cin Harlo ile Vilyam Pavel uzun zamanı beraber sevgiyle ve beraber bir çok filmler çevirmişlerdi. «Plâtin saç» artist ölürken Vilyam Pavel'i sevdiğini söylemiş ve gözlerini onun kolları arasında kapamıştır.

Cin Harlounun ölümünden sonra Vilyam Pavel bütün neşesini kaybetmiş ve pek az film çevirmiştir. Sevgilisinin mezarını sık sık ziyaret eden artist ona bizim paramızla 35 bin lira sarfederek mermerden bir türbe yaptırmıştır.

Cin Harlo öleli bir seneyi geçmiştir. Bugün onun sevdiği erkeğin de ağır ve tehlikeli şekilde hasta olduğu bildirilmektedir. Onun için bu haber herhangi bir artistin hastalığı haberinden fazla teessür uyandırmaktadır.

Türk maarif cemiyeti talebe yurtları direktörlüğünden

1 — Kız ve Erkek talebe yurtlarına talebe kaydına devam edilmektedir.

Yurd ücreti 150 lira olup memurlardan yüzde on tenzilât yapılır. Karyola ve yatak yurddan verilir.

2 — Talebenin mekteplere gidip gelmesi için vesaiti nakliye hususunda kolaylık temin edilmiştir.

3 — Ders ve yabancı dil müzakereleri için Lise muallimlerinden bazıları yurtlarda vazife almışlardır.

4 — Yurd binaları İzmirin en temiz havalı ve güzel manzaralı bir semti olan Köprü mevkiindedir.

5 — Kayıt muameleleri Köprüde erkek talebe yurdunda yapılır.

Telefon 2920

15 — 17 — 20

HERKES BİLMELİ

Et ve sebzelerin iyice pişmemesinden, meyvaların güzelce yıkanmamasından, içilen suların temiz ve saf olmamasından hâsıl olan solucan dediğimiz barsak kurtları en muzır hayvanlardır. Bunlar, ince barsağın iç zarına yapışarak ve kan emerek yetişir ve ürerler... Ekseriyetle çocuklarda bulunur. Halsizlik, kansızlık, hazımsızlık, karın ağrıları, karmışmeler, burun, makat kaşınması, ishal, oburluk, baş dönmesi, salya akması, sarıya benzer sinir halleri, gece korkuları, görmeye, işitmede bozukluk hep bu kurtların tesiridir

İSMET SANTONİN BİSKÜVİTİ

Bu kurtların en birinci devasıdır. Büyük ve küçüklere kemali emniyet ve itimatla verilir. Her çocuk seve seve yer. Çocuklarınıza senede bir kaç defa ihtiyaten veriniz.. Aile doktoruna danışınız.. Şihhat vekaletinin resmî müsaadesini hâizdir. Tarzı istimali kutuların içinde vazıdır.

Her Gün Bir Hikâye

DENİZ KIZI

Evet bu muhakkaktır ki denizin son-
suz enginlerinde bazan çok garip mah-
lûklara tesadüf edilir.

Vaktiyle gemicilikte cesur bir patron
iken şimdi mücehhezlik yapan Yerman
Lâ Dü bu sözü söylerken, Şili yolu üze-
rinde son seyahatini yapmış ve Nant'ta
çürüğe çıkarılmış olan üç direkli yelken
geminin tayfa reisi de sözlerini teyit
ediyordu:

— Denizlerde rastlanan bu gibi şey-
lerin dörtte üçünü söylesen, hemen yan-
lancı damgasını yapıtırlar.

Küçükliğindenberi gemide bulunan
Kaptan Yv Kerhir bunları dinlerken
eğilmiş başını sallıyor ve:

— Doğru, deniz her zaman öyle şe-
killer, öyle mahlûklar, öyle hâdiseler vü-
cudadır getirir ki dalgalar arasında yuvar-
lanmayanların bunları tasavvur etmesine
imkân olamaz. Hemen de masal dene-
bilecek olan bu garibeleri bize uzun uzun
anlatacak, her halde, aramızda birden
fazlası bulunabilir.

Bu bir teşvik idi. Mutlaka, hayal mah-
sulü denilen bu hâdiselerin anlatılmasını
istiyordu. Fakat Yanuna Baba sözünü
kesti:

— Deniz kızlarından mı bahsetmek
istiyorsunuz? Geç, yavrum geç! Bunlar
hepsi masal! Ben tam otuz beş sene de-
nizde bulundum, her tarafa burnumu
soktum. Eğer uyduurma olmamış olsay-
dı, onları benim de görmeliğim lâzım
değil miydi?

Bunu söylerken yumruğunu kuvvetle
masaya vurdu. Yetmiş sekiz yaşındaki
ihtiyarın hâlâ gençlikteki kuvvetini, her
kesi korkutan, susturan celâdetini yine
göstermek istemesine kimse alırmadı.

Gemicilerden Jakop söz sırasının ken-
disine geldiğini anlatmaya başladı:

—Eski gemilerin pruvaları daima on-
lara benzer kabartmalarla, yarısı insan,
yarısı balık şekilleriyle süslenmiştir. Bu-
nu neden yapıyorlardı? Elbet bir haki-
kati vardı, değil mi?

Assab limanından hareket etmiştik.
Ciddeye doğru gidiyorduk. Yanımda
Oboklu bir arap vardı. Bu, bir inci ka-
cakçısı idi. Kerhir buralarını pek iyi bi-
lir.

Uzatmıyalım, gemimiz yol aldıkça et-
rafımızdaki dekorun vahşeti artmaya
başladı. Mercanlarla sarılı Bazalt kaya-
lıklardan yapılmış adaların önünde idik.
Bu adalar, başbaşa matem bir renkte,
denizcilerin siyah cehennemi idi. Yalnız
denizin daimi beyaz köpükleri etrafını
yalıyor ve içinde yaşayan kuşların bıraktığı
guano gübresi sarı bir tabaka teşkil
ediyordu.

Sanki bir etüv makinesi içine atılmış
gibi boğucu bir hava içinde gidiyorduk.
Buralarda yapılan inci ticaretini anlat-
mak uzun sürer. Bu işten ben de istifade
ediyordum. Neyse, sözün kısası, bir gün
gemideki Somalılı tayfalardan biri yanı-
ma geldi ve yavaş bir sesle dedi ki:

— Eğer sendeki incilerin en güzelle-
rinden iki tanesini bana verir ve ema-
net edeceğim sırrı kimseye söylemeyece-
ğine dair Hazreti Muhammedin Allahı
namına yemin edersen, seni «Kayalar
kızları»nın bulunduğu yere götürürüm.
Bu kızlar denizde yaşarlar.

Janua alay etti:

— Desene ki balık kuyruklu olan bu
kızlardan birini kendine metres edindin!

— Balık kuyruklu olduklarını kim
söyledi? Onların da bizim gibi bacakla-
rı vardı yalnız bu bacaklar pullarla ör-
tülmişti. Hâsılı, güya eyi su aramak ve-
silesiyle, Ali Hüseyin adındaki bu tayfa-
nın gösterdiği bir kıyıya yanaştık. Hepi-
miz karaya çıkmıştık. Gece Ali Hüseyin
ile ben yalnız gemiye döndük. Müsait bir
rüzgâr bizi arkadan itiyordu. Somalili
Arabın kılavuzluğu ile iki mil kadar git-
tik. Ay doğmuş oldukça da yükselmisti.
Bütün yelkenleri açarak gemiye tam sür-
atini vermiştik.

Nihayet, deniz seviyesiyle, bir dene-
cek alçaklıkta bulunan bir adanın önüne
geldik. Ali Hüseyin hemen yelkenleri in-
direrek:

— Burası, dedi. Biraz bekle, onlara
geldiğimizi haber vereyim.

Yv bunları dinlerken sanki eski Aka
kahramanlarından Uli'nin «Deniz kız-
ları adası»nda perilerle olan mülakatı-
nı anlattığını zannediyordu. Yahut Uli-
sin bu meşhur macerasını nakleden bü-
yük Aka şairi Omer şeklini değiştirmiş
te Jakop suretine girmiş sanıyordu.

Jakop hikâyesine devam etti:

— Ali eline aldığı bir boruyu üç defa
bütün kuvvetiyle üfledi; sonra bana
«işte bak» dedi.

Hakikaten ayın ziyalının altında dört
tane deniz kızı göründü. Gemiye doğru
geliyorlardı. Uzun tuhaf kırmızı bir renk-
te olan saçları omuzları üzerine dökül-
müş ve her biri birer kuyrukla donatılmış

müştü. Derileri siyah mermer gibi, göz-
leri ve dişleri mine yahut fildişi gibi par-
lıyordu.

Her halde Ali bunların âhenkli ve
boğazdan gelen dillerinden anlamış ola-
caktı ki, birkaç kelime söyledi; onlara
iki tavuk ile bir torba pirinç gösterdi.
Anlaşmışlar demektir; sonra bana dön-
dü:

— Şimdi istediğini seçebilirsin!
İşin müşkül tarafı da bu idi. Gözümün
önünde duran dört siyah güzelden han-
gisini seçebilirdim? Onlar da bunu bek-
liyerek sabırsızlıkla suları dalgalandırı-
yor, dalıyor, çıkıyor, tekrar dalıyor, yüz
üstü, ne bileyim, her çeşitten yüzüyorlar-
dı. Efendisinin ayakları dibinde yaltak-
lanan kediler gibi.

Artık ben de, içlerinde en genç zan-
nettiğim birini belinden yikaladım, yu-
kariya kaldırıyordum. Ama, güçlük! Hem
ağır hem de balık gibi kaygan bir
vücudu vardı. Nihayet gemiye alıp yere
yatırdım.

Kayaların kıza, denizlerin vahşi Ve-
nüsü tatlı bir sesle inliyordu. Bu inleme
hafif bir rüzgârın sazlar arasından çıkar-
dığı bir sese mi, koruların dem çekme-
sine mi, neye benzediğini ben de bilmi-
yordum.

Bir müddet sonra... Evet biraz sonra
onun ne kadar güzel, ne kadar enfes ol-
duğunu gördüm ve hissettim... Dizlerin-
deki pullar şiddetlice bir temas ile dö-
külüyordu. Kendisine hediyeler vere-
rek yurdu olan denize bıraktım...

Yanua baba imana gelmiş gibi hay-
retle dinliyordu:

— Peki, dedi, onları bir daha görme-
din mi?

— Bir daha mı? Oralarda bulundu-
ğumuz müddetçe her gece! Onların dö-
r-
dü de daima orada bulunuyor; randevu-
ya tamamiyle riayet ediyorlardı. Ben de
yine dördünden birini seçmek mecburi-
yetinde bulunuyordum. Tabii intihap et-
tiğim hep aynı kız değildi.

Ihtiyar Kerhir Yv'in sönük gözleri
parlıyordu. Kurumuş dudaklarını diliyle
ıslatarak sordu:

— Hepsinin bacaklarında pullar var
mıydı?

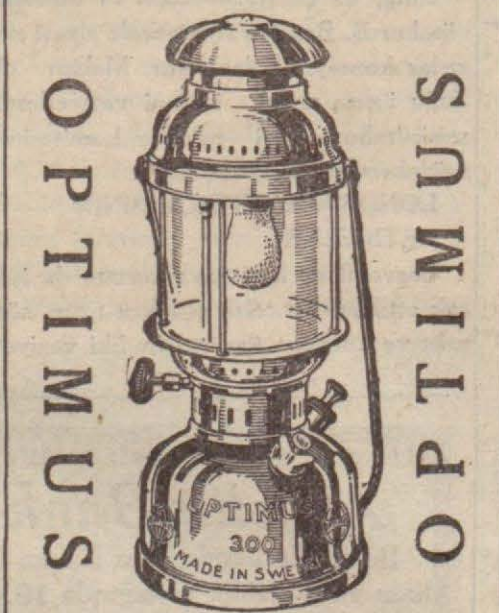
— Evet, hepsi aynı idi. Yalnız bazı-
sınkiler daha büyükçe idi.

İnanmak için büyük bir ihtiyaç hisse-
diyormuş gibi:

— Doğru söyle, sen deniz kızlarını
gördün ve onlarla seviştin, öyle mi?

— Şüphesiz..

— Eh, deniz bu! Orada ne kadar ga-
rip şeyler olur ki iştenler masal der ve
inanmazlar.

Her tarafı bronz nikelli en sağlam,
en kolay kullanışlı ve en idareli fener-
lerdir. Her şehirde bir tek satıcı arıyo-
ruz. Kendilerine çok istifadeli fiatlar ve-
receğiz.

Acentesi: H. Hüsnü İdemen
İkinci kordon, Saman iskelesi
No. 55/3 İZMİR D. 10

Diş Hekimi
Abdullah Naci
Hortaçsu

Diş ve Çene Rontkeni ile teşhis
ve tedavi
ADRES : Birinci Beyler sokağı..
36.. TELEFON : 2946

Satılık otomobil

503 Model beş kişilik İstimale salih
bir otomobil satılıktır. İstiyenlerin idare-
hanemize müracaatları. S.5

HASAN ÖZLÜ UNLARI

Pirinç özü

Buğday özü

Patates özü

Mısır özü

Arpa özü

Türlü özü

Bezelye özü

Yulaf özü

Mercimek özü

Irmik özü

Çavdar özü

Badem özü

Hasan özlü unları sıhhatte olan insanlarla ihtiyarlara ve hasta olanlara bilhassa hastalıktan yeni kalkanlar ile çocuklara ve yav-
rulara sıhhi bir gıdadır. Vitamini, kalorisi ve gıda kuvvet ve kudreti, tabiiliği safiyeti ve halisiyeti itibarile bilhassa yavrular mut-
lak Hasan özlü unlarının bütün çeşitlerinden tam bir surette istifade ederler ve gıdalanırlar ve beslenirler. Hayatî kudretleri in-
kişaf eder. Cihaz hazımlarda ve uzviyette kolaylıkla temessül ettiği için kemikleri, adaleleri ve bütün hayatî kısımları kuvvetlenir.
Çabuk neşvünema bulurlar. Çabuk yürürler. Çabuk diş çıkarırlar. Yanakları, kan gibi kırmızı, neşeli, tombul tombul olurlar.

Hasan özlü unları yalnız tabiatın ve kudretin feyiz kanunlarıyla yetişen saf hububattan ve bu hububatın en iyisinden, en temiz ak-
samından, en feyizli cevherinden, en mugaddi özlerinden fennî vesaitle imal edildiği için çocuklarınıza, yavrularınıza, ihtiyar ana ve
babalarınıza, hastalıktan yeni kalkanlara hiç tereddüt etmeden, hiç düşünmeden Hasan özlü unlarından bol bol veriniz.

Hasan özlü unları ishal yapmaz. Midede çabuk hazım olur. En nazik mideli olanlara bile iyi gelir. Şişginlik yapmaz. Midenin ve
barsakların halitabiide kalmalarına yardım eder.

HASAN DEPOSU
HASAN DEPOSU

ve müstahzaratı İzmir ve Ege bölgesi toptan satış merkezi : Yeni
Kavafılar Çarşısı No. 24

İzmir Kemeraltında yakında satış şubasını açıyor.
Karşıyaka satış yeri : FERAH ECZANESİ

AŞÇIBAŞI MARKA
Makarnalar

Selânik sergisinin Birincilik
madalyasını kazanmıştır...

İZMİR BELEDİYESİNDEN:

Belediye emlak ve akaratından
Darağaç şehitler caddesindeki 180-
182 sayılı Un fabrikası iki sene müd-
detle ve kapalı zarfla artırma ile ic-
ara verilecektir. Mali ve fennî şartna-
meleri ücretsiz olup belediye başkâ-
tipliğinde görülür. Bir senelik icarı-
nın muhammen bedeli 7000 liradan
iki seneliği 14000 lira olup müza-
yedeğe iştirak için muvakkat temin-
at miktarı 1050 liradır. Kapalı zarf-
lı ihalesi 23-9-938 Cuma günü saat
on altıdadır. İştirak edecekler 2490
sayılı kanunun tarifi dairesinde ha-
zırlanmış teklif mektuplarını ihale
tarihi olan 23-9-938 Cuma günü sa-
at on beşe kadar encümen reisliğine
vermelidirler.

3-13-16-20 3240 (2777)

— Belediye Emlak ve akarından
427 inci sokakta (Damlalık caddesi)
hastane karşısında (4) sayılı
dükkân senelik kirası 120 lira mu-
hammen bedelle ve başkâtiplikteki
şartnamesi veçhile bir sene müddet-
le icara verilecektir. Açık artırma
ile ihalesi 27/9/938 salı günü saat
16 dadır. İştirak etmek isteyenler 9
liralık muvakkat teminat makbuzu
veya banka teminat mektubu ile
söylenen gün ve saatte encümene
gelirler.

11—16—20—23 3331 (2832)

1 — Belediye Emlak ve akarın-
rından Şehitler caddesinde (Paralı
köprü) 139 sayılı baraka senelik ki-
rası otuz lira muhammen bedelle ve
Başkâtiplikteki şartnamesi veçhile
bir sene müddetle icara verilecek-
tir. Açık artırma ile ihalesi 27/9/
938 salı günü saat 16 dadır.

İştirak etmek isteyenler iki lira

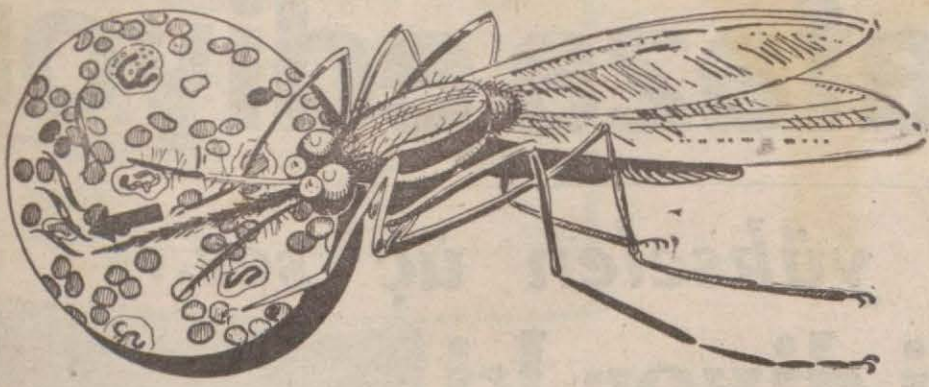
En çok beyenilen ve en
mükemmeli olan
TELEFUNKEN
Radyolarının
1939 Modelleri
Ehven şartlar ve 12 ay taksitlerle
emrinize amadedir.

Satış yeri

HAKKI TÜREGÜN Ve Ş.Ş.
Resmî Ford bayiligi
Birinci Kordon Cümhuriyet meydanı
Akdeniz apartmanı
izmir

Fuardaki **TELEFUNKEN**
pavyonunu muhakkak
ziyaret ediniz

yirmi beş kurşluk muvakkat temin-
at makbuzu ile söylenen gün ve
saatte encümene gelirler.
2 — Beher metre murabba 400
kurştan 1728 lira bedeli muham-
menli 59 ncu adanın 432 metre mu-
rabbaındaki 21 sayılı arsasının satı-
şı başkâtiplikteki şartnamesi veçhi-
le 27/9/938 salı günü saat 16 da
açık artırma ile ihale edilecektir. 11—
16—20—23 (2833) 3330

Bir dişi sivrisinek, müsait bir yerde 4 ayda 20 milyar sivrisinek meydana getirir. (Jozef Tiyers, Paskal Zukkarelli)
VATANDAŞ, gıdası kan olan bu belâ tufanından korun..
Hiç kıymet verilmeyen bu mel'un düşmanı iğnesiyle kana

SITMA

Parazitlerini aşlar. Bu parazitler de anaları gibi mütemadiyen kanımızda çiftleşerek hesap kaidelerinin toplayamayacağı bir nisbette çoğalırlar. Bu korkunç üreme neticesi kanın en hayatî kısmı olan kırmızı yuvarlacıklar mahv ve harap olur ve sitma meydan alır.

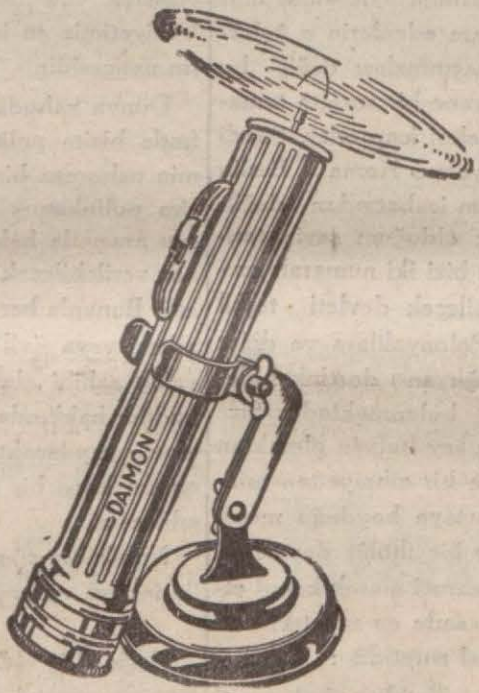
BOGENİN

Sitmadan korunmak ve kurtulmak için en birinci devadır..
Kanı temizleyip çoğaltır, kırmızı kürecikleri artırır, adale ve sinirleri kuvvetlendirir, iştihayı açar, dermansızlığı giderir. Sitma parazitlerini öldürür, tâli olarak belveşekliği ve ademi iktidarda büyük faydeler temin eder. Sitmanın bütün şekillerinde şifa temin eden bu yüksek tesirli ilâç her eczanede bulunur. 3968

Izmir belediyesinden:

Alsancak istasyonu önündeki meydanlığın tadil edilmek suretiyle esaslı tamiri baş mühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartname-leri veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 2241 lira yirmi kuruş olup ihalesi 4/10/938 salı günü saat 16 dadır. İştirak etmek isteyenler 168 lira 25 kuruşluk muvakkat teminat makbuzu veya Banka mektubu ile söylenen gün ve saatte encümenine gelirler. 17 — 20 — 27 — 30 3403 (2879)

DAIMON Masa vantilâtörleri

1936 senesinde en son icat edilen bu vantilâtörler üç adet pile işler. Bir saatte bir kuruştan daha az sarfiyat yapar. Bankalara ve yazıhanelere, evlere hastanelere ve her yerde lüzum olan bir ihtiyacdır. Bilhassa saatte bir kuruş gibi az sarfiyat yapması tasarruf için bir harikadır. Tavsiye ederiz.
Satış yeri ve deposu : İzmirde Suluhan civarında No. 28/9 ÖDEMİSLİ HÜSEYİN HÜSNÜ

Devlet demiryollarından:

18 ve 25/9/938 ve 2/10/938 tarihlerine tesadüf eden pazar günleri Buca alanında yapılacak Sonbahar at koşuları münasebetiyle Alsancaktan koşu yerine 12,20, 13 ve 13,30 da üç yolcu treni yapılacaktır. Koşu yerinden avdet için ayrıca saat 16.30 ve 17 de iki tren tahrik edilecektir. Muhterem halkın malûmu olmak üzere ilân olunur. 17 — 18 — 19 3411 (2878)

Aydın Daimî Encümeninden

1 — Eksiltmeye konulan iş Aydın vilâyetinin Söke - Ortaklar yolunda 14+000 — 18 + 000 kilometreleri arasında eşaşı tamirattır. Keşif bedeli 15749 lira 44 kuruştur.
Yapılacak iş : 4 kilometre uzunluğunda şose tamiridir.
2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır :
A) Eksiltme şartnamesi.
B) Mukavele projesi.
C) Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
D) Tesviye türabiye şose ve kârgir inşaatta dair fennî şartname.
E) Hususî şartname.
F) Keşif cetveli, silsilei fiat, metraj cetveli
G) Grafik proje.
İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak Nafia müdürlüğünde görebilirler.
3 — Eksiltme 26/9/938 tarihinde pazartesi günü saat on beşte vilâyet encümeninde yapılacaktır.
4 — Eksiltme kapalı zarf usuliyi yapılacaktır.
5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1181 lira 20 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve ihale gününden sekiz gün evvel ehliyet vesikası almak için vekâlete müracaat etmiş bulunması ve yaptığı en büyük işin bedeli 12000 liradan aşağı olmaması müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan biriyle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.
6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet encümenine getirilerek eksiltme encümen reisiğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.
6 — 9 — 14 — 20 3258 2795)

DEUTSCHE LEVANTE-LINIE G. m. b. H. H. SCHUET

«CAIRO» vapuru 12 Eylülden 18 Eylülde kadar Rotterdam, Hamburg ve Bremen limanları için yük alacaktır.

«BELGRAD» vapuru 26 Eylülden 2 Birinciteşrine kadar Rotterdam, Hamburg ve Bremen için yük alacaktır.

ATHEN vapuru 10 birinciteşrinde 15 Birinciteşrine kadar Rotterdam, Hamburg ve Bremen için yük alacaktır.

H. SCHULTZ
BIRKENAU vapuru 29 Eylülden bir birinci teşrine kadar Hamburg ve Bremen için yük alacaktır.

TROYBURG vapuru 12 birinciteşrinde 15 birinciteşrine kadar Hamburg ve Bremen limanlarına yük alacaktır.

MARITZA vapuru 15 ikinciteşrinde 19 ikinciteşrine kadar Hamburg ve Bremen için yük alacaktır.

AMERIKAN EXPORT LINES
EXCHANGE vapuru 15 Eylülde Newyork için hareket edecektir.

ARMEMEN DEPPE
EGYPT vapuru 12 Eylülde Anvers için hareket edecektir.

MAROC vapuru 8 birinciteşrinde 12 birinci teşrine kadar Anvers için yük alacaktır.

DEN NORSKE MIDDELHAVSLINIE
OSLO
BOSPHORUS vapuru 26 Eylülden 30 Eylül 938 e kadar Dieppe, Dünkerk ve Norveç umum limanları için yük alacaktır.

BAYARD vapuru 26 birinci teşrinde 28 birinci teşrine kadar Dieppe Dünkerk ve Norveç umumî limanlarına yük alacaktır.

SERVICE MARITIME ROUMAIN
BUCAREST
DUROSTOR vapuru 14 Eylülde Köstence Galatz ve Galatz aktarması Tuna limanları için yük alacaktır.

DUROSTOR vapuru 10 birinci teşrinde Köstence, Galatz ve Galatz aktarması Tuna limanları için yük alacaktır.

DUROSTOR vapuru 5 ikinci teşrinde Köstence, Galatz ve Galatz aktarması Tuna limanlarına yük alacaktır.

STE ROYALE HONGROISE
DANUBE MARITIME
TISZA vapuru 6 Eylülde bekleniyor. Port Sait ve İskenderiye limanları için yük alacaktır.

BUDAPEST vapuru 15 Eylülde bekleniyor. Tuna limanlarına yük alacaktır.

TISZA vapuru Eylül sonunda bekleniyor. Portsait ve İskenderiye için mal alacaktır.

DUNA vapuru Eylül sonunda bekleniyor. Portsait ve İskenderiye için mal alacaktır.

JOHNSTON WARREN LINES
AVIEMORE vapuru iki birinciteşrinde Burgas Varna, Köstence Galatz ve Brail limanlarına yük alacaktır.

DROMORE vapuru 30 birinciteşrinde Burgas, Varna, Köstence, Galatz ve Brail limanları için yük alacaktır.

İlândaki hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için Birinci Kordonda V. F. Henry Van Der Zee ve Co. n. v. Vapur acentalığına müracaat edilmeli rica olunur.

Tel. No. 2007 ve 2008.

Det Forenede Dampskibs - Selskab COPENHAGEN MUNTAZAM SERVISLER ANVERS - DANEMARK SKANDINAVIA

S/S. SVANHOLM
Eylülün birinci on beş günlükte yük alacaktır.

S/S. ALGARVE
Eylülün ikinci on beş günlükte yük alacaktır.

M/V. ALGIER
Eylül sonunda ve birinci teşrin başlangıcında yük alacaktır.

M/S. BROHOLM
Birinci teşrin ilk haftasında yük alacaktır.

S/S. EGHOLM
Birinci teşrinin ilk on beş günlükte yük alacaktır.

S/S. EBRO
Birinci teşrinin ikinci on beş günlükte yük alacaktır.

M/V. MAROCCO
Son teşrin ilk haftasında yük alacaktır.

M/V. TUNIS
Son teşrin ikinci on beş günlükte yük alacaktır.

HER ON BEŞ GÜN MUNTAZAM
SERVIS OLACAKTIR
Navlun ve bilûmum ransenyöman için Acenteliğe müracaat edilmeli.

ADRES : Fevzi paşa bulvarı No. 7.
TELEFON : 3304
(Osmanlı Bankası ittisalinde)

Fratelli Sperco Vapur acentası

ROYAL NEERLANDES
KUMPANYASI

ULYSSES vapuru 18/9/938 de limanımızda beklenmekte olup Amsterdam, Rotterdam ve Hamburg için yük alacaktır.

CERES vapuru 19/9/938 de beklenmekte olup Amsterdam, Rotterdam ve Hamburg limanları için yük alacaktır.

HOLLAND AUSTRALIA LINE
ARENSKERK motörü 7/10/1938 de Bombay, Avusturalya limanları ve Nev Zelnd için yük alarak hareket edecektir.

SVENSKA ORIENT LINEIN
BERGALAND motörü Elyevm limanımızda olup Rotterdam, Hamburg Gdynia, Dantzig, Danimark ve Baltık limanları için yük almaktadır.

GDYNIA motörü 29/9/938 de Rotterdam, Hamburg, Danimark ve Baltık limanları için yük alacaktır.

FINSKA A. A.
SAIMAA vapuru 17/9/938 de limanımıza gelip Anvers, Helsinki ve Finland limanları için yük alacaktır.

SERVICE MARITIME ROUMAIN
PELES vapuru 23/9/938 de beklenmekte olup Malta Marsilya ve Cenova limanları için yük ve yolcu alır.

İlândaki hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât için ikinci kordonda FRATELLI SPERCO acentasına müracaat edilmeli rica olunur.

Telefon : 4111 / 4142 / 2663/4221

Olivi Ve Şüre. LİMİTET

Vapur acentası
BİRİNCİ KORDON REES
BINASI TEL. 2443
Ellerman Lines Ltd.
LONDRA HATTI

POLO vapuru 19 Eylülde kadar Londra ve Hull için yük alacaktır.

ALBATROS vapuru 18 Eylülde gelecek ve 28 Eylülde kadar doğru Londra için yük alacaktır.

IONIAN vapuru 28 Eylülde gelecek 8 birinci teşrine kadar doğru Londra için yük alacaktır.

TRENTINO vapuru 14 birinci teşrinde gelecek 18 birinci teşrine kadar doğru Londra için yük alacaktır.

LIVERPOOL HATTI
BELGRAVIAN vapuru 18 Eylülde Londradan gelecek yük çıkartıp aynı zamanda Liverpool ve Glaskov için yük alacaktır.

CITY OF LANGASTER vapuru 28 Eylülde gelecek 5 birinci teşrine kadar Liverpool ve Glaskov için yük alacaktır.

BRISTOL HATTI
SELMA vapuru 20 Eylülde gelecek 22 Eylülde kadar doğru Bristol için yük alacaktır.

DEUTSCH LEVANTE - LINIE
DELOS vapuru 16 Eylülde gelecek yük çıkacaktır.

Tarih ve navlunlardaki değişikliklerden acenta mesuliyet kabul etmez.

“Umda”, umumî deniz acenteliği Ltd.

HELLENIC LINES LTD
TURKIA vapuru halen limanımızda olup Rotterdam, Hamburg ve Anvers limanları için yük almaktadır.

GERMANIA vapuru 20 Eylülde beklenilmekte olup Rotterdam Hamburg ve Anvers limanlarına yük alacaktır.

ATHINAI vapuru Eylülün nihayetinde beklenilmekte olup Rotterdam ve Hamburg ve Anvers limanları için yük alacaktır.

UNITED STATES AND LEVANT
LINE LTD
BAALBEK vapuru 21 Eylülde gelip aynı gün Newyorka doğru hareket edecektir.

Cubanın «Havana ve Santiago limanları için yük alacaktır.

Izmir - Newyork seyahati 19 gündür.

RAGNA GORTHON vapuru birinci teşrin nihayetinde beklenilmekte olup Newyork için yük alacaktır.

LINEA SUD AMERIKANA
M. C. HOLM vapuru 20/22 birinci teşrin arasında beklenilmekte olup Newyork için yük alacaktır.

BALKANLAR ARASI HATTI
ZETSKA PLOVIDBA A. D. Kotor Balkan ittifakı iktisat konferansının

İlân Stajyer alınacak

P.T.T. idaresi servislerine muamele ve muhabereye vakıf memur yetiştirilmek üzere lüzumu kadar stajyer alınacaktır.

Talıp olanların aşağıdaki şartları haiz olmaları ve vesikalarının aslı veya tasdikli suretlerini dilekçeleriyle bulundukları vilâyet P.T.T. müdürlüklerine tevdi eylemeleri lâzımdır.

1 — Türk olmak,
2 — 18 yaşından aşağı ve 30 dan yukarı olmamak.

3 — En az orta mektebi bitirmiş olmak,
4 — Sıhhi vaziyeti P.T.T. servislerinde çalışmaya müsait olmak, (idaremiz doktorları ve olınayan yerlerde hastane veya hükümet doktorları tarafından alınacak sıhhat raporile)

5 — Askerliğini bitirmiş veya en az 2 sene için askerlikle ilişkisi olmamak.

6 — Hüsnü ahlâk sahibi olmak (mahalli zabıtasından) ve mahkûmiyeti sabıkası olmamak (mahalli C.Müddeiumumiliğinden) alınacak birer vesika ile tesbit etmek.

7 — Aşı kağıdı.
8 — Nüfus hüviyet cüzdanı ve (4) k't'a vesika fotoğrafı,
9 — Stajyerliğe tayini halinde nümunesine göre Noterden tasdikli bir teahhütname vermediği şimdiden kabul ettiğini dilekçesinde bildir-mek.

Talipler arasında 10 Teşrinievvel 938 tarihinde vilâyetler P.T.T. müdürlüklerinde saat 10 da müsabaka imtihanı yapılacaktır.

İmtihana girebilmek için isteklilerden istenilen evrakın noksanzı olarak dilekçeleriyle birlikte nihayet 5-10-938 akşamına kadar P.T.T. müdürlüklerine verilmesi lâzımdır.

Müsabakada kazananlar Umumi müdürlükçe lüzum görülen vilâyet ve kaza Posta Telgraf merkezlerine stajyer olarak tayin edileceklerdir.

Stajyerlere çalışacakları mahallin hususî vaziyetlerine göre ayda (20), (25), ve (30) lira ücret verilir.

Stajlarını muvaffakiyetle ikmal ederek muhabere ve muameleye vukufı sabit olanlar münhal memurluklara tayin olunurlar.
18—20 3429 (2893)

Taksit'e TORNAX Motorsikletleri

Beş sene garanti, en konforlu
BUZ DOLAPLARI

1936 ve 1937 de Dünya radyoları içinde birinciliği kazanan
MiNERVA Radyoları

Her marka bisiklet, gramofon plâk ve her cins musiki alâtı
İZMİR ve Havalisi toptan ve perakende satış deposu

M. ALİM Şenocak
Emirler çarşısı karşısında Başturak No. 143 Telefon : 4079

D. Demir yollarından:

Muhammen bedeli ile mikdar, cins ve eb'adı aşağıda yazılı Çam tahtalar 5/10/938 çarşamba günü saat 16 da İzmir - Alsancakta Sekizinci İşletme binasında İşletme komisyonunca açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenler (32,559) kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun dördüncü maddesi mucibince işe girmeye mânî kanunî bir halleri bulunmadığına dair beyannamelerle muayyen vakitte komisyona müracaatleri lâzımdır.

Şartnameler komisyondan parasız alınır.

Mikdarı	Metre Mikabı	Cins ve evsafı	Ticaret odasıma beher metre mikabına tahmin edilen fiat	
			Eb'adı	Lira Kuruş
600	34.560	Çam dilme	4,00 X 0, 12 X 0, 12	1451 52
200	1.440	Çam dilme	4,00 X 0, 06, X 0, 03	60 48
200	3.600	Çam dilme	4,00 X 0, 09 X 0, 05	151 20
100	2.880	Çam dilme	4,00 X 0, 12 X 0, 06	120 96
50	4.320	Çam dilme	6,00 X 0, 12 X 0, 12	181 44
100	4.000	Çam kalas	4,00 X 0, 25 X 0, 04	168 00
30	2.160	Çam kalas	4,00 X 0, 30 X 0, 06	90 72
2100	50.400	Çam tahta	4,00 X 0, 20 X 0, 03	2116 80
				4341 12
				(2871)

GLASURİT

OTOMOBİL boyaları için emsaliyle kıyas kabul etmez. Fırça veya tabanca ile tatbik edilen bu boyalar hem uzun müddet dayanır hem de 3 - 4 saat kısa bir zamanda kurur.

SAĞLAM

PARLAK

UCUZ

İzmir acentesi: Büyük Kardiçalı Han.
No. 71/75 - TELEFON: 2802

seyyah, yolcu ve yük için tesis ettiği hat-ta mensup Yugoslav bandıralı

LOVCEN
Lüks vapuru pazartesi 19 Eylülde saat 12 de İzmirden hareket edecek, Pire Korf, Adriyatik limanları, Venedik, Trieste ve Şuşak limanları için yolcu ve yük alacaktır.

LOVCEN
Lüks vapuru 8 Eylülde saat 12 de İzmirden hareket edecek, Pire Korf, Adriyatik limanları, Venedik, Trieste ve Şuşak limanları için yolcu ve yük alacaktır.

LOVCEN
Lüks vapuru 8 Eylülde saat 12 de İzmirden hareket edecek, Pire Korf, Adriyatik limanları, Venedik, Trieste ve Şuşak limanları için yolcu ve yük alacaktır.

LOVCEN
Lüks vapuru 8 Eylülde saat 12 de İzmirden hareket edecek, Pire Korf, Adriyatik limanları, Venedik, Trieste ve Şuşak limanları için yolcu ve yük alacaktır.

Hava bulanıklığını muhafaza ediyor

Pragdan, Berştesgadenden ve Triyesteden yükselen üç ses..

B. Hodza

Prag, 19 (Ö.R) — Çekoslovak başvekili Hodza dün mühim bir nutuk söylemiştir. Bu nutuk, Çek devlet adamlarının hâdiselerin baş döndüren ve sınır yıpratıcı vahameti karşısında bile asla soğukkanlılıklarını kaybetmediklerini gösteren bir enerji taşımaktadır. Hodza demiştir ki :

«Biz onlarla görüşürken Haynlayn ve arkadaşları devlet aleyhinde bir isyan hazırlıyorlardı. Hükümet böyle bir şeye müsamaha edemezdi. Zira o sükûnet ve disiplin ister.

Biz Çekler tehdide maruz kaldığımızı hissediyoruz. Fakat sulh istiyoruz. Başka memleketler de sulh istiyor. Şu fark ile ki biz varlığımızı ve istiklâlimizi korumakla meşgul olmağa mecburuz. Vaziyetin vahameti icap ettirdiği müddetçe seferberlik halimizi muhafaza edeceğiz. İçinde bulunduğumuz şartlar dahilinde bir plebisit asla iyi netice veremez. Düşmanlarımız karışıklıklar çıkarmağa çalıştılar. Böylece Çek devletinin iflâs ve ihlâl halinde olduğunu göstermek istiyorlardı. Fakat hâdiseler onların ümitlerini tekzip etti. Biz kuvvetliyiz. İstiklâlimizi kuvvetle müdafaa edeceğiz. Sulh, ancak dövüşmeyle bilenenler tarafından korunur. Kuvvetliyiz ve icap ederse harp etmesini de biliriz.»

Çek başvekili, Çek milletin sükûnete davet eden sözlerle nutkuna nihayet vermiştir.

Prag, 19 (Ö.R) — Başvekil B. Hodza beyanatında demiştir ki : Südet meselesinin anlaşma yoluyla halli imkânlarını güçleştirecek hiç bir harekette bulunmamıza hükümet karar vermiştir. Umumi emniyet, sükûn ve nizam namına kanuna riayet edilmesi lâzımdır. Bu sahada hükümet, hiç bir tavizde bulunamaz. Bu şartla müzakereye girişmek isteriz. Bazı noktalarda uysal, bazılarında azimkâr davranmamızın sebebi budur. Bu da dahilî ve haricî siyasetimize sağlam bir esas vermeği mümkün kılar. Çekoslovakyanın kendi mesuliyetine tâbi olan bütün vazifeleri yaptığı söylenebilir. Diğer devletlerin de aynı şekilde hareket etmeleri kalmaktadır.

Çek - Alman münasebetlerinin halli Avrupa milletleri arasında her türlü iş birliğine mâni olacak yeni bir ihtilâfın kaynağı olamalıdır ve olmayacaktır. Zira milletler arasında iş birliği sükûnete dayanır.

«Plebisit gelince; plebisit denen şey büyük mücadeleleri asla neticelendirmez. Bu hususta memleketimizin mesul ricalı gibi Çekoslovakya ve orta Avropayı objektif olarak tanıyanlar da

Hodza diyor ki

“Biz kuvvetimize eminiz ve harp etmesini biliriz,,

Plebisit istiyorlar.. İçinde bulunduğumuz şartlar asla plebisite müsait değildir

Henlayn ve arkadaşları isyan hazırladılar biz buna müsamaha edemedik

müttefikler. Çünkü burada milliyet ve arazi meseleleri çok karışıktır. Milliyetler meselesinin halline imkân verecek ne kadar plebisitler varsa yapılmıştır. Eğer Çekoslovakya da milliyetler meselesinin halli için plebisit faydalı bir usul olsaydı, sulh konferansı tarafından vakityle müsait şekilde karışılmış olurdu. Bunun kabulüne Çekoslovakya için sübjektif olduğu kadar Avrupa için objektif olarak ta imkân yoktur. Zira bu usul aynı mahiyette yeni bir sıra meseleler ortaya çıkacaktır.» Başvekil netice olarak umumî efsânî sükûnete davet etmiş ve hükümetin vatandaşları korumak azmini teyit etmiştir.

Salâhiyetler mahfellerden teyit edilmiş göre Erkek vatandaşların memleketten çıkması menedilmiştir. Leh hududunun da kontrolü takviye olunmuştur.

PRAG NE İSTİYOR ?

Paris, 19 (Ö.R) — Bazı haberlere göre Prag hükümeti Londra sefiri Mazarik vasıtasıyla Foraynoffise tevdi ettiği bir notada İngiliz - Fransız müzakerecileri müsterek bir plân haline inkılâp etmeden görüşmelerin bütün safahatından haberdar olmağı istemiştir.

YENİ HADİSELER

Paris, 19 (Ö.R) — Südetlerin Asch mntakasında mühim hâdiseler oldu.. Alman markalı silâhlarla mücehhez iki yüz Südetli bir gümrük karakoluna taarruz ederek bir kaç memuru yaraladılar. Çek askerleri derhal mukabele ederek Südetleri kaçmağa mecbur ettiler.

Prag, 19 (Ö.R) — Çeteka ajansı bildiriyor : Geçen gece Bars maliye ve gümrük dairelerine Almanyadan gelen bir Südet çetesi mitralyözler ve el humbaralarıyla hücum etmiştir. Muhacimler otomatik tabancalar, mitralyözler ve el humbaraları kullanmışlardır. Hücum yerinde Alman mamulâtından bir çok mühimmat bulunmuştur. Patlamamış bir el humbarasında «7 saniyede patlar» diye Almanca bir ibare vardır.

Hücum 15 dakika sürmüş ve Alman arazisinden Çekoslovak arazist istikametine yapılmıştır. Neticede muhacimler yine Almanyaya çekilmişlerdir.. Bütün kullanılan silâhlar Almandır. İki Çekoslovak maliye memuru yaralanmıştır. Gümrük muhafızları Alman propagandasına Almanyaya karşı bir taarruz yapıldığı haberine vesile olmamak için silâhlarını kullanmamışlardır. Çünkü hücum Alman toprağının yakınında olmuştur. Tehlikeye rağmen gümrük muhafızları hava fişekleri atmışlar ve tehlike işareti vermişlerdir.

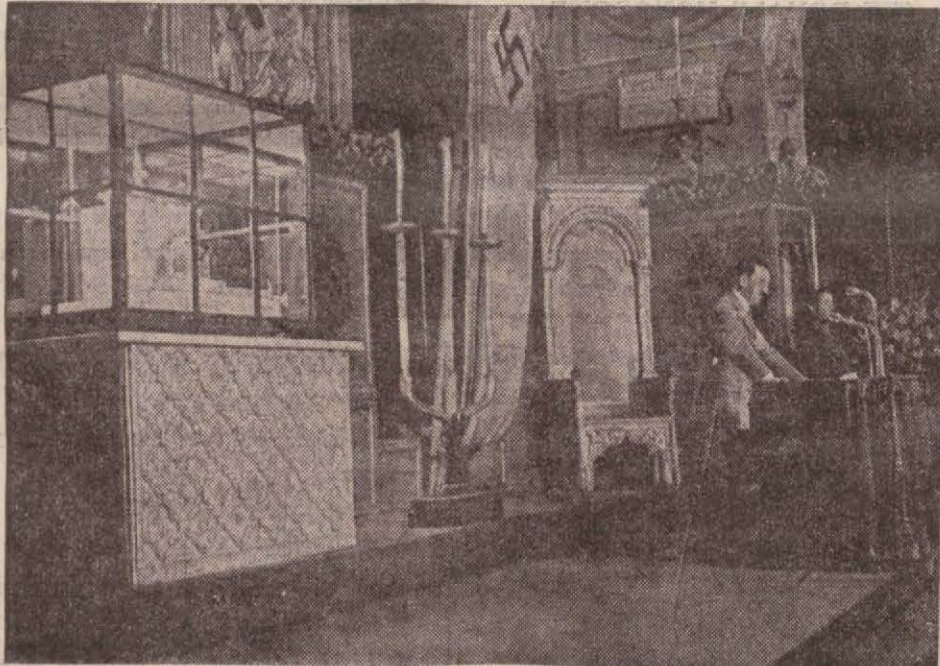
Prag, 19 (Ö.R) — Alman sosyal demokrat partisi reisi Partinin Südet Alman partisine iltihakını taraftarlarına tavsiye ettiği hakkında Alman gazetelerinin verdiği haberi tekzip etmiştir.

Hitler diyor ki

Eğer Henlayn tevkif edilecek olursa.

Bizzat ben Südet Almanlarının şefliğini deruhte edeceğim

O zaman da, Beneş bana karşı da tevkif müzekkeresi keser mi dersiniz?

Hitler mesai odasında

Londra, 19 (A.A) — Vard Pris Berştesgadende Hitlerle yaptığı bir mülâkâtı Daily Mail gazetesinde nesretmektedir.

Hitler, Çeklerin ana yasada mevcut olmadığını ileri sürerek plebisite muhalif bulunmalarına şiddetle itiraz etmiş ve demiştir ki :

— Muzzam bir hava kuvveti vücudunda getirmeğe beni mecbur eden şey Almanyanın kalbine bir çivi gibi saplanan ve Sovyet Rusyanın müttefiki bulunan Çekoslovakyanın mevcut oluşudur. Bunun neticesi olarak Fransa ve müteakiben İngiltere kendi tayyare kuvvetlerini arttırmışlardır.

Hitler sözlerine şöyle nihayet vermiştir :

— Eğer Haynlayn tevkif edilecek olursa bizzat ben Südet Almanlarının şefliğini deruhte edeceğim. O zaman Dr. Beneşin daha ne kadar müddet kararname isdar edebileceğini görmek isterim. Bana karşı da bir tevkif müzekkeresi keser mi dersiniz?

Londra, 19 (Ö.R) — «Deyli Meyl» muhabirine beyanatta bulunan B. Hitler B. Çemberlaynın ziyareti hakkında şunları söylemiştir :

«B. Çemberlaynın samimiyet ve hüsnüniyetinden eminim. Çekoslovakya ekalliyet meselesine gelince : Çekler plebisit yapamayacaklarını bildiriyorlar.. Zira ana yasalarında böyle bir kayıt yokmuş, bance onların ana yasalarında göz önünde tuttıkları bir tek şey vardır : 10 milyon ekalliyet halkının yedi milyon Çekin zulüm ve tazyiki altında olmasını. Çek Meselesi derhal kat'i olarak halledilmelidir. Zira Avrupa havasını zehirliyor bir çabandır. Eğer devam ederse beynelmîl münasebetleri tanı-

Mussolini diyor ki

Hastalığı iyi edecek çare “Plebisit,, dir

Eğer vahim bir âkıbetten kaçınmak isteniyorsa çabuk hareket lâzımdır

Eğer Pragın lehine vaziyet alınır o zaman İtalyanın alacağı mevki şimdiden seçilmiştir

Triyeste, 18 (A.A) — Stefani ajansı bildiriyor :

Düce yanında bakanlardan Ciano, Staraca ve Alfier olduğu halde Kamicia Nora torpido muhribiyle buraya gelmiştir. Düce halk tarafından muazzam tezahüratla karşılanmıştır. Unita meydanını dolduran yüz elli binden fazla insan önünde Düce söylediği nutukta evvelâ eski ziyaretlerinden bahsederek Triyestenin İtalyanlık mücadelesindeki kahramanlığının bir tarihçesini yapmış ve son yirmi yıl içinde Hinterlandını ve ekonomisini hakikaten hayranlığa değer bir şekilde ihya etmiş olduğunu söylemiştir.

Bir milletin hayatında öyle anlar olur ki onu sevk ve idare edenlerin o anlarda mesuliyetten kaçınmaları değil bu mesuliyeti müftechirane bir surette tamamiyle deruhte etmeleri icap eder. Şimdi söyleyeceğim şey yalnız Roma - Berlin mihreri politikasının icabatından değildir. Bu söyleyecek olduğum şeyin tarihî esbabı mucibesi bizi iki numaralı muzayık adı verilebilecek devleti teşkil eden Macarlarla Polonyalılara ve diğer Nasyonalistlere bağliyan dostluk hislerinde mündemiç bulunmaktadır. Size şimdi söyleyeceğim şey İtalyan olmaktan ziyde avrupalı olan bir zihniyetten mülhemdir. Tarihin ortaya koyduğu meseleler ısrap veren bir ihtilâl derecesini bulunca kendisini zarurî olarak kabul ettiren hal sureti en sade en mantıkî ve en zecrî olan şu hal suretidir :

Biz Faşistlerin Totaliter hal sureti plebisitler hakkında her kes için plebisit. Plebisiti isteyen bütün nasyonalistler plebisit. Büyük Çekoslovakya olmak istiyen ve fakat bugün bünyevî zaafını göstermekte olan Nasyonalite dahilinde kalmaya mecbur tutulan bütün nasyonalistler için plebisit.

Fakat bir şey daha söylemek lâzımdır. Her hangi bir anda hâdiseler bir çığır baş döndürücü akıp gidişindeki mahiyeti alır. Bunun için karışıklık ve ihtilâflardan kaçınmak isteniyorsa çabuk hareket etmek icap eder. Uçan bir sulh, elçisi gibi Londradan Münih'e gitmiş olan İngiliz başvekili bunu her halde hissetmiş olacaktır. Zira her gecikme meselesinin hallini cabuklaştırmaz, fakat mukadder çarpışma tevhit eder.

Moskovanın mücadelesine rağmen bu sureti hal Avrupa milletlerinin kalbine nüfuz etmek üzeredir. Bu son dakikalarda muslihaneye bir tarzı halle varılması temenni ederiz. Fakat böyle olmaz ve Pragın leh ve aleyhine universal mahiyette bir cephe teşekkül ederse şurası bilinemlidir ki İtalyanın hangi vaziyeti alacağı şimdiden seçilmiş bulunmaktadır.

B. Mussolini iç politikadan bahsederken bu sahada günün en mühim meselesinin ırk meselesi olduğunu söyleyerek demiştir ki :

Bu sahada dahi icap eden tarzı hal-

B. Mussolini

leri kabul edeceğiz. İtalyanın taklit ve ya telkinlere itaat edeceğini zannedenler merhamete veya istihfafa lâyık harfif akıllılardır. ırk meselesi âni olarak ortaya çıkmış değildir. Bu mesele imparatorluk fütuhatıyla alakadardır.. Zira tarih bize imparatorlukların silâhla kazanıldığını, fakat prestijle tutunduğunu öğretiyor. Prestij içinde vazih ve kat'i bir ırk zihniyetinin yalnız ırklar arasında farkı değil gayet sarîh tefevvukları tesbit etmesi lâzımdır. Şimdi yahudi meselesi bu hâdisenin bir cephesidir. Vaziyetimiz şu itiraz götürmez vakıaların neticesidir.

Dünya yahudiliği şu son 16 yıl zarfında bizim politikamıza rağmen Fasizmin uzlaşmaz bir düşmanı olmuştur. Bizim politikamız İtalyada yahudi unsurları arasında hakiki bir baltalama yarışması verilebilecek olan bir politika tevhit etti. Bununla beraber İtalya ve rejim için askerî veya sivil münakaşa götürmez İtalyak sahibi olan İtalyan vatandaşları yahudiler hakkında takdir ve adaletle muamele yapılacaktır. Diğerlerine gelince onlara karşı bir ayrılık politikası takip edilecektir.

Nutuk her cümlesinde şiddetli alkışlarla inkıtaat uğramıştır.

Paris, 19 (Ö.R) — Dücenin nutku Fransız gazetelerinde bir çok tefsirlere yol açmıştır. Gazeteler soruyorlar : «Düce ne istiyor?.. Harp halinde İtalyanın yeri malumdur sözlerinden ne kastediyor?»

İTALYAN - YUGOSLAV HUDUDUNDA DOSTLUK TEZAHURATI

Triyeste, 19 (Ö.R) — Dücenin Triyeste ziyâyetine yaptığı ziyaret bu sahadı İtalya - Yugoslavya hududunda ilk memleket arasında bir dostluk tezahürü ne vesile olmuştur. B. Mussolini burada yeni bir gümrük-binasını açmağa gitmişti. Önce Triyestede yeni üniversitenin ilâk tasını koymuş ve bir nutuk söyleyerek bu üniversitenin bilhassa beynelmîl meselelerde ihtisas kesbedeceğini söylemiştir.

Gaspa hudut karakolu civarında selâm duran küt'aları teftiş ettikten sonra Düce Yugoslav arazisine geçmiştir. Burada kendisini Drava takımı ve Lubyana fırka kumandanı general Yulic bekliyordu. Yugoslav dağ nişancılarını teftiş ettikten sonra B. Mussolini Sirpca olarak mutat formülü söylemiş, sonra Yugoslav hükümetinin tâzimlerini bildiren Yugoslav mümessillerinin sözlerini dinlemiştir.

B. Mussolini yarın öğleden sonra Udine şehrini ziyareti dolayısıyla yeni söz alacak ve bu nutku radyo ile yayımlacaktır.

Yugoslavya

Beynelmîl vaziyeti sükûnla takip etmektedir

Belgrad, 19 (Ö.R) — Dahiliye nazırı bay Kroşec dün Blede giderek başvekil B. Stoyadinoviç gibi krallık naibi Prens Pol tarafından kabul edilmiş ve carî meseleler hakkında rapor vermiştir. Bu ziyaret müstesna bir vaziyette alakadar değildir. Yugoslavyanın vaziyeti beynelmîl ahvalın inkışafını tam bir

Romanyada

Harp halinde kadınlarda mecburi hizmete alınacaklar

Bükreş, 18 (A.A) — Rador Ajansı bildiriyor :

Kadınların harp halinde mecburi vatandaş hizmetine tâbi oldukları hakkında ki kararname kral Karol tarafından inkıza edilmiştir. Bu kararnameye göre kadınlara yapabilecekleri işlerde kullanılmak üzere gerek münferit olarak ve gerekse

Stok Holm

Belediye seçiminin neticeleri

Stokholm, 19 (Ö.R) — Belediye ve umumi meclis intihaplarında sosyal demokratların muvaffakiyeti mühimdir. 128 yeni âzalık kazanmışlardır. Muhafazakârlar bir çok mevki kaybetmişlerdir. Hükümet koalisyonunda bulunan Ağrâyenlerin de kayıpları vardır. Halk partisi mevkîini biraz kuvvetlendirmiştir. Naziler tek mevki kazanamamışlardır.. Komünistler Stokholmda iki belediye âzalığı kopmuş olmakla beraber vaziyetlerinde mühim bir tebeddül yoktur. Sol sosyalist partisi zavjato uğramıştır. Sol sosyalist partisi zavjato uğramıştır. Sol sosyalist partisi zavjato uğramıştır.

Japonya

teminat vermemiş

Tokyo, 19 (Ö.R) — Hariciye nezaretinin mümessili Japonyanın Avrupa vaziyeti hakkında Almanya ve İtalyaya yeni teminat verdiğine dair eenebi gazetelerinde çıkan haberleri kat'i olarak tekzip etmiş ve Japonyanın Roma sefirinin cumartesi günü İtalyan hariciye nazırı kont Ciano'yu ziyaret esnasında hiç bir teminat vermediğini bildirmiştir.

tahabatının ilk neticeleri şunlardır :

Muhafazakârlar 474 bin rey, Ağrâyenler 326 bin, halk partisi 317 bin, sosyal demokratlar 306 bin, sol sosyalistler 49 bin, komünistler 99 bin, Naziler 10 bin rey almışlardır.